

Aluehallitus**Aika** 12.05.2025 klo 09:00 -**Paikka** Teams -kokous**Käsiteltävät asiat**

Asia	Otsikko	Sivu
146	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
147	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
148	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	6
149	Ilmoitusasiat	7
150	Oma Hämeen tukipalvelut Oy:n varsinainen yhtiökokous 26.5.2025	8
151	Hyvinvointialueen ja Riihimäen kaupungin kiinteistöjärjestely	10
152	Hyvinvointialueen ja Hämeenlinnan kaupungin paloasemien kiinteistökauppa	20
153	Palveluverkkosuunnitelman toimeenpano: Raportti	26
154	Ahveniston sairaalahanke kvartaaliraportti 2025/Q1	27
155	Tasapainottamisohjelmien 1 ja 2 raportointi 1-3/2025	29
156	Toteumaraportointi 1-3/2025	31
157	Muutokset vuoden 2025 talousarvioon	33
158	Kanta-Hämeen hyvinvointialueen strategian 2026-2029 valmistelun käynnistäminen	35
159	Integraatiovaliokunnan toimikauden jatkaminen	40
160	Hallintosäännön muutos 1.6.2025 alkaen	43
161	Lapsiperheiden kotipalvelun palvelukohtaisen palvelusetelisääntökirjan päivittäminen	46
162	Virkojen perustaminen	48
163	Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n varsinainen yhtiökokous 21.5.2025	50
164	Aluevaltuuston 29.4.2025 kokouksen päätösten täytäntöönpano	52
165	Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamista ja yhteistyötä kuntien työllisyyspalveluiden kanssa	53
166	Vastaus valtuustoaloitteeseen "Pidetään kiinni 14 päivän hoitotakuusta"	84

167	Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien etädiagnostiikan pilotointia Kanta-Hämeen hyvinvointialueella	91
168	Valtuustoaloite palliatiivisen hoidon ja saattohoidon kehittäminen	98
169	Hyvinvointialueesta annetun lain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	101
170	Muut asiat	102

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Lepola Kaisa	puheenjohtaja
	Aittola Eija	jäsen
	Häggman Johanna	jäsen
	Filatov Tarja	jäsen
	Hellstén Tapani	jäsen
	Jormanainen Lauri	jäsen
	Kuparinen Seppo	jäsen
	Lehkonen Helena	jäsen
	Mäkinen Vesa	jäsen
	Närkki Aino	jäsen
	Penttilä Mika	jäsen
	Reima Aapo	jäsen
	Saari Hannele	jäsen
Muu	Isosuo Juha	aluevaltuuston puheenjohtaja
	Alijärvi Pirjo	aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja
	Lartama Mika	aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja
	Naukkarinen Olli	esittelijä, hyvinvointialuejohtaja
	Savola Jussi	toimialajohtaja
	Tommiska Katja	pöytäkirjanpitäjä, hallintojohtaja

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

4

Aluehallitus

12.05.2025

146

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Aluehallitus 12.05.2025

Aluehallituksen kokouskutsusta on säädetty hallintosäännön 139 §:ssä. Hyvinvointialueesta annetun lain 108 §:n 2 momentin mukaan aluehallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä.

**Puheenjohtajan
päättösesitys**

Aluehallitus päättää todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

5

Aluehallitus

12.05.2025

147

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Aluehallitus 12.05.2025

Hallintosäännön 159 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Aluehallituksen pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua hallituksen jäsentä, jollei aluehallitus jonkin asian kohdalla toisin päättä. Tällä kertaa tarkastusvuorossa ovat Helena Lehkonen ja Johanna Häggman (varalla Lauri Jormanainen).

Puheenjohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää valita kaksi jäsentä tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

6

Aluehallitus

12.05.2025

148

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Aluehallitus 12.05.2025

**Puheenjohtajan
päättösesitys**

Aluehallitus päättää hyväksyä tämän kokouksen työjärjestyksen.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

7

Aluehallitus

12.05.2025

149

Ilmoitusasiat

Aluehallitus 12.05.2025

Ei aamukouluasioita.

**Hyvinvointialuejohtajan
päättösesitys**

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi esitetyt ilmoitusasiat.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus

12.05.2025

150**Oma Hämeen tukipalvelut Oy:n varsinainen yhtiökokous 26.5.2025**

Aluehallitus 12.05.2025
5632/00.01.08/2025

Valmistelija

toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512, jussi.savola@omahame.fi

Selostus

Oma Hämeen tukipalvelut Oy vastaa Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ateria- ja ruokapalveluista, laitoshuoltopalveluista sekä kiinteistönhuoltopalveluista ja lääkintätekniikan palveluista.

Oma Hämeen tukipalvelut Oy:n varsinainen yhtiökokous pidetään 26.5.2025 kello 14 alkaen osoitteessa Parantolankatu 6, 13530 Hämeenlinna, Rakennus A (Ahvenisto), 3. kerros. Kokouskutsu liitteineen on oheismateriaalina.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu puheenjohtaja sekä vähintään neljä (4) ja enintään kuusi (6) muuta jäsentä. Hallituksen puheenjohtaja ja muut jäsenet valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Meneillään olevana toimikautena hallituksen puheenjohtajana on toiminut Aino Närkki ja jäseninä ovat toimineet Lauri Jormanainen, Seppo Kuparinen, Kaisa Lepola ja Vesa Mäkinen.

Oma Hämeen tukipalvelut Oy sijoittuu aluehallituksen) tekemän ryhmittelyn mukaisesti strategiaan yhtiöihin, joiden yhtiökokouskutsut tuodaan aluehallituksen käsiteltäviksi. Hallintosäännön 35.2 §:n 10 ja 11 kohdan mukaan aluehallitus nimeää hyvinvointialueen ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.
(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää nimetä Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ehdokkaat Oma Hämeen Tukipalvelut Oy:n hallitukseen.

Aluehallitus päättää nimetä hyvinvointialueen edustajaksi Oma Hämeen tukipalvelut Oy:n 26.5.2025 yhtiökokoukseen hallintojohtaja Katja Tommiskan ja toteaa, ettei sillä ole huomauttamista kokouksen asialistan tai muun kokousmateriaalin osalta.

Päätös**Täytäntöönpano**

Päätösote / hallintojohtaja Katja Tommiska

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

9

Aluehallitus

12.05.2025

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Oheismateriaali

Otsikko

Yhtiökokouskutsu 2025

Esityslista

Yhtiökokous Liite 5 Ääniluettelo

Yhtiökokous Liite 7a Tilinpäätös

Yhtiökokous Liite 7b Tilintarkastuskertomus

Yhtiökokous Liite14 Konserniohje AH 23.1.2023 (§20)

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus		12.05.2025

151**Hyvinvointialueen ja Riihimäen kaupungin kiinteistöjärjestely**

Aluehallitus 28.04.2025 § 130

Valmistelija

rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, puh. 050 461 7820, petrus.kukkonen@omahame.fi, riskienhallintapäällikkö Anu Junikka puh. 040 538 6859, anu.junikka@omahame.fi, rahoituspäällikkö Anna-Liisa Gullsten, puh. 040 540 5379, anna-liisa.gullsten@omahame.fi

Selostus

Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 9.5.2023 talouden tasapainottamisohjelman (tasapainottamisohjelma 1). Osana talouden tasapainottamisohjelmaa aluevaltuusto päätti käynnistää selvityksen, jolla varmistetaan yhteensä noin 93,8 miljoonan euron kustannussäästöjen toteutuminen nykyiseen toimintakatteen kasvu-uraan nähden vuosina 2026–2030.

Aluevaltuuston päätöksessä (AV 9.5.23) todetaan, että hyvinvointialue irtisanoo epätarkoituksenmukaiset kuntien kanssa solmitut vuokrasopimukset, jotka on tehty toimeenpanolain nojalla. Ensisijaisesti pyritään neuvottelemaan pidempiaikainen vuokrasopimus ja alentamaan hyvinvointialueen vuokratkustannuksia, mikäli rakennusten tekninen kunto, sijainti ja toiminnallisuus mahdollistavat pitkäaikaisen toiminnan tiloissa.

Hyvinvointialueen aluehallitus on aluevaltuuston linjausten mukaisesti 17.6.2024 §274 irtisanonut kaikki vuokra-asetukseen perustuvat vuokrasopimukset. Hyvinvointialue on käynnistänyt vuokrasopimusneuvottelut kaikkien kuntien kanssa elokuussa 2024.

Toteutettava järjestely

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ja Riihimäen kaupungin vuokrasopimusneuvotteluissa on noussut esiin mahdollisuus toteuttaa kiinteistöjä koskeva järjestely. Järjestelyssä sopijapuolet luovuttaisivat toisilleen omistuksessaan olevaa kiinteistö omaisuutta seuraavasti:

- Hyvinvointialue
 - o Riihimäen sairaalan tontti, kiinteistötunnus: 694–19–1901–3
- Riihimäen kaupunki

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus		12.05.2025

- Riihimäen paloasema Kiinteistö Oy osakkeet, Y-tunnus 2531989–4
- Riihikoti, osoite, kiinteistötunnus 694–19–1929–3

Kiinteistöjärjestelyn taloudellisia vaikutuksia on arvioitu neuvottelujen aikana, ja kiinteistökaupan kohteena olevista kohteista on tehty markkina-arvoanalyysi.

Riihimäen kaupungin myytävien kohteiden osalta kiinteistökauppa koskee rakennuksia ja tontit jäisivät kaupungin omistukseen. Hyvinvointialue vuokraa Riihimäen kaupungilta sairaalan, Riihikodin ja paloaseman tontit.

Sairaalan tontin käyvän arvon määrittäminen

Markkina-arvoanalyysin mukaan kiinteistöjärjestelyn kohteiden käypä arvo vastaa arvonmäärittelyn marginaalien rajoissa kiinteistöjen arvioituja arvoja.

Kiinteistökauppa perustuu seuraaviin markkina-arvoihin:

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen omistama:

Kaupan kohde	Käypä arvo
Riihimäen sairaalan tontti	2 926 296 €

Järjestelyssä hyvinvointialue myy sairaala-alueen tontin Riihimäen kaupungille. Tontilla olevat rakennukset jäävät hyvinvointialueen omistukseen ja hyvinvointialue vuokraa tontin Riihimäen kaupungilta. Tontin vuokrasopimus on voimassa 31.12.2030 asti, minkä jälkeen vuokrasopimuksen voimassaolo jatkuu toistaiseksi 12 kuukauden irtisanomisajalla, ellei vuokrasopimusta ole kirjallisesti irtisanottu 30.6.2030 mennessä päättymään 31.12.2030. Vuokrasopimuksen jatkuessa toistaiseksi, lasketaan 12 kuukauden irtisanomisaika alkavaksi 30.6. tai 31.12.

Vuokrasopimuksen voimassa olon päättyessä hyvinvointialue vastaa rakennusten purkamisesta, tai vaihtoehtoisesti Riihimäen kaupungilla on oikeus lunastaa tontilla olevat rakennukset erikseen sovittavalla arvolla.

Riihimäen sairaalan tontin arvo perustuu sekä hyvinvointialueelle A-insinöörien tekemään selvitykseen että Riihimäen kaupungin tekemään arvioon Riihikodin tontin arvosta.

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus		12.05.2025

Osapuolet ovat sopineet aloittavansa valmistelut Riihimäen sairaalan tontin jatkokehittämiseksi.

Riihimäen paloaseman ja Riihikodin käyvät arvot

Riihimäen kaupungin omistamat:

Kaupan kohde	Käypä arvo
Riihimäen paloasema, Kiinteistö Oy Riihimäen Paloasema, y-tunnus 2531989-4, osakkeet 1-100 edustaen yhtiön koko osakepääomaa	Osakkeiden velaton kauppahinta 3 972 000 €
Riihikoti, rakennukset ja maanvuokrasopimus	Rakennusten kauppahinta 3 322 014 €

Riihimäen paloaseman rakennukset omistaa keskinäinen kiinteistöyhtiö, jonka osakekanta siirtyy kaupan yhteydessä Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle. Kiinteistöyhtiön taseessa on Kuntarahoituksen myöntämä laina, jonka vakuutena oleva Riihimäen kaupungin takaus korvataan hyvinvointialueen Kuntarahoitukselle myöntämällä takauksella.

Kiinteistöyhtiöllä on em lainan lisäksi kassavaroja, mitkä huomioidaan kauppahinnan määrittämisessä seuraavalla tavalla: Velaton kauppahinta: 3 972 000 € – (laina 3 005 140 € (31.3.2025) + kassavarat 105 996,11 € (15.4.2025)). Riihimäen paloasema nettokauppa-arvo on näillä arvoilla n. 1 072 856 €.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen käteismaksuosuus kauppahinnasta on ylläesitettyillä arvoilla 1 468 574 euroa.

Riihikodin ja Kiinteistö Oy Riihimäen Paloaseman markkina-arvo perustuu riippumattoman asiantuntijana toimittamiin Conmer Oy:n arviokirjoihin (Riihikoti, Arviokirja 4.3.2025 Conmer Oy AKA 0502025 sekä Kiinteistö Oy Riihimäen Paloasema, Arviokirja 13.12.2025 Conmer Oy AKA 0502025). Kiinteistöjärjestelyssä hyvinvointialue vuokraa Riihimäen sairaalan, Riihimäen paloaseman ja Riihikodin tontit Riihimäen kaupungilta.

Kuntarahoitus Oy:lle annettava omavelkainen takaus Kiinteistö Oy Riihimäen Paloaseman lainan takaisin maksun vakuudeksi

Laki hyvinvointialueesta 22 §:ssä säädetään, että aluevaltuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta. Hyvinvointialuelain 134 §:n mukaan hyvinvointialueen myöntämä laina taikka takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa hyvinvointialueen kykyä

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus		12.05.2025

vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Hyvinvointialue ei saa myöntää lainaa taikka takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Hyvinvointialueen edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla.

Hyvinvointialue voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu hyvinvointialuekonserniin, se on hyvinvointialueiden yhteisessä määräysvallassa, yhden tai useamman hyvinvointialueen ja valtion yhteisessä määräysvallassa taikka yhden tai useamman hyvinvointialueen ja yhden tai useamman kunnan yhteisessä määräysvallassa.

Hyvinvointialue voi 2 momentissa säädetyä estämättä myöntää takauksen tai muun vakuuden, jos se perustuu lain perusteella hyväksytyyn tukiohjelmaan tai yksittäiseen tukeen tai liittyy yhteisölle tai säätiölle annettuun palveluvelvoitteeseen.

Hyvinvointialueen on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään.

Komissio on antanut tiedonannon EY:n perussopimuksen SEUT 107 ja 108 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina (2008/C155/02). Tiedonannon 3.2. Yksittäiset takaukset kohdan mukaan komissio katsoo, että kaikkien seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakausta ole valtiontukea:

- Lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa.
- Takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti. Tämä tarkoittaa, että takaus liittyy tiettyyn rahoitustoimeen, sille on asetettu kiinteä enimmäismäärä ja sen voimassaoloaika on rajoitettu.
- Takausta ei missään vaiheessa kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä. Tätä rajoitusta ei sovelleta, kun takaus on annettu velkapaperille. Takauksen määrän tulee pienentyä lainasaamisen kanssa samassa suhteessa.
- Takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta. EU-tiedonannossa on myös todettu, että jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita sitä, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi.

Hyvinvointialueen kyky suoriutua lakisääteisistä tehtävistä ei vaarannu hyvinvointialueen myöntäessä Kiinteistö Oy Riihimäen paloasemalle takauksen.

Aluevaltuusto on hyväksynyt 4.12.2023 § 466 (HVA/8227/00.02.05/2023) Rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteista, jossa määritellään myös takauksiin liittyvät periaatteet. Kunkin takauksen yksityiskohtaiset ehdot

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus		12.05.2025

määritellään erikseen ja arvioidaan takauksen määrää ja riskiä. Takauksen palkkio on 1 % takauksen arvosta. Takauksen saajan on toimitettava vuosittain hyvinvointialueelle tilinpäätöstiedot ja talousarvio, sekä ilmoitettava välittömästi sellaisista asioista, joilla on vaikutus hyvinvointialueen vastuisiin.

Takausta kattaa Kuntarahoituksen lainan (nro 16825/13) pääoman lisäksi korot, viivästyskorot, kulut sekä muut mahdolliset lainan liitännäiskustannukset. Takausta on täysimääräisenä voimassa niin kauan, kunnes kaikki päävelkasitoumuksen mukaiset velallisen vastuut on lopullisesti maksettu luotonantajalle. Hyvinvointialueen takausvastuun vastavakuudeksi pyydetään kiinteistöyhtiön ottama pankkitakausta tai vastaava takaus.

Taloudelliset näkökulmat

Kiinteistöjärjestelyn osalta on tehty tarkennettu tulos- ja kassavirtalaskelma järjestelyn taloudellisista vaikutuksista Riihimäen kaupungille ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle.

Esitetty kiinteistöjärjestely on hyvinvointialueen näkökulmasta taloudellisesti kannattava ratkaisu. Sairaalan tontin myynti tuo kertaluonteisen myyntivoiton hyvinvointialueelle ja kymmenen vuoden tarkastelu jaksolla hyvinvointialueen positiivinen tuloslaskelma vaikutus on 7–10 miljoonaa euroa.

Riihimäen kaupungin näkökulmasta sote-kiinteistöihin liittyvät riskit pienentyvät ja alueen jatkokehittäminen tuo kaupungille mahdollisesti lisätuloja pidemmällä aikajaksolla.

Kiinteistöjärjestelyssä hyvinvointialue vastaa mahdollisista kiinteistöjen purkukustannuksista, joka vastaavasti pienentää kaupungin riskejä Riihikodin kiinteistön osalta.

Maa-alueiden omistaminen ja maankäytön suunnittelu eivät kuulu hyvinvointialueen toimialaan, joten on perusteltua, että maa-alueisiin liittyvä kehittäminen, jatkosuunnittelu ja muut asiat siirtyvät kaupungin vastuulle.

Toiminnalliset näkökulmat

Toiminnallisesta näkökulmasta hyvinvointialueen on perusteltua omistaa palveluverkon kannalta keskeiset kiinteistöt alueella. Riihikoti ja paloasema ovat toimialojen näkökulmasta keskeiset kohteet Riihimäellä.

Lainsäädäntö

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus		12.05.2025

Esitetyllä kiinteistöjärjestelyllä muutetaan hyvinvointialueen vuokravastuita ja kiinteistökaupat ovat taseeseen aktivoitavia investointeja. Kiinteistöjärjestelyt on esitettävä hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa, joka toimii lainanottovaltuuden pohjana. Esitettyä kiinteistöjärjestelyä ei ole käsitelty osana hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa vuosille 2025–2028.

Hyvinvointialue lain (29.6.2021/611) 15 §:n perusteella valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikausittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän 16 §:ssä tarkoitetun investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi. Valtioneuvoston aiemmat päätökset valtuuden määrästä otetaan huomioon lainanottovaltuuden määrässä. Jos julkisen talouden, valtiontalouden tai hyvinvointialueen rahoitusasema heikentyy merkittävästi ja poikkeuksellisesti, hyvinvointialueen lainanottovaltuus voidaan vahvistaa aikaisemmin päätettyä lainanottovaltuutta pienemmäksi.

Valtioneuvosto muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytetyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin. Lainanottovaltuuden muuttamisesta voidaan päättää hyvinvointialueen hakemuksesta tai valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön tai sisäministeriön aloitteesta.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue on hakenut muutettua lainanottovaltuutta marraskuussa 2024. Muutettu lainanottovaltuus on myönnetty alueelle 6.2.2025 valtioneuvoston päätöksellä.

Kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi hyvinvointialueen on haettava lainanottovaltuuden muuttamista, vaikka alue ei todennäköisesti tarvitse pitkäaikaista lainaa kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi. Lainanottovaltuuden laskentaperusteiden mukaan hyvinvointialueen on haettava ns. laskennallista lainanottovaltuutta järjestelyn toteuttamiseksi

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.
(SA-K)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää, että aluevaltuusto

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus		12.05.2025

1. hyväksyy kiinteistöjärjestelyyn liittyvät kauppakirjat ja vuokrasopimukset;

2. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkosen

- Tekemään teknisiä muutoksia kauppakirjoihin ja vuokrasopimuksiin.
- Täsmäyttämään määritetyn kauppahinnan Kiinteistö Oy Paloaseman kassavarojen osalta 30.6.2025 arvolla
- Hakemaan valtioneuvoston lupaa kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi
- Allekirjoittamaan järjestelyn toteuttamista koskevat asiakirjat;

3. päättää antaa omavelkaisen takaussitoumuksen Kuntarahoitus Oy:lle Kiinteistö Oy Riihimäen paloaseman lainan (nro 16825/13) takaisinmaksamisen vakuudeksi sekä

4. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtajan neuvottelemaan Kuntarahoituksen kanssa Kiinteistö Oy Paloaseman lainan takausehdot sekä allekirjoittamaan vakuusasiakirjat.

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.

Päätös

Aluehallitus päätti jättää asian pöydälle.

Eija Aittola, Lauri Jormanainen ja Hannele Saari poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi (yhteisöjäävi).

Rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen oli kokouksessa paikalla asian-tuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Aluehallitus 05.05.2025 § 140

Valmistelija

rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, puh. 050 461 7820, petrus.kukkonen@omahame.fi, riskienhallintapäällikkö Anu Junikka puh. 040 538 6859, anu.junikka@omahame.fi, rahoituspäällikkö Anna-Liisa Gullsten, puh. 040 540 5379, anna-liisa.gullsten@omahame.fi

Selostus

Aluehallitus on päättänyt kokouksessaan 28.4.2025 jättää asian pöydälle.

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus		12.05.2025

Jatketaan asian käsittelyä.

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää, että aluevaltuusto

1. hyväksyy kiinteistöjärjestelyyn liittyvät kauppakirjat ja vuokrasopimukset;
2. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkosen
 - Tekemään teknisiä muutoksia kauppakirjoihin ja vuokrasopimuksiin.
 - Täsmäyttämään määritetyn kauppahinnan Kiinteistö Oy Paloaseman kassavarojen osalta 30.6.2025 arvolla
 - Hakemaan valtioneuvoston lupaa kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi
 - Allekirjoittamaan järjestelyn toteuttamista koskevat asiakirjat;
3. päättää antaa omavelkaisen takaussitoumuksen Kuntarahoitus Oy:lle Kiinteistö Oy Riihimäen paloaseman lainan (nro 16825/13) takaisinmaksamisen vakuudeksi sekä
4. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtajan neuvottelemaan Kuntarahoituksen kanssa Kiinteistö Oy Paloaseman lainan takausehdot sekä allekirjoittamaan vakuusasiakirjat.

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.

Käsittely

Hyvinvointialuejohtajan muutettu päätösesitys:

Aluehallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi hyvinvointialuejohtajan muutetun päätösesityksen.

Eija Aittola, Lauri Jormanainen ja Hannele Saari poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi (yhteisöjäävi).

Sari Jokinen oli kokouksessa paikalla tämän asian käsittelyn aikana ja hän poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Aluehallitus piti kokousta klo 11.46 - 11.50.

Täytäntöönpano

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus		12.05.2025

Muutoksenhaku Muutoksenhakukielto

Aluehallitus 12.05.2025
5405/10.01.01/2025

Valmistelija hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus Aluehallitus on kokouksessaan 5.5.2025 (§ 140) päättänyt palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Jatketaan asian käsittelyä.

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää, että aluevaltuusto

1. hyväksyy kiinteistöjärjestelyyn liittyvät kauppakirjat ja vuokrasopimukset;
2. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkosen
 - Tekemään teknisiä muutoksia kauppakirjoihin ja vuokrasopimuksiin.
 - Täsmäyttämään määritetyn kauppahinnan Kiinteistö Oy Paloaseman kassavarojen osalta 30.6.2025 arvolla
 - Hakemaan valtioneuvoston lupaa kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi
 - Allekirjoittamaan järjestelyn toteuttamista koskevat asiakirjat;
3. päättää antaa omavelkaisen takaussitoumuksen Kuntarahoitus Oy:lle Kiinteistö Oy Riihimäen paloaseman lainan (nro 16825/13) takaisinmaksamisen vakuudeksi ja edellyttää, että hyvinvointialueen edut turvataan riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla hyvinvointialueesta annetun lain 134 §:n mukaisesti sekä
4. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtajan neuvottelemaan Kuntarahoituksen kanssa Kiinteistö Oy Paloaseman lainan takausehdot sekä allekirjoittamaan vakuusasiakirjat.

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.

Päätös

Täytäntöönpano päätösesitys / aluevaltuusto

Aluehallitus	§ 130	28.04.2025
Aluehallitus	§ 140	05.05.2025
Aluehallitus		12.05.2025

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
1	Riihikodin tontin Kontiontie 73 vuokrasopimus 9.5.2025 LUONNOS
2	Riihikoti kauppakirja rakennukset ja tontin vuokraoikeus 5.5.2025 Luonnos
3	Sairaalan tontin kauppakirja 5.5.2025
4	Riihimäen sairaalan maanvuokrasopimus 9.5.2025_LUONNOS
5	Osakkeiden kauppakirja Paloasema 5.5.2025
6	Paloasema, tontin vuokrasopimus 30.4.2063 asti LUONNOS

Oheismateriaali

Otsikko
Laaja raportti Riihimäki 24.1.2023
Riihikoti alv vastuu 10 v
Tonttikartta Riihikoti
Kuntoarvio RS15 Kontiontie 73, 11120 Riihimäki 01_11_2023
Lainhuutotodistus_694-19-1929-3
Rasitustodistus_694-19-1929-3
Kiinteistörekisteriote_694-19-1929-3
KKOy Riihimäen Paloasema kaupparekisteriote 12.3.2025
KOY Paloasema tilinpäätös2024, tilintark
Paloaseman tontin kiinteistörekisteriote_694-19-1901-4 (003)
Yhtiöjärjestys Paloasema
Arviokirja AKA0502025 Riihikoti rakennus
Arviokirja AKA0702024 Kirjauksentie 8 paloasema selvennysluonnos
AH kiinteistöjärjestely kannattavuuslaskelma_RMK_HVA

Aluehallitus

12.05.2025

152**Hyvinvointialueen ja Hämeenlinnan kaupungin paloasemien kiinteistökauppa**

Aluehallitus 12.05.2025
6007/02.08.02/2025

Valmistelija

rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, puh. 050 4617 820, riskien hallintapäällikkö Anu Junikka puh. 040 538 6859

Selostus**Taustaa**

Aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 9.5.2023 talouden tasapainottamisohjelman (tasapainottamisohjelma 1). Osana talouden tasapainottamisohjelmaa aluevaltuusto päätti käynnistää selvityksen, jolla varmistetaan yhteensä noin 93,8 miljoonan euron kustannussäästöjen toteutuminen nykyiseen toimintakatteen kasvu-uraan nähden vuosina 2026–2030.

Aluevaltuuston päätöksessä (AV 9.5.23) todetaan, että hyvinvointialue irtisanoo epätarkoituksenmukaiset kuntien kanssa solmitut vuokrasopimukset, jotka on tehty toimeenpanolain nojalla. Ensisijaisesti pyritään neuvottelemaan pidempiaikainen vuokrasopimus ja alentamaan hyvinvointialueen vuokrakustannuksia, mikäli rakennusten tekninen kunto, sijainti ja toiminnallisuus mahdollistavat pitkäaikaisen toiminnan tiloissa.

Hyvinvointialueen aluehallitus on aluevaltuuston linjausten mukaisesti 17.6.2024 §274 irtisanonut kaikki vuokra-asetukseen perustuvat vuokrasopimukset. Hyvinvointialue on käynnistänyt vuokrasopimusneuvottelut kaikkien kuntien kanssa elokuussa 2024.

Paloasemien kiinteistökauppa

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ja Hämeenlinnan kaupungin vuokrasopimusneuvotteluissa on noussut esiin mahdollisuus toteuttaa paloasemiin liittyvä kiinteistökauppa. Paloasemien osalta kaupunki on tehnyt sopimusjärjestelyn Linnan kiinteistökehitys Oy kanssa, joka on epäedullinen hyvinvointialueelle. Paloasemien vuokrasopimuksiin on kirjattu pitkäaikainen sitovuus, kun vuokra-asetuksen voimassaoloaika päättyy.

Kiinteistökaupan kohteet ovat:

- Lammin paloasema, kiinteistötunnus 109–556–1–8
- Rengon paloasema, Hämeenlinnan kaupungin Rengon kaupunginosassa, korttelissa 50 sijaitsevista kiinteistöistä 109–580–13–1, 109–580–2–41, 109–580–2–47 erotettava

Aluehallitus

12.05.2025

määräala pinta-alaltaan yhteensä noin 2650 m² sillä olevine rakennuksineen

- Hauhon paloasema, Hämeenlinnan kaupungin Hauhon kaupunginosassa, korttelissa 37 sijaitsevasta tilasta kiinteistötunnus 109-449-6-20 erotettava määräala pinta-alaltaan noin 3874 m²
- Kalvolan paloasema, kiinteistötunnus 109-499-4-3
- Tuuloksen paloasema, Hämeenlinnan kaupungin Tuuloksen kaupunginosassa, korttelissa 10 sijaitsevasta kiinteistöstä 109-596-7-4 erotettava määräala pinta-alaltaan noin 3836 m² sillä olevine rakennuksineen

Kiinteistöille on teetetty arvonnäilytykset ulkopuolisella AKA-arvioitsijalla.

Neuvotteluissa kauppahinnaksi on sovittu 950 000 euroa. Sovittu kauppahinta on arvioitsijalta saadun hinta-arvion vaihteluvälissä. Hinta sisältää tontit rakennuksineen. Kiinteistökaupan yhteydessä ostajalle siirtyvät vastuut kohteiden vuokrasopimuksista. Kaupungin sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala jää yhteen paloasemarakennukseen vuokralle kirjastotoimintojen osalta. Vuokrasopimuksen vuokrataso säilyy kaupungin nykyisen sisäisen vuokran tasolla 2025-2027 ja sopimus päivitetään kunta- HVA vuokrasopimusmallin mukaiseksi.

Kiinteistöjen kauppahinnat kohteittain:

Kaupan kohde	Kiinteistö/tontti €	Rakennukset €	Kauppahinta yhteensä €
littalan paloasema	16 660	149 940	166 600
Lammin paloasema	25 000	225 000	250 000
Hauhon paloasema	14 170	127 530	141 700
Rengon paloasema	16 670	150 030	166 700
Tuuloksen paloasema	22 500	202 500	225 000
Yhteensä:			950 000

Hauhon, Rengon ja Tuuloksen osalta kaupan kohteena on erottamattomat määräala, joiden lohkomisesta ja tontin muodostamisesta vastaa Hämeenlinnan kaupunki.

Omistus- ja hallintaoikeus kaupan kohteeseen siirtyy hyvinvointialueelle, kun kauppaa koskevat kummankin osapuolen toimielinten päätökset ovat

Aluehallitus

12.05.2025

lainvoimaisia ja kiinteistöjen lohkomiset on tehty myyjän toimesta sekä kauppakirja allekirjoitettu ja kauppahinta maksettu. Kiinteistöjen huolto- ja ylläpito siirtyy hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2026. Tilikauden 2025 aikana huolto- ja ylläpitotehtävistä vastaa Hämeenlinnan kaupunki. Kaupunki laskuttaa olemassa olevan mallin mukaisesti kustannukset hyvinvointialueelta.

Hämeenlinnan kaupungin vuokraustoiminta kokonaisen kiinteistön tai kokonaisten rakennusten osalta kuntakonsernin ulkopuoliselle taholle katsotaan toiminnaksi kilpailuilla markkinoilla. Markkinaehtoisen vuokraustoiminnan harjoittaminen ei ole Hämeenlinnan kaupungin toimialaan kuuluvaa ja koska palo- ja pelastustoiminta on siirtynyt hyvinvointialueen järjestämisvastuulle, ovat osapuolet katsoneet tarkoituksen mukaiseksi palolaitoksen kiinteistöjen myymisen hyvinvointialueelle. Osapuolet täten toteavat, että kauppa on tehty hyvinvointialueuudistuksen toimeenpanon takia.

Taloudelliset näkökulmat

Hyvinvointialue on laatinut järjestelystä taloudellisten vaikutusten arvioinnin. Kiinteistökaupan arvioitu takaisinmaksuaika on noin 5 vuotta. Järjestelyn toteutuksen yhteydessä paloasemia koskevat vuokrasopimukset hyvinvointialueen ja Linnan Kiinteistökehitys Oy:n välillä päättyvät.

Palveluverkko valmistelun yhteydessä Trellum Oy on vuonna 2023 laatinut suuntaa antavan arvioinnin vuokrakohteiden teknisestä kunnosta.

Ostettavilla kiinteistöillä olevat rakennukset tulevat teknisen elinkaarensa päähän vuosien 2030–2040 aikana. Kiinteistöjen toiminnallinen kunto on käyty läpi Pelastustoimen kanssa ja toiminnallisesti kiinteistöissä toiminta voi jatkua. Peruskorjaus-, perusparannus- ja uudisinvestointien tarvetta arvioidaan osana hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa vuosille 2030–2040.

Kiinteistöjen kunto on huomioitu osana kokonaisarviointia.

Trellumin kuntoarvio kiinteistöistä:

- Lammin paloasema,	välttävä
- Rengon paloasema,	välttävä
- Hauhon paloasema,	huono
- Kalvolan paloasema,	tydyttävä
- Tuuloksen paloasema,	tydyttävä

Kaupunki vastaa siitä, että palosuojelurahastolta saatu avustusta on kaupungin omistusaikana käytetty palosuojelurahaston ehtojen mukaisesti

Aluehallitus

12.05.2025

ja hyvinvointialue puolestaan sitoutuu noudattamaan avustuspäätöksessä olevia ehtoja omalta omistusajaltaan.

Toiminnalliset näkökulmat

Toiminnallisesta näkökulmasta hyvinvointialueen on perusteltua omistaa palveluverkon kannalta keskeiset kiinteistöt alueella. Paloasemat sijaitsevat pelastustoimen riskiruudun näkökulmasta tarkoituksenmukaisissa kohteissa.

Lainsäädäntö

Esitetyllä kiinteistökaupalla muutetaan hyvinvointialueen vuokravastuita ja kiinteistökaupat ovat taseeseen aktivoitavia investointeja. Kiinteistökauppa on esitettävä hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa, joka toimii lainanottovaltuuden pohjana. Esitettyä kiinteistökauppa ei ole käsitelty osana hyvinvointialueen investointisuunnitelmaa vuosille 2025–2028.

Hyvinvointialue lain (29.6.2021/611) 15 §:n perusteella valtioneuvosto päättää vuosittain valtiovarainministeriön esityksestä hyvinvointialueen tilikaudittaisen valtuuden määrästä pitkäaikaisen lainan ottamiseksi. Hyvinvointialue saa ottaa lainaa päätöksen mukaisen määrän 16 §:ssä tarkoitetun investointisuunnitelman mukaisten investointien rahoittamiseksi. Valtioneuvoston aiemmat päätökset valtuuden määrästä otetaan huomioon lainanottovaltuuden määrässä. Jos julkisen talouden, valtiontalouden tai hyvinvointialueen rahoitusasema heikentyy merkittävästi ja poikkeuksellisesti, hyvinvointialueen lainanottovaltuus voidaan vahvistaa aikaisemmin päätettyä lainanottovaltuutta pienemmäksi.

Valtioneuvosto muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytetyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin. Lainanottovaltuuden muuttamisesta voidaan päättää hyvinvointialueen hakemuksesta tai valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön tai sisäministeriön aloitteesta.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue on hakenut muutettua lainanottovaltuutta marraskuussa 2024. Muutettu lainanottovaltuus on myönnetty alueelle 6.2.2025 valtioneuvoston päätöksellä.

Kiinteistökaupan toteuttamiseksi hyvinvointialueen on todennäköisesti haettava lainanottovaltuuden muuttamista, vaikka alue ei todennäköisesti tarvitse pitkäaikaista lainaa kiinteistökaupan toteuttamiseksi. Lainanottovaltuuden laskentaperusteiden mukaan hyvinvointialueen on mahdollisesti haettava ns. laskennallista lainanottovaltuutta järjestelyn toteuttamiseksi.

Aluehallitus

12.05.2025

Hyvinvointialueen päätös kiinteistökaupan toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.
(SA-K)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä kiinteistökauppaan liittyvän kauppakirjan ja toimittaa ne aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

2. valtuuttaa rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkosen

- Tekemään teknisiä muutoksia kauppakirjoihin ja vuokrasopimuksiin.
- Hakemaan valtioneuvoston lupaa kiinteistöjärjestelyn toteuttamiseksi
- Allekirjoittamaan järjestelyn toteuttamista koskevat asiakirjat.

Hyvinvointialueen päätös kiinteistöjärjestelyn toteuttamisesta on täytäntöönpanokelpoinen vasta, kun sille on tarvittaessa myönnetty valtuus valtioneuvoston toimesta.

Päätös**Täytäntöönpano**

päätösote / rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, riskien hallintapäällikkö Anu Junikka
pätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Liitteet

Numero	Otsikko
7	HÄMEENLINNAN paloasemat kauppakirja 6.5.2025 II
8	Liite_AH_kannattavuuslaskelma_HML_paloasemat

Oheismateriaali

Otsikko
Hauhon paloasema kartta
Iittalan paloasema kartta
Lammin paloasema kartta
Rengon paloasema kartta
Tuuloksen paloasema kartta
Kuntoarvio PTS R4672-01 20220623
Kuntoarvio PTS R4673-01 20220629
Kuntoarvio PTS R4674-01 20220628
Rakennustekninen kuntoarvio Rengonraitti 29 Final 30.6.22

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

25

Aluehallitus

12.05.2025

Otsikko
Ei-julkinen asiakirja

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

26

Aluehallitus

12.05.2025

153

Palveluverkkosuunnitelman toimeenpano: Raportti

Aluehallitus 12.05.2025

5971/00.01.02.00/2025

Valmistelija

rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, puh. 050 461 7820,
projektijohtaja Tanja Kaarna, puh. 044 791 4727, tilasuunnittelupäällikkö
Maarit Valkeejärvi, puh. 040 592 5920

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aluevaltuusto on 9.4.2024 §30 päättänyt
hyvinvointialueen palveluverkkomuutoksista. Muutoksia on valmistelu ja
laitettu toimeksi 9.4.2024 päätetyn aikataulun mukaisesti tilikausien 2024 ja
2025 aikana.

Palveluverkkosuunnitelman edistymistä raportoidaan määräajoin
hyvinvointialueen aluehallitukselle ja aluevaltuustolle.
(SA-K)

**Hyvinvointialuejohtajan
päättösesitys**

Aluehallitus päättää merkitä palveluverkkosuunnitelmaraportin tiedoksi ja
toimittaa raportin tiedoksi aluevaltuustolle.

Päätös

Täytäntöönpano

päättösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
9	Palveluverkko AH 12.5.2025

Aluehallitus

12.05.2025

154**Ahveniston sairaalahanke kvartaaliraportti 2025/Q1**

Aluehallitus 12.05.2025
3056/02.02.00/2025

Valmistelija

rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen, puh. 050 461 7820, projektijohtaja Eeva Rikkilä-Kettunen, puh. 040 621 1225, Anu Junikka, projektipäällikkö Harri Halinen, puh. 040 526 4784, Teemu Haaja, rakennuttajapäällikkö Liisa Haakana, puh. 040 557 9805, rahoituspäällikkö Anna-Liisa Gullstén, puh. 040 540 5379

Selostus

Ahveniston sairaalahankkeen edistymistä raportoidaan säännöllisesti hyvinvointialueen aluehallitukselle ja aluevaltuustolle.

Kvartaaliraporttiin on koottu hankkeen keskeisten osakokonaisuudet 2025/Q1

- Suunnittelu
- Rakentaminen
- Hankkeen aikataulu
- Rakentamisen valvonta
- Muutosten hallinta
- Allianssin hankinnat
- Tilaajan laite- ja kalustehankinnat
- Tilaajan ICT-hankinnat
- Hankkeen rahoitus
- Riskien hallinta
- Kustannusten seuranta ja kokonaiskustannusennuste (SA-K)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä Ahveniston sairaalahankkeen kvartaaliraportin tiedoksi.

Päätös**Täytäntöönpano**

päätösote / rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

28

Aluehallitus

12.05.2025

Numero	Otsikko
10	AH Q1 2025 raportti L

Aluehallitus

12.05.2025

155**Tasapainottamisohjelmien 1 ja 2 raportointi 1-3/2025**

Aluehallitus 12.05.2025
6067/02.02.03/2025

Valmistelija

vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta puh. 050 571 0122, rahoitus- ja investointijohtaja, Petrus Kukkonen puh. 050 461 7820

Selostus

Kanta-Hämeen hyvinvointialue on käynnistänyt useita talousohjelmia talouden tasapainottamiseksi ja syntyneiden alijäämien kattamiseksi vuoden 2026 vuoden loppuun mennessä:

- Talouden tasapainottamisohjelma 1
- Talouden tasapainottamisohjelma 2
- Palveluverkkosuunnitelma
- Käyttötalouden sopeuttaminen

Talouden tasapainottamisohjelma 1

Hyvinvointialueen aluevaltuusto päätti kokouksessaan 9.5.2023 hyväksyä talouden tasapainottamisohjelman (tasapainotusohjelma 1). Ohjelman tavoitteena on kumulatiivisesti laskea vuosien 2023-2025 kustannuksia 37,6 miljoonaa euroa. Lisäksi päätettiin kohdentaa panostuksia palvelurakenteen uudistamiseen ja lieventää menoleikkauksista aiheutuvien toimenpiteiden vaikutuksia vuosina 2023-2025 yhteensä noin 8 miljoonaa euroa. Panostuksia rahoitetaan valtion muutostuella vuoteen 2025 asti, jonka jälkeen ne sisällytetään osaksi toimialojen talousarvioita.

Hyvinvointialue on päivittänyt talouden tasapainottamisohjelma 1 keväällä 2024. Hyvinvointialueen aluehallitus teki esityksen lisätoimenpiteistä aluevaltuustolle, joilla pyritään täyttämään asetetut vaateet talouden tasapainottamiseksi. Talouden tasapainottamisohjelma 1 liittyvät lisäsäästöt on toteutettu muutosneuvottelujen kautta toteutettavina pysyvinä kustannussäästöinä. Muutosneuvottelut päättyivät toukokuussa 2024.

Talouden tasapainottamisohjelma 2

Hyvinvointialueen aluevaltuusto päätti kokouksessaan 9.4.2024 hyväksyä talouden uuden tasapainottamisohjelman (tasapainotusohjelma 2). Tasapainottamisohjelmalla tavoitellaan yhteensä 57 miljoonan euron säästöjä vuoden 2026 loppuun mennessä, jolloin Kanta-Hämeen hyvinvointialueen alijäämät tulee voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti olla katettuna. Uusi ohjelma ei pitänyt sisällään erillisiä

Aluehallitus

12.05.2025

panostuksia, vaan se koostui kokonaisuudessaan henkilöstömenoista ja hankintojen kokonaisuudesta tavoiteltavista säästöistä.

Palveluverkkosuunnitelma

Palveluverkkosuunnitelman toimeenpano on käynnistynyt suunnitellusti. Ohjelman taloudellisten tavoitteiden toteutumista raportoidaan aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle säännöllisesti ohjelman edetessä.

Käyttötalouden sopeuttaminen

Käyttötalouden sopeuttamistoimenpiteitä on kohdennettu tilikaudelle 2025 käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Tasapainottamisohjelmien toteumasta raportoidaan säännöllisesti aluehallitukselle, aluevaltuustolle ja valtiovarainministeriölle.
(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi talouden tasapainottamisohjelmien 1 ja 2 tilanteen toteuman 1-3/2025 perusteella ja toimittaa ne tiedoksi aluevaltuustolle.

Päätös

Täytäntöönpano

päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
11	Tasapainotusohjelma
12	Raportointi 1-3 2025

Aluehallitus

12.05.2025

156**Toteumaraportointi 1-3/2025**Aluehallitus 12.05.2025
6009/02.02.03/2025**Valmistelija**

vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta puh. 050 571 0122, toimialajohtaja Satu Ala-Kokko puh. 050 306 2891

Selostus

Hyvinvointialue on siirtynyt vuoden 2025 alusta uuden talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen asiakkaaksi ja ottanut käyttöön kokonaisuuteen liittyvät uudet tietojärjestelmät. Lisäksi hyvinvointialueella on tapahtunut oleellisia organisaatiomuutoksia, kuten Oma Hämeen tukipalvelut Oy:n palvelutoiminnan aloitus tammikuun alussa. Tapahtuneet muutokset haastavat myös ensimmäisen kvartaalin osalta talouden raportointia ja heikentävät jossakin määrin tietojen luotettavuutta sekä vertailukelpoisuutta alkuvuoden aikana. Hyvinvointialue on myös ottanut alkuvuoden aikana käyttöönsä uuden kuukausibudjetointiin perustuvan talouden seurantamallin. Seurantamallia tullaan jatkuvasti kehittämään ja tarkentamaan tulevana kuukausina ja sen avulla kyetään tulevaisuudessa antamaan entistä tarkempaa tietoa hyvinvointialueen talouden reaaliaikaisesta toteutumisesta.

Toimintatuotot ovat noin 1,1 miljoonaa euroa budjetoitua pienemmät, mihin vaikuttaa etenkin asiakasmaksupäätösten ja niihin liittyvän laskituksen ruuhkautuminen alkuvuoden aikana. Toimintakulut alittavat budjetin 0,9 miljoonaa euroa, mutta ensimmäisen kvartaalin kulujen kohdistumisesta oikealle kaudelle erityisesti palvelujen ostoissa on vielä epävarmuutta. Kokonaistulokseen vaikuttavat myös korkokulut ja poistot, jotka ovat alkuvuonna alittaneet kuukausibudjetoinnin mukaisen arvion.

Toimintakate on supistunut -5,5% edelliseen vuoteen nähden, mutta lukujen vertailtavuuteen sisältyy edelleen epävarmuutta. Toimintakatteen toteuma 23,1 % vastaa kuukausibudjettia. Hyvinvointialueen kolmen ensimmäisen kuukauden tulos on käytettävissä olevien tietojen perusteella yhteensä noin 2,7 milj. euroa kuukausibudjetissa arvioitua parempi.

Hyvinvointialueella on laadittu toteumaennuste 1-3/2025 toteuman perusteella. Ennusteen mukaan hyvinvointialueen tilikauden tuloksen arvioidaan olevan talousarvion mukainen eli 28 350 000 euroa ylijäämäinen.

Talouden toteumaraportin yhteydessä raportoidaan myös viisi valtuustason sitovaa strategista tavoitetta, jotka ovat hyvinvointialuetasoisia. Sitovat tavoitteet on muodostettu OKR-mallin (Objectives and Key Results) tukemana, mikä korostaa muutosta ja sen seurantaa. Ensimmäisen

Aluehallitus

12.05.2025

kvartaalin aikana tavoitteisiin kytkeytyviä avaintuloksia on täsmennetty ja tehtäviä määritelty niiden saavuttamiseksi. Sisällöllistä edistymistä on tapahtunut jokaisen tavoitteen osalta.

Suoraan asiakasprosesseihin liittyvistä tavoitteista ensikontaktiin kytkeytyvä tavoite "Asiakas saa helposti yhteyden ja ratkaisun ensikontaktilla" on edennyt sujuvimmin ja tähän liittyvää kehittämistyötä on hyvinvointialueitasoisesti tehtykin pisimpään. Jatkuvan ja monialaisen asiakkuuden prosesseihin liittyvät tavoitteet "Saavutamme yhdessä asiakkaan kanssa asetetut tavoitteet" ja "Tarvittavat ammattilaiset ja teknologia yhdessä asiakkaan ympärille" ovat haastavampia, mutta eteneminen niissäkin on käynnistynyt. Tavoitteessa "Asiakastarve ohjaa henkilöstömme osaamista" asiakastarpeen mukainen työsuunnittelu etenee suunnitelmallisesti, mutta onnistumiskeskusteluihin tulee kiinnittää erityistä huomiota. "Tuottavuus turvaa palvelut" tavoitteen osalta määrätietoista etenemistä on kaikissa avaintuloksissa, vaikka talouden tasapainotusohjelmien toteutuminen täysimääräisenä näyttää epävarmalta.

Tulosalueet ovat määritelleet yhteensä 221 avaintulosta, joista ensimmäisen kvartaalin aikana noin 80 % on arvioitu etenevän, noin 17 % osalta tekemisessä on huomioitavaa ja vain kolmen avaintuloksen osalta ei ole etenemistä. Konkreettisia tehtäviä näihin on kiinnitetty tässä vaiheessa 641, joista luonnollisesti suurin osa on vielä kesken, mutta myös valmiiksi asti saatettuja on jo ensimmäiselläkin kvartaalilla.

Asiaa esitellään tarkemmin aluehallituksen kokouksessa.
(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä talouden toteuman 1-3/2025 tiedoksi.

Päätös**Täytäntöönpano**

päätösote / vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
12	HVA kuukausiraportti 2025_Q1_AH 12.5.2025

Aluehallitus

12.05.2025

157**Muutokset vuoden 2025 talousarvioon**

Aluehallitus 12.05.2025
1406/02.02.01/2025

Valmistelija

vs. talousjohtaja Terhi Pohjavirta, puh 050 571 0122

Selostus

Hyvinvointialuelain 115 §:n mukaan aluevaltuusto hyväksyy talousarvion. Hyvinvointialueen hallintosäännön 68 § mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä aluevaltuustolle siten, että aluevaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Menomäärärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneitten muutosten takia, aluevaltuuston on hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset menomäärärahoihin ja tehtävä tarvittavat muutokset niihin.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 17.12.2024 § 108 hyväksynyt Kanta-Hämeen hyvinvointialueen talousarvion vuodelle 2025 sekä taloussuunnitelman 2025–2027. Talousarvio vuodelle 2025 on 28 350 000 euroa ylijäämäinen ja hyvinvointialueen tulee kattaa alijäämänsä vuoden 2026 loppuun mennessä. Osana talousarviovalmistelua tuotiin talousarvioon talouden tasapainoiseen tilaan saamiseksi erillinen tasapainottamiskehys. Aluevaltuusto päätti hyväksyä taloussuunnitelmassa esitetyn tasapainottamiskehymen sekä toimenpiteet ja myönsi aluehallitukselle valtuuden kohdentaa ne talousarviokirjassa esitetyllä tavalla käyttösuunnitelman hyväksymisen yhteydessä. Aluehallituksen tekemät kohdennukset tuodaan aluevaltuustolle hyväksyttäväksi talousarvion sitovuusmääräysten mukaisesti vuoden ensimmäisessä muutostalousarviossa. Varsinainen toimivalta päättää talousarviosta aluevaltuustolle ja tarvittaessa sillä on oikeus myös poiketa aluehallituksen tekemistä päätöksistä ja päättää kohdennuksien osalta toisin. Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi talousarviomuutoksessa esitetään teknisiä määrärahasiirtoja ja varsinaisia määrärahamuutoksia, joilla ei kuitenkaan kokonaisuutena ole hyvinvointialueen toimintakatetta tai tilikauden tulosta muuttavia vaikutuksia.

Hyvinvointialueella on tunnistettu, että erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyn järjestäminen lain edellyttämälle tasolle tulee todennäköisesti vaatimaan talousarvioon lisämäärärahaa. Vastaava tilanne on hyvinvointialueen kuulokojesovituksien jonojen hallinnan osalta. Hoitojonojen purkua tehdään hyvinvointialueella aktiivisesti ja sen edellyttämät kustannukset tarkentuvat työn edetessä. Arvio kustannusvaikutuksesta on tällä hetkellä yhteensä noin miljoona euroa.

Aluehallitus

12.05.2025

Tarvittaessa hoitojonojen purun tuoma lisämäärärahatarve esitetään seuraavassa talousarviomuutoksessa, mikäli kustannuslisäystä vastaavia sopeutustoimia ei kyetä löytämään.

Hallintosäännön 65 §:n mukaan mukaan aluehallitus hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelman. Käyttösuunnitelma sisältää talousarvion toteuttamista koskevat määräykset, menojen suorittamista koskevat ohjeet sekä hallituksen ohjeistuksen taloushallinnosta.

Aluehallitus on hyväksynyt vuoden 2025 käyttösuunnitelman kokouksessa 10.2.2025 § 50. Käyttösuunnitelma tulee päivittää vastaamaan muutostalousarvion sisältöä. Käyttösuunnitelman muutokset ovat luonteeltaan teknisiä ja ne vastaavat talousarvion muutoksia.

On tarpeellista, että aluehallitus valtuuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavat muutokset käyttösuunnitelmaan sen jälkeen, kun aluevaltuusto on käsitellyt muutostalousarvion.

(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy muutokset talousarvioon esitetyn liitteen mukaisesti.

Aluehallitus valtuuttaa talousjohtajan tekemään tarvittavat muutokset käyttösuunnitelmaan sen jälkeen, kun aluevaltuusto on käsitellyt muutostalousarvion. Käyttösuunnitelman muutokset ovat luonteeltaan teknisiä ja ne vastaavat talousarvion muutoksia.

Päätös**Täytäntöönpano**

päätösesitys/ aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
13	Muutostalousarvio I 2025

Aluehallitus

§ 86

17.03.2025

Aluehallitus

12.05.2025

158**Kanta-Hämeen hyvinvointialueen strategian 2026-2029 valmistelun käynnistäminen**

Aluehallitus 17.03.2025 § 86

Valmistelija

toimialajohtaja Satu Ala-Kokko, puh. 050 306 2891, satu.ala-kokko@omahame.fi

Selostus**Hyvinvointialuestrategian lainsäädännöllinen perusta**

Laki hyvinvointialueesta (611/2021) määrittää, että hyvinvointialueella on oltava strategia, jossa aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Hyvinvointialueen strategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen hyvinvointialueen tehtäväalalla;
- 2) palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset;
- 3) hyvinvointialueen tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Hyvinvointialueen strategian tulee perustua arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen. Strategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Strategia tarkistetaan vähintään kerran aluevaltuuston toimikaudessa.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen nykyinen strategia

Aluevaltuusto hyväksyi arvot, merkityksen ja strategiset painopisteet 13.12.2022 § 80. Henkilöstöltä pyydettiin loppuvuodesta 2022 sanoituksia siihen, mitä valtuuston aiemmin vahvistamat arvot heille tarkoittivat. Strategian kirkastamisessa keskityttiin erityisesti merkitykseen, joka

Aluehallitus
Aluehallitus

§ 86

17.03.2025
12.05.2025

kiteyttää mission ja vision ja kertoo, miksi Oma Häme on olemassa. Lisäksi määriteltiin neljä strategista painopistettä, joista myöhemmin johdettiin strategiakartta ja edelleen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet. Aluevaltuusto hyväksyi strategian toimeenpanosuunnitelman ja palvelustrategian 9.5.2023 § 26 (pl. luvut 3.5 ja 5) sekä palvelustrategian kokonaisuudessaan 19.12.2023 § 109.

Uuden strategiakauden valmistelu

Hyvinvointialueen tulevan strategiakauden 2026-2029 perustana on ensimmäisellä valtuustokaudella hyväksytty hyvinvointialuestrategia. Uuden strategiakauden valmistelussa hyödynnetään edelleen perusteltuja elementtejä, kuten arvot ja painopisteet. Samalla kuitenkin tunnistetaan, että nykyinen strategia on hyvinvointialueen perustamisvaiheen strategia ja tulevan strategian tulee suunnata voimakkaammin tulevaisuuteen, erityisesti uuden strategiatiekartan avulla.

Strategiatyö käynnistetään nykyisen strategian arvioinnilla ja toimintaympäristöanalyysillä kevään 2025 aikana. Arviointia ja analyysia toteutetaan viranhaltijavalmistelun ja luottamushenkilökäsittelyn kautta siten, että nykyinen aluevaltuusto voi antaa näkemyksensä uudelle valtuustolle tästä kokonaisuudesta strategiatyön pohjaksi 27.5.2025.

Nykyisen strategian arvioinnin ja toimintaympäristöanalyysin pohjalta edetään strategisten tavoitteiden asettamiseen, strategiatiekartan laatimiseen sekä seurannan ja arvioinnin määrittämiseen. Tavoitteena on, että uusi strategia on aluevaltuuston hyväksyttävänä joulukuussa 2025.

Nykyisen strategiakauden arviointi

Nykyisen strategiakauden arviointi on osa strategian valmisteluprosessia. Arviointi sisältää kyselyt päättäjille, vaikuttamistoimielinten jäsenille, lähijohtajille ja henkilöstön edustajille. Johtoryhmät arvioivat nykyisen strategian ja strategiatiekartan toteutumista. Henkilöstöllä on mahdollisuus arvioida ja sanoittaa arvoihin liittyvää osuutta. Nykyisen strategiakauden arviointi toimii osaltaan perustana strategian laatimiselle ja tulevien tavoitteiden asettamiselle.

Toimintaympäristöanalyysi

Toimintaympäristöanalyysissä arvioidaan ympäristön muutoksia ja trendejä, jotka voivat vaikuttaa organisaation nykyisen tai tulevaisuuden strategian mahdollisuuksiin ja uhkiin. Analyysi kattaa useita näkökulmia, kuten kansallisen ja Kanta-Hämeen tilanteen, vahvuudet ja haasteet, ikäkaudet ja elämänvaiheet, segmentit, palveluverkon, järjestämisen ja vastuullisuuden. Näkökulmia tarkastellaan seuraavien aihoiden kautta: sairastavuus ja terveys, hyvinvoinnin tila, työn murros sosiaali-, terveys- ja

Aluehallitus
Aluehallitus

§ 86

17.03.2025
12.05.2025

pelastustoimen sektoreilla, väestökehitys Kanta-Hämeessä, asiakaskäyttäytymisen ja palveluiden järjestämistapojen muutos sekä kansallisen ohjauksen muutos.

Lisäksi henkilöstöllä on mahdollisuus kertoa omia ajatuksiaan ja havaintojaan toimintaympäristön muutoksesta henkilöstökyselyn kautta.

Toimintaympäristöanalyysin laatimiseen osallistuu laaja joukko Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ammattilaisia.
(SA-K)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää käynnistää uuden strategiakauden valmistelun esittelytekstin mukaisella tavalla.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Pirjo Alijärvi poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 12.05.2025
3697/00.01.02.00/2025

Valmistelija

toimialajohtaja Satu Ala-Kokko, puh. 050 306 2891, strategia- ja integraatiopäällikkö Teija Suorsa-Salonen puh. 040 330 6610 , asiakkuusjohtaja Heli Aalto puh. 050 306 5323, kehitys- ja ICT-johtaja Toni Suihko puh. 040 703 5159

Selostus

Uuden strategiakauden 2026-2029 strategiatyö käynnistettiin aluehallituksen 17.3.2025 päätöksen mukaisesti nykyisen strategian arvioinnilla ja toimintaympäristöanalyysillä.

Nykyisen strategiakauden arviointi

Toimialojen johtoryhmät sekä hyvinvointialueen johtoryhmä ovat arvioineet nykyisen strategian ja sen toimeenpanosuunnitelman, eli tiekartan tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista. Strategiakauden arviointiin liittyvät kyselyt toteutettiin nykyisille päättäjille, vaikuttamistoimielinten jäsenille, lähijohtajille ja henkilöstön edustajille. Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus arvioida ja sanoittaa arvoihin liittyvää osuutta kyselyn kautta.

Aluehallitus
Aluehallitus

§ 86

17.03.2025
12.05.2025

Lisäksi kevään henkilöstöpäivillä strategiaa arvioitiin strategia-pelin (Topaasia) avulla.

Eri kohderyhmille suunnattujen kyselyjen havaintoja tullaan huomioimaan tulevan strategiakauden valmistelussa sekä strategian toimeenpanon suunnittelussa.

Johtoryhmien arvioinnin perusteella merkittävä osa tavoitteista on valmistunut ja niiden seuranta siirtyy osaksi normaalia operatiivista johtamista. Seuraavia tavoitteita nähtiin oleellisena huomioida myös tulevan strategiakauden valmistelussa: asiakasohjauksen parantaminen, sote:n tuottavuuden parantaminen, kumppanuuksien vahvistaminen, digipalveluiden ensisijaisuus, varautumisen johtaminen sekä urapolut ja palkkausjärjestelmän uudistaminen.

Nykyisen strategiakauden (2023-2025) arviointi on koottu liitteeseen 1.

Toimintaympäristöanalyysi

Hyvinvointialueen strategian tulee perustua arvioon hyvinvointialueen tilanteesta strategian laatimishetkellä sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista hyvinvointialueen tehtävien toteuttamiseen.

Toimintaympäristöanalyysi on keskeinen osa strategiatyötä, jossa organisaatio arvioi ulkoisia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa sen toimintaan ja menestykseen. Toimintaympäristöanalyysissä arvioidaan ympäristön muutoksia ja trendejä, jotka voivat vaikuttaa organisaation nykyisen tai tulevaisuuden strategian mahdollisuuksiin ja uhkiiin. Toimintaympäristöanalyysissä tarkastellaan yleensä mm. poliittisia, taloudellisia, sosiaalisia ja ekologisia tekijöitä. Toimintaympäristöanalyysi on työkalu, joka tukee strategiatyötä.

Valtakunnallisia strategisia tavoitteita uudistetaan parhaillaan. Valtioneuvosto asettaa vuoden 2025 aikana yhteiset valtakunnalliset strategiset tavoitteet hyvinvointialueiden tehtävien (sote, pela) järjestämiselle vuosille 2025–2029. Kanta-Hämeen hyvinvointialueen toimintaympäristöanalyysiä on valmisteltu valtakunnallisia tavoitteita mukaillen.

Toimintaympäristöanalyysissä on huomioitu toimintaa koskevat näkökulmat, joita ovat

- väestön hyvinvointi, terveys ja turvallisuus
- yhdenvertaiset palvelut sekä
- taloudellinen kestävyys

Aluehallitus
Aluehallitus

§ 86

17.03.2025
12.05.2025

ja toimintaedellytyksiä koskevat näkökulmat, joita ovat

- henkilöstö
- tieto ja
- yhteistyö.

Toimintaympäristöanalyysissä on hyödynnetty laajasti käytettävissä olevaa ajankohtaista tietoa. Toimintaympäristöanalyysin laatimiseen on osallistunut laaja joukko Kanta-Hämeen hyvinvointialueen työntekijöitä (kyselyt ja kirjoittaminen). Lisäksi henkilöstöllä on ollut mahdollisuus kertoa omia ajatuksiaan ja havaintojaan toimintaympäristön muutoksesta Heikkojen signaalinen -kyselyn kautta. Kyselyn kautta tulleita havaintoja on huomioitu toimintaympäristöanalyysissä.

Toimintaympäristöanalyysi on liitteenä 2.

Hyvinvointialuejohtajan päättösesitys

Aluehallitus päättää hyväksyä nykyisen strategiakauden arvioinnin ja toimintaympäristöanalyysin liitemateriaalin mukaisena uuden strategiakauden valmistelun pohjaksi.

Päätös

Täytäntöönpano

päätösote / toimialajohtaja Satu Ala-Kokko

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
14	Liite 1 KHHVA strategiakauden arviointi 2023-2025
15	Liite 2 toimintaympäristöanalyysi

Aluehallitus

12.05.2025

159**Integraatiovaliokunnan toimikauden jatkaminen**

Aluehallitus 12.05.2025
6076/00.01.02.00/2025

Valmistelija

toimialajohtaja Jussi Savola, puh. 040 330 5512, toimialajohtaja Satu Ala-Kokko, puh. 050 306 2891

Selostus

Aluevaltuusto päätti kokouksessaan 7.3.2023 (§ 13) asettaa määräaikaisen 16-jäsenisen integraatiovaliokunnan, jonka toimikautta jatkettiin myöhemmin 31.5.2025 saakka. Määräaikaisen valiokunnan perustamista perusteltiin erityisesti palveluintegraation toteutumisen näkökulmasta.

Aluehallitus kävi keskustelun integraatiovaliokunnan jatkosta kokouksessaan 5.5.2025 (§ 139). Valiokunnan työtä pidettiin tärkeänä ja toimintaa pääsääntöisesti hyödyllisenä, eikä tarve integraation edistämisestä ole poistunut. Samalla nähtiin, että organisatorisesti valiokunta voi jatkaa toimintaansa määräaikaisesti valtuuston asettamispäätöksellä. Valiokunnan kokoonpanoa on kuitenkin syytä supistaa ja tehtäviä täsmentää.

Hallintosäännön 9 §:n 4 momentin mukaan aluevaltuusto voi asettaa määräaikaisia valiokuntia, joiden jäsenet ovat valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Valiokunnalle voidaan antaa toimeksianto ja määräaika toimeksiannon suorittamiseksi.

Valiokunnan jäsenille maksettaisiin lautakuntien kokouspalkkioita vastaava palkkio. Lisäksi puheenjohtajalle maksettaisiin lautakunnan puheenjohtajan vuosipalkkio. Integraatiovaliokunnan henkilöiden nimeäminen tapahtuisi kesäkuun 2025 aluevaltuuston kokouksessa.

Hyvinvointialueesta annetun lain 35 §:n 2 momentin mukaan aluevaltuusto voi asettaa

- aluehallituksen alaisena toimivia lautakuntia hoitamaan pysyväisluontoisia tehtäviä,
- johtokuntia liikelaitoksen tai tehtävän hoitamista varten,
- jaostoja aluehallitukseen, lautakuntaan ja johtokuntaan.

Hyvinvointialueesta annetun lain 35 §:n 3 momentin mukaan aluehallitus voi asettaa toimikunnan määrätyn tehtävän hoitamista varten.

Hallintosäännön 9 §:n 4 momentin mukaan aluevaltuusto voi asettaa määräaikaisia valiokuntia, joiden jäsenet ovat valtuutettuja tai

Aluehallitus

12.05.2025

varavaltuutettuja. Valiokunnalle voidaan antaa toimeksianto ja määräaika toimeksiannon suorittamiseksi.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen voimassaolevan palkkiosäännön 4 §:n mukaan valtuuston ja sen valiokuntien kokouspalkkio on 200 euroa. (JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto

1. asettaa määräaikaisen integraatiovaliokunnan, jonka toimikausi kestää 31.5.2029 saakka;
2. valitsee integraatiovaliokuntaan 13 jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen, joiden tulee olla aluevaltuutettuja tai varavaltuutettuja;
3. päättää, että integraatiovaliokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan;
4. päättää, että aluevaltuuston puheenjohtajalla, aluehallituksen puheenjohtajalla ja hyvinvointialuejohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus valiokunnan kokouksissa;
5. päättää, että valiokunnan jäsenille ja aluevaltuuston ja aluehallituksen puheenjohtajille maksetaan valiokunnan kokouksista voimassa olevan palkkiosäännön mukainen kokouspalkkio sekä valiokunnan puheenjohtajalle lautakunnan puheenjohtajan vuosipalkkio;
6. päättää, että valiokunta nimeää itselleen pöytäkirjanpitäjän.

Edelleen valtuusto asettaa valiokunnan tehtäväksi:

1. palveluintegraation seuranta;
2. asukas- ja asiakaspalautteen seuranta sekä palautejärjestelmien ja asukasosallisuuden kehittäminen;
3. kuntien ja hyvinvointialueen yhdyspinnan toimivuuden seuranta;
4. strategian toimeenpanon seuranta aluehallituksen määrittelemien painopisteiden osalta;
5. seurata, raportoida ja arvioida osallisuusohjelman toteutumista ja järjestöyhteistyötä ja tehdä näitä koskevia kehitysehdotuksia;
6. lausuntojen antaminen strategian ja integraation toteuttamiseen liittyvistä asioista;

Aluehallitus

12.05.2025

7. kehittää tietojohdantamista strategisten painopisteiden tukena;

8. valmistella, seurata ja arvioida hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyviä ohjelmia ja suunnitelmia;

9. valiokunta toimii kaikkien edellä mainittujen tehtävien osalta aluehallituksen ohjauksessa.

Integraatiolautakunnan esittelijänä toimii strategia ja integraatio toimialan toimialajohtaja.

Aluehallitus ohjaa valiokunnan toimintaa ja voi antaa tarkempia ohjeita valiokunnan tehtävistä ja toimintatavoista.

Päätös**Täytäntöönpano**

päättösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus

12.05.2025

160**Hallintosäännön muutos 1.6.2025 alkaen**

Aluehallitus 12.05.2025
7/00.01.01/2025

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi, professiojohtaja Marjo Mutanen, puh.
050 563 3944, marjo.mutanen@omahame.fi

Selostus

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 22.2 §:n 2 kohdan mukaan aluevaltuusto päättää hyvinvointialueen hallintosäännöstä. Voimassa oleva Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö on hyväksytty aluevaltuuston kokouksessa 18.2.2025 (§ 7). Tämän jälkeen on noussut esille päivitystarve koskien hallintosäännön 28 §:ssä määrättyjä sosiaalihuollon professiojohtajan tehtäviä. Voimassa olevan hallintosäännön 28.1 §:n 3 kohdan mukaan sosiaalihuollon professiojohtajan tehtävänä "on antaa vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:n mukainen määräys asuntoon tai muuhun olinpaikkaan menoon selvittämään sosiaalihuollon ilmeisessä tarpeessa olevan henkilön sosiaalihuollon tarvetta, kun se ei ole muutoin selvitettävissä".

Vanhan Sosiaalihuoltolain (710/1982) 41 §:ssä säädetään seuraavasti: "Milloin sosiaalihuollon ilmeisessä tarpeessa olevan henkilön etu terveyden, kehityksen tai turvallisuuden vakavan vaarantumisen vuoksi sitä välttämättä vaatii eikä sosiaalihuollon tarve muutoin ole selvitettävissä, sosiaalityöntekijällä on oikeus hyvinvointialueen määräämän johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan määräyksestä huollon tarpeen selvittämiseksi päästä tällaisen henkilön asuntoon tai muuhun olinpaikkaan (8.7.2022/588)"

Em. lain säännöksen mukaan määräyksen tulee olla nimenomaisesti hyvinvointialueen määräämän johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan määräys. Laissa suoraan tietyille viranhaltijalle säädettyä toimivaltaa ei ole mahdollista delegoida eteenpäin toiselle viranhaltijalle. Perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen operatiivinen toiminta sen laajuus huomioiden edellyttää kuitenkin käytännössä sitä, että vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:ssä tarkoitetun määräyksen voivat antaa useampikin hyvinvointialueen määräämä johtava sosiaalihuollon viranhaltija kuin sosiaalihuollon professiojohtaja. Tämän takia hallintosääntöä ehdotetaan muutettavan 1.6.2025 alkaen seuraavasti:

- hallintosääntöön ehdotetaan lisättävän uusi 28 a § "Vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:ssä tarkoitetun johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan tehtävät". Säännöksessä määrättäisiin ne johtavat

Aluehallitus

12.05.2025

sosiaalihuollon viranhaltijat, joilla on toimivalta antaa vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:n mukainen määräys.

Ehdotus on, että ko. toimivalta olisi seuraavilla viranhaltijoilla:

1. perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan sosiaalipalvelujen, lastensuojelun, vammaispalveluiden ja perhekeskuspalvelujen tulosalueiden tulosaluejohtajat;
2. perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan (sosiaalipalvelujen tulosalueen) sosiaali- ja kriisipäivystyksen johtava sosiaalityöntekijä;
3. perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan (sosiaalipalvelujen tulosalueen) aikuissosiaalityön, taloudellisen tuen ja sosiaali- ja kriisipäivystyksen palvelupäällikkö;
4. perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan (lastensuojelun tulosalueen) lastensuojelun avohuollon palvelupäällikkö;
5. perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan (lastensuojelun tulosalueen) lastensuojelun sijais- ja jälkihuollon palvelupäällikkö;
6. perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan (perhekeskuspalvelujen tulosalueen) perhekeskuksen sosiaalisen tuen palvelupäällikkö;
7. sosiaalihuollon professiojohtaja.

Luonnos hallintosäännön 28 a §:ksi (Vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:ssä tarkoitetun johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan tehtävät) on liitteenä 1.

- hallintosäännön 28 §:ää (Sosiaalihuollon professiojohtajan tehtävät) ehdotetaan muutettavan siten, että poistetaan sen 1 momentin 3 kohta, joka kuuluu "antaa vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:n mukaisen määräyksen asuntoon tai muuhun olinpaikkaan menoon selvittämään sosiaalihuollon ilmeisessä tarpeessa olevan henkilön sosiaalihuollon tarvetta, kun se ei ole muutoin selvitettävissä". Ko. kohta voidaan poistaa tarpeettomana, mikäli hallintosääntöön on otettu uusi säännös 28 a §.

Luonnos hallintosäännön 28 §:stä "Sosiaalihuollon professiojohtajan tehtävät" on liitteenä 2. Ehdotettu poisto on merkitty luonnokseen yliviivauksella.

Aluevaltuuston pöytäkirjaan liitetään valtuuston hyväksymän päätöksen mukaisesti päivitetty hallintosääntö.
(JS)

Hyvinvointialuejohtajan

Aluehallitus

12.05.2025

päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se päättää hyväksyä 1.6.2025 alkaen

1. lisättävän Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntöön 28 a § "Vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:ssä tarkoitetun johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan tehtävät" liitteen 1 mukaisesti ja

2. poistettavan Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosäännöstä 28 §:n (Sosiaalihuollon professiojohtajan tehtävät) 1 momentin 3 kohta liitteen 2 mukaisesti.

Päätös**Täytäntöönpano**

Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
16	Liite 1 Hallintosääntö 28 a § (Vanhan sosiaalihuoltolain 41 §:ssä tarkoitetun johtavan sosiaalihuollon viranhaltijan tehtävät)
17	Liite 2 Hallintosääntö 28 § (Sosiaalihuollon professiojohtajan tehtävät)

Aluehallitus

12.05.2025

161**Lapsiperheiden kotipalvelun palvelukohtaisen palvelusetelisääntökirjan päivittäminen**

Aluehallitus 12.05.2025
6017/05.00.00.01/2025

Valmistelija

palvelupäällikkö Elina Laakkonen, puh. 050 3039725, suunnittelija Petri Malinen, puh. 040 182 5386, tulosaluejohtaja Riikka Lammintausta-Mäkelä, puh. 040 8472044

Selostus

Lapsiperheiden kotipalvelun palvelukohtainen palvelusetelisääntökirja on ollut voimassa 1.1.2023 alkaen. Lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteliä on käytetty täydentämään omaa palvelutuotantoa.

Aluevaltuusto on 17.12.2024 §106 päättänyt vahvistaa lapsiperheiden tilapäisen ja säännöllisen kotipalvelun asiakasmaksut seuraavasti:

1. lapsiperheiden tilapäisestä kotipalvelusta peritään asiakasmaksuna 50 % aluevaltuuston vuosittain vahvistamasta tilapäisen kotihoidon käyntihinnasta /tunti. Maksimimaksu on neljä (4) tuntia / vuorokausi.
2. tilapäisen lapsiperheiden kotipalvelun maksua ei jatkossakaan peritä sosiaalihuoltolain lapsiperheiden sosiaalityön eikä lastensuojelulain avohuollon tukitoimena toteutettavasta kotipalvelusta tai, jos perheen bruttotulot alittavat perheeseen mukaisen maksuttomuuden ylärajan (kts. liite tulorajat ja maksuprosentti).
3. lapsiperheiden säännöllisen kotipalvelun asiakasmaksu määräytyy asiakasmaksulain 10 e §:n mukaan maksukyvyn, perheeseen ja palvelutuntien perusteella.

Maksuja aletaan periä, kun se on järjestelmäteknisesti mahdollista.

Osana aluevaltuuston joulukuisen päätöksen toimeenpanoa on tarpeen päivittää lapsiperheiden kotipalvelun palvelukohtaista palvelusetelisääntökirjaa palvelun maksullisuuden myötä. Lapsiperheiden kotipalvelusta peritään omavastuuosuus 1.6.2025 alkaen, pois lukien päivystyksellinen kotipalvelu. Palveluntuottajan tulee jatkossa laskuttaa sekä asiakasta, että hyvinvointialuetta. Palvelusetelisääntökirjaan ei ole tehty sisällöllisiä muutoksia.

Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelin arvo on tulosidonnainen. Palvelun hintakatto on palvelusetelin arvon ja omavastuuosuuden enimmäismäärän summa. Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelin enimmäisarvo ja palvelun hintakatto on jaoteltu kolmeen eri hintaluokkaan

Aluehallitus

12.05.2025

palvelusetelisääntökirjan päivityksen myötä. Päivityksessä on lisäksi tarkennettu lauantai- ja sunnuntaipäiviä koskevan palvelusetelin arvoja.

Lapsiperheiden kotipalvelun palvelukohtainen palvelusetelisääntökirja on liitteenä.
(MP-J)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää hyväksyä lapsiperheiden kotipalvelun palvelukohtaisen palvelusetelisääntökirjan päivitykset voimaantuleviksi 1.6.2025 alkaen.

Päätös**Täytäntöönpano**

päätösote / tulosaluejohtaja Riikka Lammintausta-Mäkelä, palvelupäällikkö Elina Laakkonen, suunnittelija Petri Malinen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Liitteet

Numero	Otsikko
18	Lapsiperheiden kotipalvelun sääntökirja_010625 alkaen

Aluehallitus

12.05.2025

162**Virkojen perustaminen**

Aluehallitus 12.05.2025
6036/01.01.00/2025

Valmistelija

HR-erityisasiantuntija Pilvi Rounala, puh. 050 521 7930

Selostus

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialalle perhekeskuspalveluihin esitetään perustettavaksi vastaavan kuraattorin virka. Oppilas- ja opiskeluhuoltolain (1287/2013) 7§ mukaan jokaisen oppilaitoksen käytettävissä on oltava vastaava kuraattori, joka on sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain 7§:ssä tarkoitettu ammattihenkilö. Viranhaltija tekee sosiaalihuoltolain mukaisia palvelupäätöksiä. Päätökset liittyvät 1.5.2025 voimaan tulevaan terapiatakuulainsäädäntöön. Virka täytyy perustaa voimaan tulevan terapiatakuulainsäädännön vuoksi. Kyseessä on toimen muuttaminen viraksi. Perustettavan viran kustannukset on huomioitu vuoden 2025 talousarviossa.

Perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluiden toimialalle Lastensuojelun tulosalueelle esitetään perustettavaksi lähijohtajan virka. Lastensuojelussa perustetaan uusi lastensuojelun laitousyksikkö ja kyseessä on yksikön lähijohtajan virka. Viranhaltijan tehtäviin kuuluu Lastensuojelulaitoksen johtajan lastensuojelulain mukaiset tehtävät sekä yksikön toiminnan ja talouden johtaminen. Uuden lastensuojeluyksikön kustannukset vuodelle 2025 on arvioitu olevan 30 000 euroa. Toimialajohtajan päätöksellä yksikön perustaminen etenee ja osana yksikön perustamista on lähijohtajan virka.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 38 §:n mukaan aluehallitus päättää virkojen perustamisesta muiden kuin hyvinvointialueen johtajan viran osalta.

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää perustaa seuraavat virat:

1 vastaavan kuraattorin virka
1 lähijohtajan virka

Päätös**Täytäntöönpano**

pätösote / HR-erityisasiantuntija Pilvi Rounala

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

49

Aluehallitus

12.05.2025

Liitteet

Numero	Otsikko
19	Uuden viran perustaminen vastaava kuraattori
20	Uuden viran perustaminen uusi Islaitos (1)

Aluehallitus

12.05.2025

163**Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n varsinainen yhtiökokous 21.5.2025**

Aluehallitus 12.05.2025
5911/00.01.08/2025

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396

Selostus

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n toiminnan tarkoituksena on tuottaa omistajilleen asiantuntija-, neuvonta-, yhteistyöalusta-, kehitys- ja lainsäädäntöön vaikuttamispalveluita ja soveltamisen tukea sekä vaikuttamis- ja edunvalvontapalveluja että muita palveluja omakustannushintaan.

Hyvil Oy:n varsinainen yhtiökokous pidetään 21.5.2025 klo 14 alkaen Teams -yhteydellä. Kokouskutsun Hyvil Oy on toimittanut 30.4.2025, kokouskutsu ja esityslista ovat oheismateriaalina.

Hyvil Oy sijoittuu aluehallituksen kokouksessaan 27.9.2023 tekemän päätöksen (§ 350) mukaisesti strategiaan yhtiöihin, joiden yhtiökokouskutsut tuodaan aluehallituksen käsiteltäviksi ja käsiteltyn yhteydessä yhtiökokousedustajalle annetaan tarvittavat ohjeet. Hallintosäännön 10.5 §:n 13 kohdan mukaan aluehallitus päättää edustajien nimeämisestä yksityisoikeudellisten yhteisöjen, säätiöiden ja laitosten toimielimiin ja kokouksiin.

Yhtiökokousedustaja on tullut nimetä Hyvil Oy:n pyynnöstä 25.4.2025 mennessä ja ko. tehtävään on nimetty hallintolakimies Kari Suokas.

Meneillään olevana toimikautena Kanta-Hämeen hyvinvointialueella ei ole ollut edustajaa yhtiön hallituksessa.

(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä tiedoksi Hyvil Oy:n yhtiökokouksen 21.5.2025 ja toteaa, ettei sillä ole huomauttamista hallituksen yhtiökokoukselle tekemiin päätösesityksiin.

Päätös**Täytäntöönpano**

päättösote/ hallintolakimies Kari Suokas

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

51

Aluehallitus

12.05.2025

Oheismateriaali

Otsikko

Hyvil Varsinainen yhtiökokous esityslista 210525

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy tilinpäätöskirja 2024 tilintarkastus

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy ttk 2024

Aluehallitus

12.05.2025

164**Aluevaltuuston 29.4.2025 kokouksen päätösten täytäntöönpano**

Aluehallitus 12.05.2025
3611/00.01.01/2025

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Hyvinvointialueesta annetun lain 43 §:n mukaan aluehallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman, mutta täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai viranhaltija taikka valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon (hyvinvointialuelaki 148 §).

Jos aluehallitus katsoo, että aluevaltuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, aluevaltuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, aluehallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta ja asia on viipymättä saatettava aluevaltuuston uudelleen käsiteltäväksi (hyvinvointialuelaki 101 §).

Aluevaltuuston 29.4.2025 kokouksessa käsitellyt asiat ovat liitteenä.
(JS)

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää tarkistaa, etteivät aluevaltuuston kokouksessaan 29.4.2025 tekemät päätökset ole syntyneet virheellisessä järjestyksessä, mene valtuuston toimivallan yli tai muutenkaan ole lainvastaisia ja hyväksyy päätösten täytäntöönpanon.

Päätös**Täytäntöönpano**

-

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Liitteet

Numero	Otsikko
21	Aluevaltuuston päätökset 29.4.2025

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 26	22.04.2025
Aluehallitus		12.05.2025

165

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamista ja yhteistyötä kuntien työllisyyspalveluiden kanssa

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 22.04.2025 § 26

Aiempi käsittely

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 96
Aluehallitus 11.11.2024 § 418

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 96**Selostus**

Valtuuston 29.10.2024 kokouksessa on jätetty valtuustoaloite "Valtuustoaloite työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamiseen ja yhteistyöhön kuntien työllisyyspalvelujen kanssa". Aloitteen ovat allekirjoittaneet Tarja Kirkkola-Helenius, Aapo Reima, Juhani Lehto, Aino-Kaisa Pekonen, Erja Hirviniemi, Kristiina Ruuskanen, Heini Ristavaara, Mia Heinonen, Pirjo Alijärvi, Tapani Hellstén, Reijo Löytynoja, Merja Taponen, Johanna Häggman, Anne Eve, Mirka Soinikoski, Karri Vanttaja, Jan Löfstedt ja Kylli Kylliäinen.

Valtuustoaloite:

"Esitämme, että Oma Hämeessä käynnistetään vuoden 2025 aikana nykyistä päättäväisempi toiminta työkyvyn tuen, kuntoutuksen ja asiakaskohtaisen palveluohjauksen palvelukokonaisuudeksi vastaten alueemme työttömien, pitkäaikaistyöttömien sekä täsmätyökykyisten tarpeita. Palvelukokonaisuudessa määritellään sekä sotepalvelujen integraatio, yhteistyö kuntien työllisyyspalveluihin että toiminnan kustannus- ja säästövaikutukset yhteiskunnallisella tasolla.

Esityksemme vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle asetettuihin valtakunnallisiin tavoitteisiin muun muassa yhdenvertaisuuden, peruspalvelujen vahvistamisen, ennalta ehkäisyn painotuksen, toimivien yhteistyörakenteiden, vaikuttavuusperusteisuuden ja sosiaalisen kestävyiden osalta.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Hyvinvointialueet ovat joutuneet jo alkutaipaleellaan ja joutuvat vielä tulevienkin vuosien aikana jakamaan taloudellista niukkuutta palvelutarjonnassaan. Tämä haastaa entistä suurempaan harkintaan, mihin määrärahoja kohdennetaan, mitä integroivia palvelukokonaisuuksia kehitetään sekä mitkä hyvinvoinnin ja terveyden investoinnit ovat vaikuttavia ja tuottavia.

Hyvä koettu terveys on yleisempää koulutustason noustessa, työttömyys puolestaan kohtaa enemmän matalasti koulutettua väestöä. Työttömien määrä Kanta-Hämeessä vuonna 2023 oli noin 7 100 ja heistä vaikeasti työllistyviä lähes 3 900. Työkyvyttömäksi itsensä kokevien työikäisten osuus on meillä 23,4 % ollen koko maassa noin 20%. Lähes 5 900 hyvinvointialueemme työikäistä saa työkyvyttömyyseläkettä, heistä 3 100 mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden ja lähes 1 100 tuki- ja liikuntaelinten sairauksien vuoksi. Samana vuonna Oma Hämeessä tehtiin vain noin 800 lakisääteistä työttömien terveystarkastusta eli 11,6 %:lle työttömistä. Määrä on hyvinvointialueiden keskitasoa. Hammaslääkäripalveluja riittämättömästi saaneiden osuus on meillä korkein matalasti koulutetuilla (23,5 %). Työterveyshuollon käyntejä alueellamme oli puolestaan noin 340 000. (Sotkanet). Sosiaali- ja terveysministeriön laskelma vuodelta 2014 on osoittanut kansallisesti 25 mrd.n vuosikustannukset menetetyistä työpanoksista.

Työterveys on käyttäjilleen maksutonta, kun taas julkisen terveydenhuollon palveluista peritään jatkuvasti kasvavia asiakasmaksuja. Työttömänä olevat käyttävät merkittävästi vähemmän avoterveydenhuollon palveluja. Työttömyys vähentää itsestään selvästi työterveyshuollon käyntejä, mutta työttömien käyntimäärät eivät lisäänty vastaavasti perusterveydenhuollossa. Muutama vuosi sitten valtion hankerahoituksella toteutettuja Osatyökyisten reitit työllisyyteen -hankkeita ei järjestetty alueellamme. Työttömien terveystarkastukset ja seutukohtaiset työkykytiimit ovat Oma Hämeessä käytössä. Tarkastuksilla löydetään muun muassa kansansairauksia ja asiakkaita saadaan hoidon piiriin, mutta niiden määrällinen kattavuus ja vaikuttavuus työ- ja toimintakykyyn ei ole riittävää.

Työttömien terveystarkastusten vuosittaisia määriä on nostettava asteittain jo vuodesta 2025 alkaen. Esimerkiksi 0,3 milj. € panoksella saataisiin lääkärin, sairaanhoitajan, fysioterapeutin ja sosiaalityöntekijän työpanokset tutkimuksineen käyntiin peruspalveluissa sadoille uusille asiakkaille. Huomio tulisi kiinnittää myös suun terveydenhuollon palvelutarpeisiin työttömien osalta. Rinnalle tarvitaan lisäksi terveystarkastuksia pidemmälle vievä kattava julkisen sektorin työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelu, joka sisältää sekä perus- että erikoissairaanhoidon palvelut. Palvelujen ja palveluohjauksen on oltava kiinteä osa hyvinvointialueemme työikäisten

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

sosiaalityötä ja laadukasta kuntouttavaa työtoimintaa sekä tulevia kuntien työllisyyspalveluja. Samalla tulee arvioida palvelujen tosiasiallinen saavutettavuus muun muassa korkeiden asiakasmaksujen vuoksi.

Jo vuoden 2018 selvityksessä (Kerätär & Oivo) todetaan, että vastaavia palveluja tarvitsevat henkilöt on tunnistettava aiempaa paremmin ja että tarvitsemme entistä vaikuttavamman ja tehokkaamman työkyvyn tuen palvelujärjestelmän. "Osatyökykyisten työllistymisen edistämiseen panostetut varat tulee nähdä investointina työvoiman osaamiseen, työn ja työolojen kehittämiseen ja sosiaaliturvamenojen parempaan hallintaan. "

Asiaan liittyviä selvityksiä ja toimintamalliesityksiä on tehty alueellamme jo vuodesta 2019 lähtien."

Puheenjohtajan esitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano

päätösesitys / aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 11.11.2024 § 418

Selostus

Aluevaltuuston kokouksessa 29.10.2024 on jätetty valtuustoaloite työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamiseen ja yhteistyöhön kuntien työllisyyspalvelujen kanssa.
(JS)

Hyvinvointialuejohtajan sijaisen esitys

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen perhe-, sosiaali- ja vammaispalvelujen toimialan alaiselle sosiaalipalvelujen tulosalueelle ja terveydenhuollon toimialan alaiselle perusterveydenhuollon avopalvelujen tulosalueelle valmisteltavaksi yhteistyössä.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Konserni- ja tukipalveluiden toimialajohtaja toimi esittelijänä tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

päätösote/toimialajohtaja Marika Paasikoski-Junninen, tulosaluejohtaja
Jaana Paasikangas, toimialajohtaja Jarmo Lappalainen, tulosaluejohtaja
Tiina Merivuori

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 22.4.2025

Valmistelijat

tulosalueylihoitaja Auli Anttila, puh. 040 330 5815, auli.anttila@omahame.fi

tulosaluejohtaja Jaana Paasikangas, puh. 050 569 4937,
jaana.paasikangas@omahame.fi

Selostus

Vastaus valtuustoaloitteeseen HVA/2952/00.02.04/2024

Valtuustoaloite työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamiseen ja yhteistyöhön kuntien työllisyyspalvelujen kanssa

"Esitämme, että Oma Hämeessä käynnistetään vuoden 2025 aikana nykyistä päättäväisempi toiminta työkyvyn tuen, kuntoutuksen ja asiakaskohtaisen palveluohjauksen palvelukokonaisuudeksi vastaten alueemme työttömien, pitkäaikaistyöttömien sekä täsmätyökykyisten tarpeita. Palvelukokonaisuudessa määritellään sekä sotepalvelujen integraatio, yhteistyö kuntien työllisyyspalveluihin että toiminnan kustannus- ja säästövaikutukset yhteiskunnallisella tasolla. Esityksemme vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle asetettuihin valtakunnallisiin tavoitteisiin muun muassa yhdenvertaisuuden, peruspalvelujen vahvistamisen, ennalta ehkäisyn painotuksen, toimivien yhteistyörakenteiden, vaikuttavuusperusteisuuden ja sosiaalisen kestävyyden osalta. Hyvinvointialueet ovat joutuneet jo alkutaipaleellaan ja joutuvat vielä tulevienkin vuosien aikana jakamaan taloudellista niukkuutta palvelutarjonnassaan. Tämä haastaa entistä suurempaan harkintaan, mihin määrärahoja kohdennetaan, mitä integroivia palvelukokonaisuuksia kehitetään sekä mitkä hyvinvoinnin ja terveyden investoinnit ovat vaikuttavia ja tuottavia. (jne.)

Työttömien terveystarkastusten vuosittaisia määriä on nostettava asteittain jo vuodesta 2025 alkaen. Esimerkiksi 0,3 milj. € panoksella saataisiin lääkärin, sairaanhoitajan, fysioterapeutin ja sosiaalityöntekijän työpanokset

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

tutkimuksineen käyntiin peruspalveluissa sadoille uusille asiakkaille. Huomio tulisi kiinnittää myös suun terveydenhuollon palvelutarpeisiin työttömien osalta. Rinnalle tarvitaan lisäksi terveystarkastuksia pitemmälle vievä kattava julkisen sektorin työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelu, joka sisältää sekä perus- että erikoissairaanhoidon palvelut. Palvelujen ja palveluohjauksen on oltava kiinteä osa hyvinvointialueemme työikäisten sosiaalityötä ja laadukasta kun-touttavaa työtoimintaa sekä tulevia kuntien työllisyyspalveluja. Samalla tulee arvioida palvelujen tosiasiallinen saavutettavuus muun muassa korkeiden asiakasmaksujen vuoksi.”

1. Taustatietoa työttömien tilanteesta Kanta-Hämeessä

Valtuustoaloitteessa on nostettu esille tärkeä teema ja kohderyhmä. Työttömien ja täsmätyökykyisten työ- ja toimintakyvyn tuki ja vahvistuminen ovat keskeisiä tekijöitä yksilön hyvinvoinnin, työmarkkinoiden toimivuuden ja yhteiskunnan kestävyyskannalta. On tärkeää tunnistaa jokaisen yksilön voimavarat ja vahvuudet sekä mahdolliset haasteet, mikä mahdollistaa oikea-aikaisen tuen, esimerkiksi ammatillisen kuntoutuksen, osaamisen kehittämisen, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen sekä sosiaalisen voimavarojen vahvistamisen. Näin edistämme jokaisen yksilön työllistymistä, hyvinvointia, taloudellista itsenäisyyttä ja sosiaalista osallisuutta. Samalla pystytään vastaamaan myös työnantajien työvoiman tarpeeseen. Työllisyyden kasvu puolestaan vähentää sosiaaliturvamenoja, kasvattaa verotuloja, tukee julkista taloutta ja vahvistaa merkittävästi yhteiskunnan kestävyyttä.

Työttömyys on lisääntynyt sekä Kanta-Hämeessä että valtakunnallisesti. Valtakunnallisesti tammikuun 2025 työttömyysprosentti oli 12,0 %. Työttömiä työnhakijoita oli Suomessa tammikuussa 325 800, mikä on 34 600 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kanta-Hämeessä oli tammikuun 2025 lopussa 8959 työtöntä työnhakijaa, mikä on 847 enemmän (+10 %) kuin vuotta aikaisemmin vastaavana ajankohtana.

Tutkimusten mukaan työtön väestönosa on sairaampaa kuin saman ikäinen työssä oleva väestö. Taustalla on valikoituminen ja työttömyyden itsensä aiheuttamat muutokset terveydessä. Sairaamat jäävät ja ohjautuvat työmarkkinoiden ulkopuolelle ja terveimmät pääsevät työhön. Toisaalta työttömyys heikentää terveyttä ja lisää sairastavuutta. Työn puutteen vuoksi samoille henkilöille kasautuu myös muita terveyden kannalta vahingollisia tekijöitä mm. köyhyyttä, matalaa koulutustasoa ja joillekin epäterveellisiä elintapoja. (Oivo ja Kerätär 2018) Mitä nopeammin tuen tarve tunnistetaan ja työtön saa oikea-aikaisesti tarvitsemansa palvelut sitä vaikuttavammin pystymme ehkäisemään työttömyyden pitkittymistä ja sen välillisiä vaikutuksia. Kanta-Hämeessä oli tammikuussa

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

2025 pitkäaikaistyöttömiä eli yhtäjaksoisesti vähintään vuoden työttömänä työnhakijana olleita oli 2785, mikä on 469 edellisvuotta enemmän (+20 %).

Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten (alle 30-vuotiaat) palveluketjun vahvistaminen ja sen läpimenoajan lyhentäminen on yksi HVA:n avaintavoite. Nuoria alle 25-vuotiaita oli tammikuun lopussa työttömänä 1092, mikä on 181 enemmän (+20 %) kuin vuotta aiemmin. Nuorten työttömien osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli 16,2 %. Neet-nuorten (Työn, koulutuksen tai harjoittelun ulkopuolella oleva 16-29 –vuotias; Not in Employment, Education or Training) koulutukseen ja työhön ohjaamisen tehostaminen ja vaikuttavien palveluprosessien rakentaminen edellyttävät vahvaa monialaista yhteistyötä sekä hyvinvointialueen sisällä että eri toimijoiden (työvoimahallinto, Kela, oppilaitokset, 3. sektori) kanssa.

2 Yhteistyö kuntien ja niiden muodostamien työllisyysalueiden kanssa

Kanta-Hämeen hyvinvointialue toimii tiiviissä yhteistyössä työvoimaviranomaisten, TyöHämeen työllisyysalueen ja Etelä-Hämeen työllisyysalueen, kanssa. Työvoimahallinto uudistui vuoden 2025 alusta alkaen niin, että kuntien muodostamat työllisyysalueet toimivat työvoimaviranomaisina. Viranomaistyön lisäksi Kanta-Hämeen kunnilla on myös omia työllisyyspalveluita.

Työllisyysalueiden kanssa tehtävä yhteistyö perustuu lakiin työllistymisen monialaisesta edistämisestä 23.3.2023/381 sekä lakiin kuntouttavasta työtoiminnasta 2.3.2001/189. Kuntouttavan työtoiminnan laissa säädetään sekä työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen aktivointisuunnitelmayhteistyöstä että hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevasta kuntouttavasta työtoiminnasta. Laissa työllistymisen monialaisesta edistämisestä säädetään työllistymistä edistävistä monialaisen tuen yhteis-toimintamallista (TYM) ja nuorten monialaisen tuen yhteispalvelusta.

Työllisyysalueiden ja kuntien kanssa on aloitettu yhteistyön ja yhteisten toimintamallien edelleen kehittäminen alueiden käynnistettyä toimintansa uuden lainsäädännön myötä. Kanta-Häme muodostaa yhden yhteisen TYM-verkoston ja työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallista on laadittu yhteistyösopimus. Sopimuksessa ovat mukana Kanta-Hämeen hyvinvointialue, TyöHämeen työllisyysalue, Etelä-Hämeen työllisyysalue, Kanta-Hämeen kunnat sekä Kansaneläkelaitos. Verkoston johtoryhmätyöskentely on käynnistynyt ja johtoryhmän nimeämiset on tehty. Hyvinvointialue on nimennyt johtoryhmään jäsenet ja varajäsenet sekä sosiaalipalveluista että terveystyöpalveluista. Työvoimaviranomainen asettaa johtoryhmän puheenjohtajan ja hyvinvointialue varapuheenjohtajan. Johtoryhmä määrittelee vuosittaiset tavoitteet yhteiselle TYM-työlle. TYM-lain mukaista verkostotyötä johtaa

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

johtoryhmän asettamien tavoitteiden mukaan työvoimaviranomaisen (TyöHäme) nimeämä palvelupäällikkö. Palvelupäällikkö johtaa verkostoa monialaisesti ja päällikön henkilöstökustannukset jaetaan sovitulla tavalla Kanta-Hämeen kahden työllisyysalueen ja hyvinvointialueen kesken. Asiakastyö sekä TYM-lain mukaisten monialaisten työllistymissuunnitelmien että aktivointisuunnitelmien tekeminen on käynnissä täysipainoisesti.

Työttömien terveystarkastukset toteutetaan terveydenhuoltolain mukaisesti. "Hyvinvointialueen on järjestettävä alueensa asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä sairauksien ehkäisyä tukevaa terveysneuvontaa. Terveysneuvonta on sisällytettävä kaikkiin terveydenhuollon palveluihin. Hyvinvointialueen on järjestettävä tarpeelliset terveystarkastukset alueensa asukkaille heidän terveytensä ja hyvinvointinsa seuraamiseksi ja edistämiseksi. Terveysneuvonnan ja terveystarkastusten on tuettava työ- ja toimintakykyä ja sairauksien ehkäisyä sekä edistettävä mielenterveyttä ja elämänhallintaa. Terveysneuvonta ja terveystarkastukset on järjestettävä myös opiskelu- tai työterveyshuollon ulkopuolelle jääville nuorille ja työikäisille." (Terveydenhuoltolaki 13 § 8.7.2022/581.)

3 Työttömän työkyvyn tuen palvelut Kanta-Hämeen hyvinvointialueella

Työttömien terveyteen, hyvinvointiin ja talouteen liittyviä asioita hoidetaan kaikissa hyvinvointialueen palveluissa. Työttömyys ja sen aiheuttamat vaikutukset pyritään huomioimaan ja ottamaan puheeksi kaikessa asiakastyössä ja tarvittaessa ohjataan työtön tarvittavan tuen piiriin.

3.1 Työttömien terveystarkastukset

Työttömien terveystarkastukseen ohjaututaan työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen lähetteellä sekä työttömän omasta aloitteesta. Lähetteessä on hyvä kuvata tarkastukseen lähettämisen syy ja minkälaista palautetta tarkastuksesta halutaan. Tietojen vaihtoon tarvitaan asiakkaan lupa. Terveystarkastukset ovat asiakkaille maksuttomia.

Terveystarkastukset järjestetään seudullisesti (Forssan seutu, Hattula, Hämeenlinna, Janakkala ja Riihimäen seutu) ja odotusajat vaihtelevat seuduittain. Terveysasemien tavoitteena on tukea hoidon jatkuvuutta, mikä tutkimusten mukaan parantaa mm. hoidon laatua, lisää asiakkaiden ja henkilöstön tyytyväisyyttä ja vähentää palvelujen tarvetta. Tämän takia työttömille henkilöille pyritään nimeämään omalääkäri, joka tarvittaessa arvioi jatkotutkimusten ja lausunnon tarvetta.

Terveystarkastuksessa muodostetaan käsitys asiakkaan terveydentilasta, hyvinvoinnista ja voimavaroista. Terveydentilaa arvioidaan työllistymisen ja

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

toimintakyvyn näkökulmista, arvioiden samalla ohjauksen, tuen, hoidon ja kuntoutuksen tarvetta. Tarkastuksessa keskustellaan mm. asiakkaan elintapojen vaikutuksista tämän terveydentilaan ja työllistymiseen ja motivoidaan tarvittaessa elintapamuutoksiin. Fyysisen terveydentilan lisäksi huomioidaan asiakkaan psyykkinen tilanne. Terveystarkastuksen tehtävänä on tunnistaa työttömän henkilön terveyshaasteet ja mahdolliset esteet työllistymiselle ja ehkäistä mm. kansansairauksia.

Terveystarkastukset tehdään moniammatillisesti ja työnkyvyn arvioinnit myös monialaisesti. Tarkastukseen voidaan pyytää mukaan Terveys- ja sosiaalitoimen sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja. Terveys- ja sosiaalitoimen osallistumisen tarkoituksena on poistaa sellaisia työllistymisen esteitä, jotka liittyvät esimerkiksi työttömän sairastuneen tai kuntoutuksen tarpeiden, ja Kelan etuuksien kokonaisuuteen. Lisäksi neuvotaan terveydenhuollon palvelujärjestelmässä etenemiseksi ja ohjataan tarvittaessa sosiaalihuollon palveluiden ja tuen piiriin.

Terveystarkastuksen tai sairaanhoitajan tekemän terveystarkastuksen jälkeen asiakas ohjataan tarvittaessa fysioterapeutin tai toimintaterapeutin arvioon ennen lääkärille ohjautumista. Lääkäri ja hoitaja tukevat henkilön työkykyä mm. sairauden paremman hoitotasapainon ja elintapojen korjaamisen myötä. Hyvinvointialueella on kehitetty elintaparyhmien toimintaa ja osa toiminnasta järjestetään etäryhminä, jolloin osallistuminen on mahdollista myös kauempana asuvilla henkilöillä. Ryhmissä keskustellaan ja annetaan ohjeita mm. ravitsemuksesta, liikunnasta, unesta ja päihteiden käytön lopettamisesta. Kuntien kanssa on yhteistyössä kehitetty liikuntalähetä, jonka avulla voidaan terveysasemalta ohjata asiakas oman kunnan liikuntaryhmiin tai muihin hänelle sopiviin palveluihin.

Usein haasteiden taustalla on sellaisia syitä, joihin ei terveydenhuollon keinoin pystytä vaikuttamaan. Esimerkiksi henkilö tarvitsee etuuden jatkumiseen lausunnon, jonka takia hänet ohjataan terveystarkastukseen. Jos henkilön terveydentilassa ei ole tapahtunut muutoksia, hän ei tarvitse terveystarkastusta vuoden välein. Monialaisten seudullisten työkyvyn tuen tiimien avulla pystytään auttamaan asiakkaita paremmin ja laajamittaisemmin heidän erilaisissa ongelmissaan.

Nuorten terveydenhoitajat tekevät alle 30-vuotiaiden terveystarkastukset perhekeskuksessa Hämeenlinnassa ja Riihimäen seudulla. Muissa kunnissa nuorten terveystarkastukset tehdään perusterveydenhuollossa. Nuorten palveluissa tärkeä kumppani on mm. Ohjaamo.

Hyvinvointialueella on kiinnitetty huomiota esimerkiksi hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen eli ns. hyte-kertoimien tilastointiin, joihin myös työttömien tarkastukset sisältyvät. Tiedolla johtamisen ja toiminnan

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

vaikuttavuuden arvioinnin tueksi tarvitaan yhteiset mittarit ja toimintatavat. Esim. ICF- luokitusta käyttämällä on mahdollista koota systemaattisesti yhteismitallista tietoa asiakkaan toimintakyvystä ja jakaa sitä eri toimijoiden kesken asiakkaan luvalla.

3.2 Kuntoutuspalvelut työkyvyn tukena

Työttömien terveystarkastuksesta voidaan ohjata asiakas maksuttomalle fysioterapeutin vastaanotolle.

Terveysasemilla tukielinvaivoissa asiakkaat ohjautuvat fysioterapeutin hoidon tarpeen arvioon ja saavat avun yhteydenoton yhteydessä puhelimesta tai etävastaanotolla tai hänet ohjataan fysioterapeutin suoravastaanotolle. Oireiden vaatiessa lääkärin arviota, asiakkaat ohjautuvat lääkärin vastaanotolle. Suoravastaanotolla fysioterapeutti tutkii ja antaa omakuntoutuksen ohjeet ja sovitaan kontrollipuhelu tai käynti.

Kun tarvitaan toimintakyvyn arviota esimerkiksi kuntoutusta tai työkyvyn selvittelyä varten, varataan vastaanottoaika fysioterapeutille. Vastaanotolla tehdään sekä toimintakykyarvio että kuntoutussuunnitelma. Asiakkaalle annetaan omakuntoutuksen ohjeet, ohjataan hyvinvointialueen ryhmäkuntoutukseen tai kuntien liikuntatoimeen. Oma Hämeessä otetaan parhaillaan käyttöön liikuntalähete, jolla saadaan ohjattua asiakkaita kuntien liikuntatoimen palveluiden piiriin. Kuntien tehtävä on hyvinvointia edistävä työ ja Kanta-Hämeen kunnissa onkin parannettu liikuntapalveluita, mutta edelleen alueellamme on kuntia, joissa liikuntatoimen resurssit ovat erittäin huonot. Liikkumattomuus on toimintakyvyn ja työkyvyn kannalta iso riski.

Kuntoutuminen on tavoitteellisesti etenevä, kuntoutujan ja asiantuntijoiden yhdessä suunnittelema prosessi, joka edellyttää edetäkseen pääsääntöisesti kuntoutujan omaa aktiivista toimintaa eikä sitä voida tehdä kuntoutujan puolesta. Omakuntoutusta tuetaan ammattitaitoisella vuorovaikutuksella, ohjauksella ja seurannalla.

Kuntoutuksessa olennaista on toimintakyvyn parantaminen sekä omakuntoutuksen keinojen opettelu, jonka seurauksena asiakas pärjää mahdollisimman pienen tuen ja palvelun avulla.

KELA ja vakuutusyhtiöt tarvitsevat päätöksen tekoon toimintakykytietoa ja ICF-viitekehys on niissä käytössä. Kansainvälinen toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden luokitus (ICF) kuvaa, miten sairauden ja vamman vaikutukset näkyvät yksilön elämässä. ICF:n mukaan toimintakyky ja toimintarajoitteet ovat moniulotteinen, vuorovaikutuksellinen ja dynaaminen tila, joka koostuu terveydentilan sekä yksilön ja ympäristötekijöiden yhteisvaikutuksesta.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Työkykyä tukevan toimintakyvyn arviointia tehdään niin perusterveydenhuollon moniammatillisissa palveluissa että erikoisterveydenhoidossa ICF-pohjaisesti, jolloin tieto siirtyy tehokkaasti terveydenhuollon palvelutasolta toiselle. Jatkossa on tarkoitus TYM-lain mukaisesti tehostaa myös tiedon siirtoa sairaanhoidon erikoisaloilta perusterveydenhuoltoon työkykyarviota tukemaan. Asiakkaan luvalla tietoa siirretään terveydenhuollosta myös sosiaalihuollon työkykytiimeihin. Tavoitteena on pohjana käytettävän ICF-kirjaamisen kautta sujuvoittaa toimintakykytiedon siirtymistä terveydenhuollosta myös muille TYM-toimijoille.

Kuntoutuspalveluissa otetaan parhaillaan käyttöön ICF-pohjaista toimintakykymobiilia, joka tulee työkykytiimien käyttöön. Toimintakykymobiili nostaa esiin toimintakyvyn haasteet mutta myös voimavarat ja auttaa yhteisen asiakassuunnitelman laatimisessa asiakkaan kanssa. Juuri alkanut Sosiaali- ja terveysministeriön käynnistämä Sote-tekoälyn ekosysteemi -verkoston rahoittama tekoälyprojekti hyödyntää kirjattua toimintakykytietoa ja tulee mahdollistamaan toimintakyvyn muutoksen arvioinnin ja ennakkoinnin kaikissa ikäluokissa. Aloitamme kehittämisen työkykytiimien asiakkaista.

Kipupoliklinikka ja fysiatrian poliklinikka tukevat työkykytiimien toimintaa hoidollisissa ja diagnostisissa haasteissa kevyen konsultaation keinoin. Terapeutteja on koulutettu psykofyysisen kuntoutuksen ja kipupotilaiden hoitoon. Koska kipua ei kaikilta saada kokonaan pois, on myös lääkkeettömät kivun hoidon keinot asiakkailla oltava käytössä.

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet tukevat arjessa sekä työssä selviytymistä.

3.3 Suun terveydenhuolto työkyvyn tukena

Suun terveydenhuollon palveluissa huolehditaan alueen väestön suun ja hampaiston terveyden tutkimisesta ja hoidosta sekä kannustetaan ja tuetaan asiakkaita omahoidon toteuttamisessa. Palvelut ovat koko väestön käytettävissä ja tarvittaessa asiakkaita voidaan ohjata taloudellisen tuen palveluiden piiriin, sillä suun terveydenhuollossa asiakasmaksut ovat huomattavan korkeita ja voivat aiheuttaa haasteita asiakkaille.

Suun ja hampaiston tilanteen huomioiminen kuuluu kiinteänä osana terveydenhuollon palveluihin ja sen puheeksi ottaminen on tärkeä osa kokonaisvaltaista terveystarkastusta. Mikäli asiakkaan kanssa todetaan, että hänellä on toiminnallista, terveydellistä tai sosiaalista haittaa suun ja hampaiston kunnon vuoksi, hänet ohjataan suun terveydenhuollon palveluiden pariin. Suun terveydenhuollossa tehdään tarvittaessa laajojakin purennan kuntoutuksia sekä huomioidaan asiakkaiden kokema

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

toiminnallinen tai sosiaalinen haitta ja hoidetaan näitä tilanteita siten, että hampaiston kunto ei muodosta estettä esimerkiksi asiakkaan työllistymiselle.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on vuonna 2024 ollut koko maan korkein prosentuaalinen osuus yli 17-vuotiaan väestön hakeutumisessa julkisen suun terveydenhuollon piiriin hampaiston kokonaishoitoon. Osuus on huomattavasti korkeampi (useita prosenttiyksiköitä), kuin koko maassa keskimäärin ja näkyy kaikissa ikäluokissa, myös työikäisen väestön osalta.

3.4 Työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamalli TYM

Työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallissa työvoimaviranomainen, hyvinvointialue ja Kansaneläkelaitos yhdessä arvioivat työttömän monialaisen palvelutarpeen, suunnittelevat ja yhteensovittavat työttömien työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiset palvelut kokonaisuuksiksi sekä vastaavat työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta. TYM-laissa (laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä 23.3.2023/381) säädetään viranomaisten monialaisesta asiakasprosessista, työskentelystä monialaisen työllistymissuunnitelman pohjalta sekä palvelujen tarjoamisesta työttömälle. Vuoden 2025 alusta alkaen Kelan kanssa on sovittu mm. systemaattisesta osallistumisesta monialaiseen palvelutarpeen arviointiin asiakkuuden alussa. Lisäksi Kela osallistuu tarvittaessa yhteisen monialaisen työllistymissuunnitelman laatimiseen. Monialaisen tuen yhteistoimintamallissa lakisääteisesti yhteensovitettavia palveluita ovat työvoimapalvelut sekä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelut. Kanta-Hämeessä lakisääteisten palvelujen lisäksi tarjotaan myös muilta, esimerkiksi kuntien työllisyyspalveluita sekä kuntien ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluita.

TYM on työllistymistavoitteinen palvelu, jossa asiakkaan työkyvyn arviointi ja tuki ovat keskeisessä roolissa. 1.1.2025 voimaan tullutta lakia edelsi vastaava, ns. TYP-laki. Vuonna 2024 TYP-palvelun piirissä oli Kanta-Hämeessä 1276 asiakasta. Palvelun päättäneitä asiakkaita oli 323, joista 37 % siirtyi työhön, koulutukseen tai yrittäjyyteen. Uusia TYP-palvelussa aloittaneita asiakkaita oli 427.

TYM-laissa aiempaan TYP-lakiin nähden suurin muutos on lain sisällössä: nyt TYM-lain piirissä ovat työttömät heti ensimmäisestä työttömyyspäivästä lähtien, jos tarve monialaiselle työlle ilmenee. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että TYM-palveluun tulee ohjautumaan aiempaa huomattavasti enemmän työttömyyden alkuvaiheen asiakkaita, ja oletuksena on, että tämän ryhmän palvelutarpeessa painopiste on terveyspalveluissa sosiaalipalvelujen sijaan. Aiempaan TYP-lakiin oli määriteltä työttömyyden keston kriteerit asiakkuudelle, mikä tarkoitti sitä, että monialaisen palvelun piiriin oli mahdollista päästä vasta työttömyyden pitkittyttyä, jolloin

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

puolestaan sosiaalipalvelujen tarve korostui. Lisäksi muutos koskee sitä, että työvoimaviranomaisen roolissa toimivat nyt kuntien muodostamat työllisyysalueet.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue ennakoi lakimuutosta hyvissä ajoin vuoden 2024 puolella. Kuntien kanssa käytiin keskustelua asiakaskohderyhmästä ja asiakasohjautumisesta. Todettiin, että aiempaa suurempi painoarvo tulee työttömien työkyvylle ja toimintakyvylle, joiden arviointi ja tukeminen nousee keskiöön.

TYM-työhön on tällä hetkellä osoitettu henkilöstöä sekä sosiaali- että terveystalvveluista. Sosiaalipalvelujen osoittama henkilöstö TYM-työhön on 7,3 htv:a (6 sosiaaliohjaa-jaa ja 2 sosiaalityöntekijää). Tarpeen mukaan resurssia pystytään lisäämään nykyisiä tehtäviä uudelleen kohdentamalla. Perusterveydenhuolto osoitti TYM-työhön sekä sairaanhoitaja-/terveydenhoitajaresurssia että lääkäriresurssia jokaiselta seudulta.

TYM-laki mahdollistaa tietojenvaihto-oikeuden työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen ja Kelan kesken niiden tietojen osalta, jotka ovat tarpeellisia viranomaisen järjestämisvastuulla olevan palvelun tarjoamiseksi työttömälle. Käytössä on myös lakisääteinen yhteinen asiakasrekisteri. Tietojenvaihto-oikeus ja yhteinen rekisteri helpottavat ja tehostavat monialaista työskentelyä ja työllistymistä edistävän monialaisen tuen järjestämistä työttömälle.

3.5 Aktivointisuunnitelmatyö

Laissa kuntouttavasta työtoiminnasta 2.3.2001/189 säädetään toimenpiteistä, joilla parannetaan pitkään jatkuneen työttömyyden perusteella työmarkkinatukea tai toimeentulotukea saavan henkilön edellytyksiä työllistyä sekä edistetään hänen mahdollisuuksiaan osallistua koulutukseen ja työvoimaviranomaisen tarjoamaan julkiseen työvoimapaalveluun.

Aktivointisuunnitelma laaditaan yhteistyössä työttömän työnhakijan ja työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen sosiaalihuollon ammattihenkilön kanssa. Tavoitteena on edistää työnhakijan työllistymistä, työkykyä ja osallisuutta yhteiskunnassa. Aktivointisuunnitelmayhteistyöstä ja sen yhteistyökäytännöistä on sovittu sekä TyöHämeen että Ehtan työllisyysalueiden kanssa. Oma Hämeen työllistymistä ja kotoutumista edistävissä palveluissa aktivointisuunnitelmayhteistyössä toimii 11 sosiaaliohjaajaa. Lisäksi sosiaalihuollon ammattihenkilöt aikuissosiaalityöstä laativat tarvittaessa aktivointisuunnitelman asiakkaan ja työvoimaviranomaisen kanssa.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

3.6 Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta on hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluva sosiaalipalvelu ja se palvelu perustuu lakiin kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001). Kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta sovitaan asiakkaan kanssa monialaisella työllistymissuunnitelmalla (TYM) tai aktivointisuunnitelmalla. Hyvinvointialueen sosiaalihuollon ammattihenkilö tekee viranhaltijapäätöksen kuntouttavan työtoiminnan myöntämisestä asiakkaalle.

Kuntouttava työtoiminta on kohdennettu henkilöille, jotka eivät työ- ja toimintakykynsä asettamien rajoitusten vuoksi voi osallistua julkisiin työvoimapalveluihin tai työhön. Palvelu on sovitettava henkilön työ- ja toimintakyvyn sekä osaamisen mukaan niin, että se parhaalla mahdollisella tavalla edistää hänen työelämä tavoitteitaan ja on työmarkkinoille pääsyn kannalta mielekästä ja riittävän vaativaa.

Oma Hämeessä on monipuolinen valikoima kuntouttavan työtoiminnan toteuttamisen vaihtoehtoja. Asiakkaan tavoite ja palveluntarve määrittää sen, mihin työtoimintapaikkaan tai ryhmätoimintaa asiakas ohjautuu. Huomioon otetaan myös maatieteellinen saavutettavuus ja asiakkaan oma toive. Vuonna 2024 asiakasmäärä kuntouttavassa työtoiminnassa oli 1213 ja toteutuneiden työtoimintapäivien määrä 68691.

Oma Hämeessä järjestetään kuntouttavaa työtoimintaa omana tuotantona, yhteistyötoteutuksena ja ostopalveluina. Oma Hämeen kuntouttava työtoiminta on ollut ja on edelleen vahvassa kehittämisvaiheessa. Tavoitteena on vaikuttavuuden kasvu ja laadukas palvelun sisältö. Palvelun toteutustapaa on muokattu tavoitteelliseksi ja sisällöissä painottuvat erityisesti a) Työ- ja toimintakyvyn tukeminen ja selvittely b) Työ-elämää valmentautuminen ja osaamisen vahvistaminen ja c) Osallisuuden ja toimintakyvyn vahvistaminen. Lisäksi kuntouttavan työtoiminnan työelämää valmentautumisen tueksi on rakenteilla digipolku, joka julkaistaan toukokuussa 2025. Kuntouttavan työtoiminnan lisäksi sosiaalisen kuntoutuksen sisältöjä ja toteutustapoja kehitetään vuoden 2025 aikana.

Kuntouttavan työtoiminnan oma tuotanto toteutetaan omissa työpaja- ja ryhmätoimintayksiköissä, joita on 11. Yhteistyötuotantona kuntouttava työtoiminta toteutuu HVA:n omissa yksiköissä sekä kuntien kanssa yhteistyössä. Oma Häme on tehnyt kaikkien Kanta-Hämeen kuntien kanssa yhteistyösopimuksen kuntouttavan työtoiminnan toteuttamisesta yhteistyössä kuntien yksiköiden kanssa. Ostopalveluilla täydennetään omana tuotantona ja yhteistyönä toteutettavaa kuntouttavaa työtoimintaa. Kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelujen yhdenmukainen kilpailutus

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

toteutettiin vuonna 2024 ja uudet ostopalvelusopimukset sekä sopimuksen mukaiset palvelutuotteet tulivat voimaan vuoden 2025 alusta alkaen.

3.7 Seudulliset työkykytiimit: Työkyvyn monialainen arviointi ja tuki

Monialainen työkyvyn arviointi tehdään työttömän työ-, toiminta- tai opiskelukyvyn selvittämiseksi. Tavoitteena on työttömän pääsy työhön tai koulutukseen. Monesti tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntoutuspalveluita ja muita tukitoimia. Arvioinnissa pyritään tunnistamaan jokaisen asiakkaan yksilölliset voimavarat, vahvuudet ja haasteet, mikä mahdollistaa oikea-aikaisen hoidon, tuen ja palvelut, esimerkiksi ammatillisen kuntoutuksen, osaamisen kehittämisen, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen sekä sosiaalisen voimavarojen vahvistamisen.

Työkykytiimien toiminta on käynnistynyt Kanta-Hämeen jokaisella seudulla. Tiimit kokoontuvat säännöllisesti ja asiakkaan kanssa työskentelevät voivat asiakkaan luvalla lähettää asiakkaan tilanteen arvioitavaksi työkykytiimiin. Työ- ja toimintakyvyn arviointia tehdään osin TYM-lainsäädännön puitteissa ja osin muuna monialaisena, asiakkaan suostumukseen perustuvana työnä.

Työskentelyssä ovat mukana sosiaaliohjaaja tai -työntekijä, terveyden-/sairaanhoitaja, lääkäri, työvoimaviranomainen ja Kelan asiantuntija. Tarpeen mukaan yhteistyöhön osallistuvat esimerkiksi psykologi, kuntoutuksen asiantuntija, terveyssozialityö sekä päihde- ja/tai mielenterveyspalveluiden asiantuntija. Yhteistyö on aloitettu myös hyvinvointialueen kotoutumista edistävien palvelujen kanssa niissä tilanteissa, kun työttömän kotoutuja-asiakkaan työ- ja toimintakyky edellyttää monialaista arviointia.

Työkyvyn arviointia yhdenmukaistamaan ollaan hyvinvointialueella ottamassa käyttöön kansainvälinen ICF- toimintakyvyn arviointikoodisto. Henkilöstöä on perehdytetty ja koulutettu ICF-koodiston käyttöön ja -kirjaamiseen ja tukea järjestetään tarpeen mukaan edelleen.

Seudulliset työkykytiimit tuottavat tietoa ja jakavat osaamista työttömien työkykyyn liittyvissä asioissa myös muille toimijoille sosiaali- ja terveyspalveluissa.

3.8 Asiakasmaksut ja taloudellinen tuki

Työttömien terveystarkastus ja sitä seuraava lääkärin ja fysioterapeutin käynnit ovat asiakkaalle maksuttomia. Terveystarkastuksen asiakasmaksuista päättää hyvinvointialueen aluevaltuusto. Asiakasmaksusta voi tehdä maksusuunnitelmaa laskuttajan kanssa.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat terveystilaisuuksissa ja sairaaloissa Oma Hämeen alueella, sekä Oma Hämeen asiakasmaksuyskikön henkilökunta auttavat tarvittaessa asiakaslaskujen ja rästien selvittelyssä ja ohjaavat eteenpäin, jos tilanteessa on tarpeen tehdä maksusuunnitelmaa tai hakea tukea Kelasta tai hyvinvointialueen sosiaalihuollon taloudellisen tuen yksiköstä.

4 Johtopäätökset

Työttömien terveystarkastusten määrien lisääminen voi parantaa työttömien kansansairauden hoitotasapainoa, kohentaa elintapoja, edistää mielenterveyttä tai päihitteettömyyttä. Työttömiä henkilöitä hoidetaan peruspalveluissa niin terveystasemilla, kuntoutuksessa, mielenterveys- ja päihdepalveluissa ja hammashuollossakin, jonka takia panostusta nimenomaan tähän riskiryhmään kohdentuvilla henkilöstölisäyksillä ei nähdä järkevänä. Sen sijaan kannattaa kehittää Oma Hämeen yhteisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja palvelujen integraatiota.

Monialainen yhteistyö ja sen kehittäminen on keskeistä työttömyyden pitkittymisen ehkäisyssä. Hyvinvointialueen, kuntien työllisyysalueiden, Kelan ja muiden toimijoiden välinen yhteistyö on jo hyvässä käynnissä, mutta sen systemaattinen kehittäminen ja vakiinnuttaminen on ratkaisevaa. Yhteiset tavoitteet ja toimintatavat tukevat yhteisessä asiakastyössä onnistumista. Hyvinvointialueella on ensiarvoisen tärkeää edelleen edistää sosiaali- ja terveystilaisuuksien integraatiota. Palveluketjuja kehitetään asiakaslähtöisiksi ja vaikuttaviksi niin, että eri toimijat työskentelevät yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi ja palvelut yhteen sovitetaan asiakkaan tarpeen mukaan. Suun terveyden merkitys työkyvylle tulee tunnistaa paremmin ja asiakasohjausta kehittää edelleen.

Työttömyyden ehkäisy vaatii varhaista puuttumista ja oikea-aikaista tukea. Työttömyyden pitkittyminen lisää nopeasti sekä sosiaalisia että terveydellisiä ongelmia. Varhainen puuttuminen, esimerkiksi työttömien terveystarkastusten ja monialaisen tuen kautta, ehkäisee parhaimmillaan ongelmien kasautumista ja nopeuttaa työllistymistä. Varhaiseen tukeen panostetaan systemaattisesti, minkä esimerkiksi uusi TYM-laki nyt mahdollistaa.

Työttömien kuntoutusprosessin onnistuminen edellyttää asiakkaan aktiivista osallistumista, jolloin mm. Oman kuntoutuksen ja elintapamuutosten tuen tarve korostuvat. Ammattilaisilla tulee olla valmiudet tukea asiakkaan motivaatiota ja sitoutumista. Etä-ryhmät ja liikuntalähetteenä ovat hyvä käytäntö, jota voidaan edelleen laajentaa ja systematisoida.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Alle 30-vuotiaiden työttömyyden kasvu edellyttää erityistä panostusta nuorten palvelupolkujen kehittämiseen. Nuorten Neet-tilanteen ratkaiseminen vaatii kohdennettua toimintaa ja Neet-nuorten palvelupolku onkin yksi hyvinvointialueen johtoryhmän nimeämistä kriittisistä, kehitettävistä palvelupoluista. Palvelupolun omistajuus on nyt osoitettu sosiaalipalvelujen työllistymistä ja kotoutumista edistävien palvelujen palvelualueelle, joka ottaa vetovastuun kokonaisuuden kehittämisestä vuoden 2025 aikana. Ohjaamotoiminnassa aktiivisesti mukana oleminen, oikea-aikainen palvelujen yhteensovittaminen ja koulutukseen tai työelämään kiinnittymisen tukeminen ovat avainasemassa. Nuorten palveluiden tulee olla helposti saavutettavia ja aktiiviseen omaan toimijuuteen motivoivia.

Tiedolla johtaminen ja kustannusvaikuttavuuden seuranta vaativat systematiikkaa. Palveluiden vaikuttavuuden arviointi, asiakasprosessien etenemisen seuranta ja asiakastiedon hyödyntäminen ovat jatkossa yhä tärkeämpiä. Näihin liittyviä yhteisiä tavoitteita ja mittareita rakennetaan yhdessä monialaisen verkoston kanssa, mikä tukee kehittämistä sekä resurssien kohdentamista oikea-aikaisesti asiakkaan tavoitteen ja palvelutarpeen mukaisesti.

ICF-toimintakykyluokitus tuo yhtenäisen ymmärryksen sote-ammattilaisille asiakkaan toimintakyvystä, haasteista ja vahvuuksista. Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin käytäntöjä ja osaamista kehitetään edelleen ja käyttöönottoa laajennetaan. ICF:n kautta myös muutos asiakkaan toimintakyvyssä saadaan näkyväksi ja mitattavaan muotoon. ICF-pohjainen toimintakykymobiili ja tekoälyn hyödyntäminen toimintakyvyn ennakkoinnissa tuovat tähän uusia mahdollisuuksia. Näiden työkalujen käyttöönottoa tuetaan edelleen koulutuksella ja käytännön ohjauksella, jotta ne palvelevat tehokkaasti asiakastyötä.

Hyvinvointialueella on toteutettu useita uudistuksia työttömien palvelujen tehostamiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Esimerkiksi monialaiset työkyvyn tuen tiimit ovat käynnistyneet jokaisella seudulla. Tavoitteena on edelleen vahvistaa työskentelyä yhteisen tavoitteen eteen palveluja kehittämällä ja yhteensovittamalla, verkostotyöhön sitoutumalla sekä yhteisiä toimintatapoja kehittämällä.

**Toimialajohtajan/
terveydenhuolto
päättösesitys**

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano**Muutoksenhaku**

Ei muutoksenhakuoikeutta

734/00.01.03.00/2025

Elämäntoimintatieteiden lautakunta 23.4.2025**Valmistelijat**

tulosalueyhtiöjohtaja Auli Anttila, puh. 040 330 5815, auli.anttila@omahame.fi
tulosaluejohtaja Jaana Paasikangas, puh. 050 569 4937,
jaana.paasikangas@omahame.fi

Selostus

Vastaus valtuustoaloitteeseen HVA/2952/00.02.04/2024

Valtuustoaloite työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamiseen ja yhteistyöhön kuntien työllisyyspalvelujen kanssa

"Esitämme, että Oma Hämeessä käynnistetään vuoden 2025 aikana nykyistä päättäväisempi toiminta työkyvyn tuen, kuntoutuksen ja asiakaskohtaisen palveluohjauksen palvelukokonaisuudeksi vastaten alueemme työttömien, pitkäaikaistyöttömien sekä täsmätyökykyisten tarpeita. Palvelukokonaisuudessa määritellään sekä sotepalvelujen integraatio, yhteistyö kuntien työllisyyspalveluihin että toiminnan kustannus- ja säästövaikutukset yhteiskunnallisella tasolla. Esityksemme vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiselle asetettuihin valtakunnallisiin tavoitteisiin muun muassa yhdenvertaisuuden, peruspalvelujen vahvistamisen, ennalta ehkäisyn painotuksen, toimivien yhteistyörakenteiden, vaikuttavuusperusteisuuden ja sosiaalisen kestävyyden osalta. Hyvinvointialueet ovat joutuneet jo alkutaipaleellaan ja joutuvat vielä tulevienkin vuosien aikana jakamaan taloudellista niukkuutta palvelutarjonnassaan.

Tämä haastaa entistä suurempaan harkintaan, mihin määrärahoja kohdennetaan, mitä integroivia palvelukokonaisuuksia kehitetään sekä mitkä hyvinvoinnin ja terveyden investoinnit ovat vaikuttavia ja tuottavia. (jne.)

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Työttömien terveystarkastusten vuosittaisia määriä on nostettava asteittain jo vuodesta 2025 alkaen. Esimerkiksi 0,3 milj. € panoksella saataisiin lääkärin, sairaanhoitajan, fysioterapeutin ja sosiaalityöntekijän työpanokset tutkimuksineen käyntiin peruspalveluissa sadoille uusille asiakkaille. Huomio tulisi kiinnittää myös suun terveydenhuollon palvelutarpeisiin työttömien osalta. Rinnalle tarvitaan lisäksi terveystarkastuksia pidemmälle vievä kattava julkisen sektorin työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelu, joka sisältää sekä perus- että erikoissairaanhoidon palvelut. Palvelujen ja palveluohjauksen on oltava kiinteä osa hyvinvointialueemme työikäisten sosiaalityötä ja laadukasta kuntouttavaa työtoimintaa sekä tulevia kuntien työllisyyspalveluja. Samalla tulee arvioida palvelujen tosiasiallinen saavutettavuus muun muassa korkeiden asiakasmaksujen vuoksi.”

1 Taustatietoa työttömien tilanteesta Kanta-Hämeessä

Valtuustoaloitteessa on nostettu esille tärkeä teema ja kohderyhmä. Työttömien ja täsmätyökykyisten työ- ja toimintakyvyn tuki ja vahvistuminen ovat keskeisiä tekijöitä yksilön hyvinvoinnin, työmarkkinoiden toimivuuden ja yhteiskunnan kestävyyskannalta. On tärkeää tunnistaa jokaisen yksilön voimavarat ja vahvuudet sekä mahdolliset haasteet, mikä mahdollistaa oikea-aikaisen tuen, esimerkiksi ammatillisen kuntoutuksen, osaamisen kehittämisen, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen sekä sosiaalisen voimavarojen vahvistamisen. Näin edistämme jokaisen yksilön työllistymistä, hyvinvointia, taloudellista itsenäisyyttä ja sosiaalista osallisuutta. Samalla pystytään vastaamaan myös työnantajien työvoiman tarpeeseen. Työllisyyden kasvu puolestaan vähentää sosiaaliturvamenoja, kasvattaa verotuloja, tukee julkista taloutta ja vahvistaa merkittävästi yhteiskunnan kestävyyttä.

Työttömyys on lisääntynyt sekä Kanta-Hämeessä että valtakunnallisesti. Valtakunnallisesti tammikuun 2025 työttömyysprosentti oli 12,0 %. Työttömiä työnhakijoita oli Suomessa tammikuussa 325 800, mikä on 34 600 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kanta-Hämeessä oli tammikuun 2025 lopussa 8959 työtöntä työnhakijaa, mikä on 847 enemmän (+10 %) kuin vuotta aikaisemmin vastaavana ajankohtana.

Tutkimusten mukaan työtön väestönosa on sairaampaa kuin saman ikäinen työssä oleva väestö. Taustalla on valikoituminen ja työttömyyden itsensä aiheuttamat muutokset terveydessä. Sairaammat jäävät ja ohjautuvat työmarkkinoiden ulkopuolelle ja terveimmät pääsevät työhön. Toisaalta työttömyys heikentää terveyttä ja lisää sairastavuutta. Työn puutteen vuoksi samoille henkilöille kasautuu myös muita terveyden kannalta vahingollisia tekijöitä mm. köyhyyttä, matalaa koulutustasoa ja joillekin epäterveellisiä elintapoja. (Oivo ja Kerätär 2018) Mitä nopeammin

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

tuen tarve tunnistetaan ja työtön saa oikea-aikaisesti tarvitsemansa palvelut sitä vaikuttavammin pystymme ehkäisemään työttömyyden pitkittymistä ja sen välillisiä vaikutuksia. Kanta-Hämeessä oli tammikuussa 2025 pitkäaikaistyöttömiä eli yhtäjaksoisesti vähintään vuoden työttömänä työnhakijana olleita oli 2785, mikä on 469 edellisvuotta enemmän (+20 %).

Työn ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten (alle 30-vuotiaat) palveluketjun vahvistaminen ja sen läpimenoajan lyhentäminen on yksi HVA:n avaintavoite. Nuoria alle 25-vuotiaita oli tammikuun lopussa työttömänä 1092, mikä on 181 enemmän (+20 %) kuin vuotta aiemmin. Nuorten työttömien osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli 16,2 %. Neet-nuorten (Työn, koulutuksen tai harjoittelun ulkopuolella oleva 16-29 –vuotias; Not in Employment, Education or Training) koulutukseen ja työhön ohjaamisen tehostaminen ja vaikuttavien palveluprosessien rakentaminen edellyttävät vahvaa monialaista yhteistyötä sekä hyvinvointialueen sisällä että eri toimijoiden (työvoimahallinto, Kela, oppilaitokset, 3. sektori) kanssa.

2 Yhteistyö kuntien ja niiden muodostamien työllisyysalueiden kanssa

Kanta-Hämeen hyvinvointialue toimii tiiviissä yhteistyössä työvoimaviranomaisten, TyöHämeen työllisyysalueen ja Etelä-Hämeen työllisyysalueen, kanssa. Työvoimahallinto uudistui vuoden 2025 alusta alkaen niin, että kuntien muodostamat työllisyysalueet toimivat työvoimaviranomaisina. Viranomaistyön lisäksi Kanta-Hämeen kunnilla on myös omia työllisyyspalveluita.

Työllisyysalueiden kanssa tehtävä yhteistyö perustuu lakiin työllistymisen monialaisesta edistämisestä 23.3.2023/381 sekä lakiin kuntouttavasta työtoiminnasta 2.3.2001/189. Kuntouttavan työtoiminnan laissa säädetään sekä työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen aktivointisuunnitelmayhteistyöstä että hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevasta kuntouttavasta työtoiminnasta. Laissa työllistymisen monialaisesta edistämisestä säädetään työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoimintamallista (TYM) ja nuorten monialaisen tuen yhteispalvelusta.

Työllisyysalueiden ja kuntien kanssa on aloitettu yhteistyön ja yhteisten toimintamallien edelleen kehittäminen alueiden käynnistettyä toimintansa uuden lainsäädännön myötä. Kanta-Häme muodostaa yhden yhteisen TYM-verkoston ja työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallista on laadittu yhteistyösopimus. Sopimuksessa ovat mukana Kanta-Hämeen hyvinvointialue, TyöHämeen työllisyysalue, Etelä-Hämeen työllisyysalue, Kanta-Hämeen kunnat sekä Kansaneläkelaitos.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Verkoston johtoryhmätyöskentely on käynnistynyt ja johtoryhmän nimeämiset on tehty. Hyvinvointialue on nimennyt johtoryhmään jäsenet ja varajäsenet sekä sosiaalipalveluista että terveystalveista. Työvoimaviranomainen asettaa johtoryhmän puheenjohtajan ja hyvinvointialue varapuheenjohtajan. Johtoryhmä määrittelee vuosittaiset tavoitteet yhteiselle TYM-työlle. TYM-lain mukaista verkostotyötä johtaa johtoryhmän asettamien tavoitteiden mukaan työvoimaviranomaisen (TyöHäme) nimeämä palvelupäällikkö. Palvelupäällikkö johtaa verkostoa monialaisesti ja päällikön henkilöstökustannukset jaetaan sovitulla tavalla Kanta-Hämeen kahden työllisyysalueen ja hyvinvointialueen kesken. Asiakastyö sekä TYM-lain mukaisten monialaisten työllistymissuunnitelmien että aktivointisuunnitelmien tekeminen on käynnissä täysipainoisesti.

Työttömien terveystarkastukset toteutetaan terveydenhuoltolain mukaisesti. "Hyvinvointialueen on järjestettävä alueensa asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä sairauksien ehkäisyä tukevaa terveystalveutaa. Terveystalveuta on sisällytettävä kaikkiin terveydenhuollon palveluihin. Hyvinvointialueen on järjestettävä tarpeelliset terveystarkastukset alueensa asukkaille heidän terveytensä ja hyvinvointinsa seuraamiseksi ja edistämiseksi. Terveystalveutannon ja terveystarkastusten on tuettava työ- ja toimintakykyä ja sairauksien ehkäisyä sekä edistettävä mielenterveyttä ja elämäntalveutaa. Terveystalveuta ja terveystarkastukset on järjestettävä myös opiskelu- tai työterveyshuollon ulkopuolelle jääville nuorille ja työikäisille." (Terveydenhuoltolaki 13 § 8.7.2022/581.)

3 Työttömän työkyvyn tuen palvelut Kanta-Hämeen hyvinvointialueella

Työttömien terveyteen, hyvinvointiin ja talouteen liittyviä asioita hoidetaan kaikissa hyvinvointialueen palveluissa. Työttömyys ja sen aiheuttamat vaikutukset pyritään huomioimaan ja ottamaan puheeksi kaikessa asiakastyössä ja tarvittaessa ohjataan työtön tarvittavan tuen piiriin.

3.1 Työttömien terveystarkastukset

Työttömien terveystarkastukseen ohjaututaan työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen lähetteellä sekä työttömän omasta aloitteesta. Lähetteessä on hyvä kuvata tarkastukseen lähettämisen syy ja minkälaista palautetta tarkastuksesta halutaan. Tietojen vaihtoon tarvitaan asiakkaan lupa. Terveystarkastukset ovat asiakkaille maksuttomia.

Terveystarkastukset järjestetään seudullisesti (Forssan seutu, Hattula, Hämeenlinna, Janakkala ja Riihimäen seutu) ja odotusajat vaihtelevat seuduittain. Terveystalveutien tavoitteena on tukea hoidon jatkuvuutta, mikä

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

tutkimusten mukaan parantaa mm. hoidon laatua, lisää asiakkaiden ja henkilöstön tyytyväisyyttä ja vähentää palvelujen tarvetta. Tämän takia työttömille henkilöille pyritään nimeämään omalääkäri, joka tarvittaessa arvioi jatkotutkimusten ja lausunnon tarvetta.

Terveystarkastuksessa muodostetaan käsitys asiakkaan terveydentilasta, hyvinvoinnista ja voimavaroista. Terveydentilaa arvioidaan työllistymisen ja toimintakyvyn näkökulmista, arvioiden samalla ohjauksen, tuen, hoidon ja kuntoutuksen tarvetta. Tarkastuksessa keskustellaan mm. asiakkaan elintapojen vaikutuksista tämän terveydentilaan ja työllistymiseen ja motivoidaan tarvittaessa elintapamuutoksiin. Fyysisen terveydentilan lisäksi huomioidaan asiakkaan psyykkinen tilanne. Terveys- ja huollon tehtävänä on tunnistaa työttömän henkilön terveyshaasteet ja mahdolliset esteet työllistymiselle ja ehkäistä mm. kansansairauksia.

Terveystarkastukset tehdään moniammatillisesti ja työnkyvyn arvioinnit myös monialaisesti. Tarkastukseen voidaan pyytää mukaan Terveys- ja sosiaalitoimen sosiaalityöntekijä tai sosiaaliohjaaja. Terveys- ja sosiaalitoimen osallistumisen tarkoituksena on poistaa sellaisia työllistymisen esteitä, jotka liittyvät esimerkiksi työttömän sairastamiseen tai kuntoutusetuuksien, ja Kelan etuuksien kokonaisuuteen. Lisäksi neuvotaan terveydenhuollon palvelujärjestelmässä etenemiseksi ja ohjataan tarvittaessa sosiaalihuollon palveluiden ja tuen piiriin.

Terveystarkastajan tai sairaanhoitajan tekemän terveystarkastuksen jälkeen asiakas ohjataan tarvittaessa fysioterapeutin tai toimintaterapeutin arvioon ennen lääkärille ohjautumista. Lääkäri ja hoitaja tukevat henkilön työkykyä mm. Sairausten paremman hoitotasapainon ja elintapojen korjaamisen myötä. Hyvinvointialueella on kehitetty elintaparyhmien toimintaa ja osa toiminnasta järjestetään etäryhminä, jolloin osallistuminen on mahdollista myös kauempana asuvilla henkilöillä. Ryhmissä keskustellaan ja annetaan ohjeita mm. ravitsemuksesta, liikunnasta, unesta ja päihteiden käytön lopettamisesta. Kuntien kanssa on yhteistyössä kehitetty liikuntalähetä, jonka avulla voidaan terveysasemalta ohjata asiakas oman kunnan liikuntaryhmiin tai muihin hänelle sopiviin palveluihin.

Usein haasteiden taustalla on sellaisia syitä, joihin ei terveydenhuollon keinoin pystytä vaikuttamaan. Esimerkiksi henkilö tarvitsee etuuden jatkumiseen lausunnon, jonka takia hänet ohjataan terveystarkastukseen. Jos henkilön terveydentilassa ei ole tapahtunut muutoksia, hän ei tarvitse terveystarkastusta vuoden välein. Monialaisten seudullisten työkyvyn tuen tiimien avulla pystytään auttamaan asiakkaita paremmin ja laajalaisemmin heidän erilaisissa ongelmissaan.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Nuorten terveydenhoitajat tekevät alle 30-vuotiaiden terveystarkastukset perhekeskuksessa Hämeenlinnassa ja Riihimäen seudulla. Muissa kunnissa nuorten terveystarkastukset tehdään perusterveydenhuollossa. Nuorten palveluissa tärkeä kumppani on mm. Ohjaamo.

Hyvinvointialueella on kiinnitetty huomiota esimerkiksi hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen eli ns. hyte-kertoimien tilastointiin, joihin myös työttömien tarkastukset sisältyvät. Tiedolla johtamisen ja toiminnan vaikuttavuuden arvioinnin tueksi tarvitaan yhteiset mittarit ja toimintatavat. Esim. ICF- luokitusta käyttämällä on mahdollista koota systemaattisesti yhteismitallista tietoa asiakkaan toimintakyvystä ja jakaa sitä eri toimijoiden kesken asiakkaan luvalla.

3.2 Kuntoutuspalvelut työkyvyn tukena

Työttömien terveystarkastuksesta voidaan ohjata asiakas maksuttomalle fysioterapeutin vastaanotolle.

Terveysasemilla tukielinvaivoissa asiakkaat ohjautuvat fysioterapeutin hoidon tarpeen arvioon ja saavat avun yhteydenoton yhteydessä puhelimesta tai etävastaanotolla tai hänet ohjataan fysioterapeutin suoravastaanotolle. Oireiden vaatiessa lääkärin arviota, asiakkaat ohjautuvat lääkärin vastaanotolle. Suoravastaanotolla fysioterapeutti tutkii ja antaa omakuntoutuksen ohjeet ja sovitaan kontrollipuhelu tai käynti.

Kun tarvitaan toimintakyvyn arviota esimerkiksi kuntoutusta tai työkyvyn selvittelyä varten, varataan vastaanottoaika fysioterapeutille. Vastaanotolla tehdään sekä toimintakykyarvio että kuntoutussuunnitelma. Asiakkaalle annetaan omakuntoutuksen ohjeet, ohjataan hyvinvointialueen ryhmäkuntoutukseen tai kuntien liikuntatoimeen. Oma Hämeessä otetaan parhaillaan käyttöön liikuntalähete, jolla saadaan ohjattua asiakkaita kuntien liikuntatoimen palveluiden piiriin. Kuntien tehtävä on hyvinvointia edistävä työ ja Kanta-Hämeen kunnissa onkin parannettu liikuntapalveluita, mutta edelleen alueellamme on kuntia, joissa liikuntatoimen resurssit ovat erittäin huonot. Liikkumattomuus on toimintakyvyn ja työkyvyn kannalta iso riski.

Kuntoutuminen on tavoitteellisesti etenevä, kuntoutuksen ja asiantuntijoiden yhdessä suunnittelema prosessi, joka edellyttää edetäkseen pääsääntöisesti kuntoutuksen omaa aktiivista toimintaa eikä sitä voida tehdä kuntoutuksen puolesta. Omakuntoutusta tuetaan ammattitaitoisella vuorovaikutuksella, ohjauksella ja seurannalla.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Kuntoutuksessa olennaista on toimintakyvyn parantaminen sekä omakuntoutuksen keinojen opettelu, jonka seurauksena asiakas pärjää mahdollisimman pienen tuen ja palvelun avulla.

KELA ja vakuutusyhtiöt tarvitsevat päätöksen tekoon toimintakykytietoa ja ICF-viitekehys on niissä käytössä. Kansainvälinen toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden luokitus (ICF) kuvaa, miten sairauden ja vamman vaikutukset näkyvät yksilön elämässä. ICF:n mukaan toimintakyky ja toimintarajoitteet ovat moniulotteinen, vuorovaikutuksellinen ja dynaaminen tila, joka koostuu terveydentilan sekä yksilön ja ympäristötekijöiden yhteisvaikutuksesta.

Työkykyä tukevan toimintakyvyn arviointia tehdään niin perusterveydenhuollon moniammatillisissa palveluissa että erikoisterveydenhoidossa ICF-pohjaisesti, jolloin tieto siirtyy tehokkaasti terveydenhuollon palvelutasolta toiselle. Jatkossa on tarkoitus TYM-lain mukaisesti tehostaa myös tiedon siirtoa sairaanhoidon erikoisaloilta perusterveydenhuoltoon työkykyarviota tukemaan. Asiakkaan luvalla tietoa siirretään terveydenhuollosta myös sosiaalihuollon työkykytiimeihin. Tavoitteena on pohjana käytettävän ICF-kirjaamisen kautta sujuvoittaa toimintakykytiedon siirtymistä terveydenhuollosta myös muille TYM-toimijoille.

Kuntoutuspalveluissa otetaan parhaillaan käyttöön ICF-pohjaista toimintakykymobiilia, joka tulee työkykytiimien käyttöön. Toimintakykymobiili nostaa esiin toimintakyvyn haasteet mutta myös voimavarat ja auttaa yhteisen asiakassuunnitelman laatimisessa asiakkaan kanssa. Juuri alkanut Sosiaali- ja terveysministeriön käynnistämä Sote-tekoälyn ekosysteemi -verkoston rahoittama tekoälyprojekti hyödyntää kirjattua toimintakykytietoa ja tulee mahdollistamaan toimintakyvyn muutoksen arvioinnin ja ennakkoinnin kaikissa ikäluokissa. Aloitamme kehittämisen työkykytiimien asiakkaista.

Kipupoliklinikka ja fysiatrian poliklinikka tukevat työkykytiimien toimintaa hoidollisissa ja diagnostisissa haasteissa kevyen konsultaation keinoin. Terapeutteja on koulutettu psykofyysisen kuntoutuksen ja kipupotilaiden hoitoon. Koska kipua ei kaikilta saada kokonaan pois, on myös lääkkeettömät kivun hoidon keinot asiakkailla oltava käytössä.

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet tukevat arjessa sekä työssä selviytymistä.

3.3 Suun terveydenhuolto työkyvyn tukena

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Suun terveydenhuollon palveluissa huolehditaan alueen väestön suun ja hampaiston terveyden tutkimisesta ja hoidosta sekä kannustetaan ja tuetaan asiakkaita omahoidon toteuttamisessa. Palvelut ovat koko väestön käytettävissä ja tarvittaessa asiakkaita voidaan ohjata taloudellisen tuen palveluiden piiriin, sillä suun terveydenhuollossa asiakasmaksut ovat huomattavan korkeita ja voivat aiheuttaa haasteita asiakkaille.

Suun ja hampaiston tilanteen huomioiminen kuuluu kiinteänä osana terveydenhuollon palveluihin ja sen puheeksi ottaminen on tärkeä osa kokonaisvaltaista terveystarkastusta. Mikäli asiakkaan kanssa todetaan, että hänellä on toiminnallista, terveydellistä tai sosiaalista haittaa suun ja hampaiston kunnon vuoksi, hänet ohjataan suun terveydenhuollon palveluiden pariin. Suun terveydenhuollossa tehdään tarvittaessa laajojakin purennan kuntoutuksia sekä huomioidaan asiakkaiden kokemaa toiminnallista tai sosiaalista haittaa ja hoidetaan näitä tilanteita siten, että hampaiston kunto ei muodosta estettä esimerkiksi asiakkaan työllistymiselle.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on vuonna 2024 ollut koko maan korkein prosentuaalinen osuus yli 17-vuotiaan väestön hakeutumisessa julkisen suun terveydenhuollon piiriin hampaiston kokonaishoitoon. Osuus on huomattavasti korkeampi (useita prosenttiyksiköitä), kuin koko maassa keskimäärin ja näkyy kaikissa ikäluokissa, myös työikäisen väestön osalta.

3.4 Työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamalli TYM

Työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallissa työvoimaviranomainen, hyvinvointialue ja Kansaneläkelaitos yhdessä arvioivat työttömän monialaisen palvelutarpeen, suunnittelevat ja yhteensovittavat työttömien työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiset palvelut kokonaisuuksiksi sekä vastaavat työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta. TYM-laissa (laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä 23.3.2023/381) säädetään viranomaisten monialaisesta asiakasprosessista, työskentelystä monialaisen työllistymissuunnitelman pohjalta sekä palvelujen tarjoamisesta työttömälle. Vuoden 2025 alusta alkaen Kelan kanssa on sovittu mm. systemaattisesta osallistumisesta monialaiseen palvelutarpeen arviointiin asiakkuuden alussa. Lisäksi Kela osallistuu tarvittaessa yhteisen monialaisen työllistymissuunnitelman laatimiseen. Monialaisen tuen yhteistoimintamallissa lakisääteisesti yhteensovitettavia palveluita ovat työvoimapalvelut sekä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalvelut. Kanta-Hämeessä lakisääteisten palvelujen lisäksi tarjotaan myös muilta, esimerkiksi kuntien työllisyyspalveluita sekä kuntien ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palveluita.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

TYM on työllistymistavoitteinen palvelu, jossa asiakkaan työkyvyn arviointi ja tuki ovat keskeisessä roolissa. 1.1.2025 voimaan tullutta lakia edelsi vastaava, ns. TYP-laki.

Vuonna 2024 TYP-palvelun piirissä oli Kanta-Hämeessä 1276 asiakasta. Palvelun päättäneitä asiakkaita oli 323, joista 37 % siirtyi työhön, koulutukseen tai yrittäjyyteen. Uusia TYP-palvelussa aloittaneita asiakkaita oli 427.

TYM-laissa aiempaan TYP-lakiin nähden suurin muutos on lain sisällössä: nyt TYM-lain piirissä ovat työttömät heti ensimmäisestä työttömyyspäivästä lähtien, jos tarve monialaiselle työlle ilmenee. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että TYM-palveluun tulee ohjautumaan aiempaa huomattavasti enemmän työttömyyden alkuvaiheen asiakkaita, ja oletuksena on, että tämän ryhmän palvelutarpeessa painopiste on terveystaloudissa sosiaalipalvelujen sijaan. Aiempaan TYP-lakiin oli määritelty työttömyyden keston kriteerit asiakkuudelle, mikä tarkoitti sitä, että monialaisen palvelun piiriin oli mahdollista päästä vasta työttömyyden pitkittyttyä, jolloin puolestaan sosiaalipalvelujen tarve korostui. Lisäksi muutos koskee sitä, että työvoimaviranomaisen roolissa toimivat nyt kuntien muodostamat työllisyysalueet.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue ennakoi lakimuutosta hyvissä ajoin vuoden 2024 puolella. Kuntien kanssa käytiin keskustelua asiakaskohderyhmästä ja asiakasohjautumisesta. Todettiin, että aiempaa suurempi painoarvo tulee työttömien työkyvylle ja toimintakyvylle, joiden arviointi ja tukeminen nousee keskiöön.

TYM-työhön on tällä hetkellä osoitettu henkilöstöä sekä sosiaali- että terveystaloudista. Sosiaalipalvelujen osoittama henkilöstö TYM-työhön on 7,3 htv:a (6 sosiaaliohjaajaa ja 2 sosiaalityöntekijää). Tarpeen mukaan resurssia pystytään lisäämään nykyisiä tehtäviä uudelleen kohdentamalla. Perusterveydenhuolto osoitti TYM-työhön sekä sairaanhoitaja-/terveydenhoitajaresurssia että lääkäriresurssia jokaiselta seudulta.

TYM-laki mahdollistaa tietojenvaihto-oikeuden työvoimaviranomaisen, hyvinvointialueen ja Kelan kesken niiden tietojen osalta, jotka ovat tarpeellisia viranomaisen järjestämisvastuulla olevan palvelun tarjoamiseksi työttömälle. Käytössä on myös lakisääteinen yhteinen asiakasrekisteri. Tietojenvaihto-oikeus ja yhteinen rekisteri helpottavat ja tehostavat monialaista työskentelyä ja työllistymistä edistävän monialaisen tuen järjestämistä työttömälle.

3.5 Aktivointisuunnitelmatyö

Laissa kuntouttavasta työtoiminnasta 2.3.2001/189 säädetään toimenpiteistä, joilla parannetaan pitkään jatkuneen työttömyyden

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

perusteella työmarkkinatukea tai toimeentulotukea saavan henkilön edellytyksiä työllistyä sekä edistetään hänen mahdollisuuksiaan osallistua koulutukseen ja työvoimaviranomaisen tarjoamaan julkiseen työvoimapalveluun.

Aktivointisuunnitelma laaditaan yhteistyössä työttömän työnhakijan ja työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen sosiaalihuollon ammattihenkilön kanssa. Tavoitteena on edistää työnhakijan työllistymistä, työkykyä ja osallisuutta yhteiskunnassa. Aktivointisuunnitelmayhteistyöstä ja sen yhteistyökäytännöistä on sovittu sekä TyöHämeen että Ehtan työllisyysalueiden kanssa. Oma Hämeen työllistymistä ja kotoutumista edistävissä palveluissa aktivointisuunnitelmayhteistyössä toimii 11 sosiaaliohjaajaa. Lisäksi sosiaalihuollon ammattihenkilöt aikuissosiaalityöstä laativat tarvittaessa aktivointisuunnitelman asiakkaan ja työvoimaviranomaisen kanssa.

3.6 Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta on hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluva sosiaalipalvelu ja se palvelu perustuu lakiin kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001). Kuntouttavaan työtoimintaan osallistumisesta sovitaan asiakkaan kanssa monialaisella työllistymissuunnitelmalla (TYM) tai aktivointisuunnitelmalla. Hyvinvointialueen sosiaalihuollon ammattihenkilö tekee viranhaltijapäätöksen kuntouttavan työtoiminnan myöntämisestä asiakkaalle.

Kuntouttava työtoiminta on kohdennettu henkilöille, jotka eivät työ- ja toimintakykynsä asettamien rajoitusten vuoksi voi osallistua julkisiin työvoimapalveluihin tai työhön. Palvelu on sovitettava henkilön työ- ja toimintakyvyn sekä osaamisen mukaan niin, että se parhaalla mahdollisella tavalla edistää hänen työelämä tavoitteitaan ja on työmarkkinoille pääsyn kannalta mielekästä ja riittävän vaativaa.

Oma Hämeessä on monipuolinen valikoima kuntouttavan työtoiminnan toteuttamisen vaihtoehtoja. Asiakkaan tavoite ja palveluntarve määrittää sen, mihin työtoimintapaikkaan tai ryhmätoimintaa asiakas ohjautuu. Huomioon otetaan myös maatieteellinen saavutettavuus ja asiakkaan oma toive. Vuonna 2024 asiakasmäärä kuntouttavassa työtoiminnassa oli 1213 ja toteutuneiden työtoimintapäivien määrä 68691.

Oma Hämeessä järjestetään kuntouttavaa työtoimintaa omana tuotantona, yhteistyötoteutuksena ja ostopalveluina. Oma Hämeen kuntouttava työtoiminta on ollut ja on edelleen vahvassa kehittämisvaiheessa. Tavoitteena on vaikuttavuuden kasvu ja laadukas palvelun sisältö. Palvelun toteutustapaa on muokattu tavoitteelliseksi ja sisällöissä painottuvat erityisesti a) Työ- ja toimintakyvyn tukeminen ja selvittely b)

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Työelämäänsä valmentautuminen ja osaamisen vahvistaminen ja c) Osallisuuden ja toimintakyvyn vahvistaminen. Lisäksi kuntouttavan työtoiminnan työelämäänsä valmentautumisen tueksi on rakenteilla digipolku, joka julkaistaan toukokuussa 2025. Kuntouttavan työtoiminnan lisäksi sosiaalisen kuntoutuksen sisältöjä ja toteutustapoja kehitetään vuoden 2025 aikana.

Kuntouttavan työtoiminnan oma tuotanto toteutetaan omissa työpaja- ja ryhmätoimintayksiköissä, joita on 11. Yhteistyötuotantona kuntouttava työtoiminta toteutuu HVA:n omissa yksiköissä sekä kuntien kanssa yhteistyössä. Oma Häme on tehnyt kaikkien Kanta-Hämeen kuntien kanssa yhteistyösopimuksen kuntouttavan työtoiminnan toteuttamisesta yhteistyössä kuntien yksiköiden kanssa. Ostopalveluilla täydennetään omana tuotantona ja yhteistyönä toteutettavaa kuntouttavaa työtoimintaa. Kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelujen yhdenmukainen kilpailutus toteutettiin vuonna 2024 ja uudet ostopalvelusopimukset sekä sopimuksen mukaiset palvelutuotteet tulivat voimaan vuoden 2025 alusta alkaen.

3.7 Seudulliset työkykytiimit: Työkykyyn monialainen arviointi ja tuki

Monialainen työkyvyn arviointi tehdään työttömän työ-, toiminta- tai opiskelukyvyn selvittämiseksi. Tavoitteena on työttömän pääsy työhön tai koulutukseen. Monesti tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntoutuspalveluita ja muita tukitoimia. Arvioinnissa pyritään tunnistamaan jokaisen asiakkaan yksilölliset voimavarat, vahvuudet ja haasteet, mikä mahdollistaa oikea-aikaisen hoidon, tuen ja palvelut, esimerkiksi ammatillisen kuntoutuksen, osaamisen kehittämisen, terveyden ja toimintakyvyn edistämisen sekä sosiaalisen voimavarojen vahvistamisen.

Työkykytiimien toiminta on käynnistynyt Kanta-Hämeen jokaisella seudulla. Tiimit kokoontuvat säännöllisesti ja asiakkaan kanssa työskentelevät voivat asiakkaan luvalla lähettää asiakkaan tilanteen arvioitavaksi työkykytiimiin. Työ- ja toimintakyvyn arviointia tehdään osin TYM-lainsäädännön puitteissa ja osin muuna monialaisena, asiakkaan suostumukseen perustuvana työnä.

Työskentelyssä ovat mukana sosiaaliohjaaja tai -työntekijä, terveyden-/sairaanhoitaja, lääkäri, työvoimaviranomainen ja Kelan asiantuntija. Tarpeen mukaan yhteistyöhön osallistuvat esimerkiksi psykologi, kuntoutuksen asiantuntija, terveyssosiaalityö sekä päihde- ja/tai mielenterveyspalveluiden asiantuntija. Yhteistyö on aloitettu myös hyvinvointialueen kotoutumista edistävien palvelujen kanssa niissä tilanteissa, kun työttömän kotoutuja-asiakkaan työ- ja toimintakyky edellyttää monialaista arviointia.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Työkyvyn arviointia yhdenmukaistamaan ollaan hyvinvointialueella ottamassa käyttöön kansainvälinen ICF- toimintakyvyn arviointikoodisto. Henkilöstöä on perehdytetty ja koulutettu ICF-koodiston käyttöön ja -kirjaamiseen ja tukea järjestetään tarpeen mukaan edelleen.

Seudulliset työkykytiimit tuottavat tietoa ja jakavat osaamista työttömien työkykyyn liittyvissä asioissa myös muille toimijoille sosiaali- ja terveyspalveluissa.

3.8 Asiakasmaksut ja taloudellinen tuki

Työttömien terveystarkastus ja sitä seuraava lääkärin ja fysioterapeutin käynnit ovat asiakkaalle maksuttomia. Terveystarkastuksen asiakasmaksuista päättää hyvinvointialueen aluevaltuusto. Asiakasmaksusta voi tehdä maksusuunnitelmaa laskuttajan kanssa.

Sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat terveystieteissä ja sairaaloissa Oma Hämeen alueella, sekä Oma Hämeen asiakasmaksuyksikön henkilökunta auttavat tarvittaessa asiakaslaskujen ja rästien selvittelyssä ja ohjaavat eteenpäin, jos tilanteessa on tarpeen tehdä maksusuunnitelmaa tai hakea tukea Kelasta tai hyvinvointialueen sosiaalihuollon taloudellisen tuen yksiköstä.

4 Johtopäätökset

Työttömien terveystarkastusten määrien lisääminen voi parantaa työttömien kansansairauden hoitotasapainoa, kohentaa elintapoja, edistää mielenterveyttä tai päihitteettömyyttä. Työttömiä henkilöitä hoidetaan peruspalveluissa niin terveysasemilla, kuntoutuksessa, mielenterveys- ja päihdepalveluissa ja hammashuollossakin, jonka takia panostusta nimenomaan tähän riskiryhmään kohdentuvilla henkilöstölisäyksillä ei nähdä järkevänä. Sen sijaan kannattaa kehittää Oma Hämeen yhteisiä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja palvelujen integraatiota.

Monialainen yhteistyö ja sen kehittäminen on keskeistä työttömyyden pitkittymisen ehkäisyssä. Hyvinvointialueen, kuntien työllisyysalueiden, Kelan ja muiden toimijoiden välinen yhteistyö on jo hyvässä käynnissä, mutta sen systemaattinen kehittäminen ja vakiinnuttaminen on ratkaisevaa. Yhteiset tavoitteet ja toimintatavat tukevat yhteisessä asiakastyössä onnistumista. Hyvinvointialueella on ensiarvoisen tärkeää edelleen edistää sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatiota. Palveluketjuja kehitetään asiakaslähtöisiksi ja vaikuttaviksi niin, että eri toimijat työskentelevät yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi ja palvelut yhteen sovitetaan asiakkaan tarpeen mukaan. Suun terveyden merkitys työkyvylle tulee tunnistaa paremmin ja asiakasohjausta kehittää edelleen.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Työttömyyden ehkäisy vaatii varhaista puuttumista ja oikea-aikaista tukea. Työttömyyden pitkittyminen lisää nopeasti sekä sosiaalisia että terveydellisiä ongelmia. Varhainen puuttuminen, esimerkiksi työttömien terveystarkastusten ja monialaisen tuen kautta, ehkäisee parhaimmillaan ongelmien kasautumista ja nopeuttaa työllistymistä. Varhaiseen tukeen panostetaan systemaattisesti, minkä esimerkiksi uusi TYM-laki nyt mahdollistaa.

Työttömien kuntoutusprosessin onnistuminen edellyttää asiakkaan aktiivista osallistumista, jolloin mm. Oman kuntoutuksen ja elintapamuutosten tuen tarve korostuvat. Ammattilaisilla tulee olla valmiudet tukea asiakkaan motivaatiota ja sitoutumista. Etäryhmät ja liikuntalähetteet ovat hyvä käytäntö, jota voidaan edelleen laajentaa ja systematisoida.

Alle 30-vuotiaiden työttömyyden kasvu edellyttää erityistä panostusta nuorten palvelupolkujen kehittämiseen. Nuorten Neet-tilanteen ratkaiseminen vaatii kohdennettua toimintaa ja Neet-nuorten palvelupolku onkin yksi hyvinvointialueen johtoryhmän nimeämistä kriittisistä, kehitettävistä palvelupoluista. Palvelupolun omistajuus on nyt osoitettu sosiaalipalvelujen työllistymistä ja kotoutumista edistävien palvelujen palvelualueelle, joka ottaa vetovastuun kokonaisuuden kehittämisestä vuoden 2025 aikana. Ohjaamotoiminnassa aktiivisesti mukana oleminen, oikea-aikainen palvelujen yhteensovittaminen ja koulutukseen tai työelämään kiinnittymisen tukeminen ovat avainasemassa. Nuorten palveluiden tulee olla helposti saavutettavia ja aktiiviseen omaan toimijuuteen motivoivia.

Tiedolla johtaminen ja kustannusvaikuttavuuden seuranta vaativat systematiikkaa. Palveluiden vaikuttavuuden arviointi, asiakasprosessien etenemisen seuranta ja asiakastiedon hyödyntäminen ovat jatkossa yhä tärkeämpiä. Näihin liittyviä yhteisiä tavoitteita ja mittareita rakennetaan yhdessä monialaisen verkoston kanssa, mikä tukee kehittämistä sekä resurssien kohdentamista oikea-aikaisesti asiakkaan tavoitteen ja palvelutarpeen mukaisesti.

ICF-toimintakykyluokitus tuo yhtenäisen ymmärryksen sote-ammattilaisille asiakkaan toimintakyvystä, haasteista ja vahvuuksista. Työ- ja toimintakyvyn arvioinnin käytäntöjä ja osaamista kehitetään edelleen ja käyttöönottoa laajennetaan. ICF:n kautta myös muutos asiakkaan toimintakyvyssä saadaan näkyväksi ja mitattavaan muotoon. ICF-pohjainen toimintakykymobiili ja tekoälyn hyödyntäminen toimintakyvyn ennakkoinnissa tuovat tähän uusia mahdollisuuksia. Näiden työkalujen käyttöönottoa tuetaan edelleen koulutuksella ja käytännön ohjauksella, jotta ne palvelevat tehokkaasti asiakastyötä.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

Hyvinvointialueella on toteutettu useita uudistuksia työttömien palvelujen tehostamiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi. Esimerkiksi monialaiset työkyvyn tuen tiimit ovat käynnistyneet jokaisella seudulla. Tavoitteena on edelleen vahvistaa työskentelyä yhteisen tavoitteen eteen palveluja kehittämällä ja yhteensovittamalla, verkostotyöhön sitoutumalla sekä yhteisiä toimintatapoja kehittämällä.

**Toimialajohtajan/
perhe-, sosiaali- ja
vammaispalvelut
päättösesitys**

Elämäntoimintatapa

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Elämäntoimintatapa hyväksyi päätösesityksen.

Palvelupäällikkö Tarleena Rantanen ja tulosalueyhtiö Auli Anttila olivat kokouksessa asiantuntijoina läsnä Teamsilla, ja he poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 12.05.2025
734/00.01.03.00/2025

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Elämäntoimintatapa sekä terveyden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta ovat osaltaan antaneet vastaukset valtuustoaloitteeseen koskien työttömien ja täsmätyökykyisten sosiaali ja terveydenhuollon palvelutarjonnan laajentamista ja yhteistyötä kuntien työllisyyspalveluiden kanssa.

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

83

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 26

22.04.2025

12.05.2025

(MP-J, JL)

Hyvinvointialuejohtajan päättösesitys

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja

2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös

Täytäntöönpano

Päättösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta	§ 27	22.04.2025
Aluehallitus		12.05.2025

166**Vastaus valtuustoaloitteeseen "Pidetään kiinni 14 päivän hoitotakuusta"**

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 22.04.2025 § 27

Aiempi käsittely

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 95

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 95**Selostus**

Valtuuston 29.10.2024 kokouksessa on jätetty valtuustoaloite "Pidetään kiinni 14 päivän hoitotakuusta". Aloitteen ovat allekirjoittaneet Pirjo Alijärvi, Kaisa Lepola, Mia Heinonen, Ranjithkumar Prabhakaran, Reijo Löytynoja, Pirkka Järvinen, Johannes Koskinen, Lauri Jormanainen, Johanna Häggman, Petri Hakamäki, Aapo Reima, Tiina Metsäranta, Tarja Kirkkola-Helenius, Tapani Hellstén, Aino-Kaisa Pekonen, Erja Hirviniemi, Juhani Lehto, Alpo Hirvioja, Jan Löfstedt, Karri Vanttaja, Mirka Soinikoski ja Piia Olkinuora.

Valtuustoaloite:

"Reilu vuosi sitten syyskuussa 2023 astui voimaan Marinin hallituksen säätämä 14 päivän hoitotakuu. Aikajänne hoitotakuun osalta lyheni tuolla päätöksellä kolmesta kuukaudesta kahteen viikkoon.

Istuva hallitus on päättänyt luopua 14 päivän hoitotakuusta ja pidentää sitä kolmeen kuukauteen. Tämä päätös on tehty huolimatta asiantuntijoiden vastustuksesta ja selkeästi osoitettavista hyödyistä. Päätös myös ohjaa hyvinvointialueita väärään suuntaan ja pahimmillaan romuttaa aiemman työn palveluiden painopisteen siirtämiseksi raskaista palveluista kohti perustasoa. Lisäksi suun terveydenhuollon hoitotakuuta pidennettäisiin neljästä kuuteen kuukauteen.

Tämä hoitotakuun kiristys neljääntoista vuorokauteen on ollut tärkeä askel sujuvampaan hoitoon pääsyyn. Kanta-Hämeessä uuteen, lyhyempään hoitotakuuseen on elokuun 2024 tilaston mukaan yletty hyvin. THL:n seurannan mukaan hoitotakuun piiriin kuuluvien sairaanhoidollisten käyntien prosenttiosuus 0-7 vrk:n sisällä on 88 % ja 8-14 vrk:n sisällä 6 %. Hoitoon pääsy on parantunut ja hoitojonot ovat lyhentyneet.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 27

22.04.2025

12.05.2025

Maan hallituksen päätös luopua 14 vuorokauden hoitotakuusta uhkaa heikentää tätä kehitystä ja siirtää ihmiset kolmen ja kuuden kuukauden hoitojonoihin. Tämä ei tuo toivottuja säästöjä, vaan todennäköisesti kasvattaa kustannuksia pitkällä aikavälillä. Hoitojonossa ongelmat pahenevat, eivät parane itsekseen. Myös asiantuntijat ovat pitäneet 14 päivän hoitotakuun säilyttämistä keskeisenä tekijänä perusterveydenhuollon toimivuuden ja terveyserojen kaventamisen kannalta. Nopean hoitoon pääsyn ansiosta terveysongelmiin voidaan puuttua ajoissa, mikä vähentää raskaampien ja kalliimpien hoitomuotojen tarvetta. Pitkät hoitojonot puolestaan altistavat potilaat tilanteille, joissa sairaudet etenevät ja vaativat myöhemmin kalliimpia toimenpiteitä. Viivästynyt hoito pahentaa terveysongelmia ja kuormittaa erikoissairaanhoidoa sekä päivystyksiä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut ehdotamme, että hyvinvointialueemme sitoutuu säilyttämään 14 vuorokauden hoitotakuun perusterveydenhuollossa ja 4kk hoitotakuun suun terveydenhuollossa.

Forssassa 29.10.2024"

Puheenjohtajan esitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Täytäntöönpano päätösesitys / aluehallitus

Muutoksenhaku Ei muutoksenhakuoikeutta

--

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 22.4.2025

Valmistelijat

Tulosaluejohtaja, perusterveydenhuollon avopalvelut, Tiina Merivuori, puh. 040 662 9033, tiina.merivuori@omahame.fi

Tulosaluejohtaja, suun terveydenhuolto, Laura Nikkarila, puh. 040 330 5664, laura.nikkarila@omahame.fi

Selostus

Vastaus valtuustoaloitteeseen "Pidetään kiinni 14 päivän hoitotakuusta"

Kiitämme allekirjoittaneita valtuutettuja aloitteesta ja paneutumisesta hoitoon pääsyyn perusterveydenhuollon palveluissa hyvinvointialueellamme.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 27

22.04.2025

12.05.2025

Pääministeri Orpon hallituksen esittämän ja 1.1.2025 lainsäädännön muutoksen myötä hoitoon pääsy lääketieteellisesti tarpeelliseksi todetun perusterveydenhuollon kiireettömän hoidon, kuntoutuksen ja terveyttä ja hyvinvointia edistävän palvelun sekä todistuksen tai lausunnon laatimista koskevan palvelun ensimmäinen hoito- tai kuntoutustapahtuma on järjestettävä potilaan terveydentila, työ-, opiskelu- ja toimintakyky, palveluiden tarve ja hänen sairautensa tai vammansa ennakoitavissa oleva kehitys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa, kuitenkin arviointia seuraavien kolmen kuukauden aikana. Tämä hoitotakuun muutos ei koske alle 23-vuotiaita, joiden osalta on edelleen voimassa 1.9.2023 voimaan tulleet aikarajat.

Hoitotakuulainsäädännön muutoksen myötä hyvinvointialueen saamaa valtion rahoitusta karsittiin 4,2 m€. Vuoden 2025 talousarviovalmistelussa tämän mukaisesti annettuun raamiin sovitettu talousarvio olisi edellyttänyt henkilöstökuluista karsimista. Aluevaltuusto päätti 17.12.2024, että talousarvioon lisätään hoidon saatavuuden turvaamiseksi 1,45 m€ vuodelle 2025, mistä osa kohdistuu kuntoutuksen tulosalueelle. Tämän muutoksen myötä tavoitteena on se, että Kanta-Hämeen hyvinvointialue pyrkii mahdollisimman sujuvaan ja tarvepohjaisesti oikea-aikaiseen hoitoon pääsyyn.

Hoitoon ja hoitoon pääsyyn pätee myös terveydenhuollon yleissääntely, kuten potilaan oikeus hyvään hoitoon (potilaslaki 3 §), terveydenhuollon ammattihenkilön velvoite noudattaa lääketieteellisesti perusteltuja menettelytapoja (ammattihenkilölaki 15 §) sekä hyvinvointialueen velvoite toteuttaa sairaanhoito potilaan lääketieteellisen tai hammaslääketieteellisen tarpeen ja käytettävissä olevien yhtenäisten hoidon perusteiden mukaisesti. Potilaalla on oikeus saada yksilöllinen arvio tutkimustensa tai hoitonsa tarpeesta ja kiireellisyydestä. Hoitoon on päästävä lääketieteelliset ja hammaslääketieteelliset seikat sekä potilaan yksilöllinen tilanne huomioiden kohtuullisessa ajassa.

Potilaan ottaessa yhteyttä terveyspalveluihin, tekee terveydenhuollon ammattihenkilö hoidon tarpeen arvion, jonka mukaan hoidon kiireellisyys ja tarvittavat jatkotoimet määrittyvät. Hyvinvointialueella noudatetaan kansallisia suosituksia kiireellisen ja kiireettömän hoidon perusteista.

1.9.2023 voimaan tulleen lainsäädännön noudattaminen edellytti perusterveydenhuollon avopalveluissa osin lisätöiden tekemistä ja lisäksi erityisesti lääkäri työvoiman vuokrausta paikkaamaan henkilöstövajetta. V 2024 aikana lääkäripalvelun ostoihin käytettiin 2,4 m€. Talousarviossa 2025 olemme merkittävästi vähentäneet lääkäri työvoiman vuokraukseen varattua rahamäärää.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 27

22.04.2025

12.05.2025

Nykyisillä rahoituksella emme voi sitoutua lainsäädäntöä tiukempaan hoidon saatavuuteen. Teemme parhaamme käytettävissä olevalla resurssilla. Perusterveydenhuollon avopalveluissa sitoudumme siihen, että hoitoon pääsy on mahdollisimman sujuvaa ja tarvepohjaisesti oikea-aikaista. Tarjoamme palveluita monipuolisesti, ja asiakkaiden käytössä on monipuoliset chat-palvelut sekä Ensilinja-palvelut perinteisten terveysasemapalveluiden lisäksi.

Helmikuussa 2025 ensimmäinen hoitotapahtuma toteutui alle 7 vrk:ssa 98%:lla 0 – 22-vuotiailla ja 83%:lla 23 vuotta täyttäneillä. Ensimmäisen hoitotapahtuman toteutuminen ikäryhmittäin - Avohilmo: Perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn ensimmäisen hoitotapahtuman toteutuminen - THL kuutio- ja tiivistekäyttöliittymä

Suun terveydenhuollon osalta hoitoon pääsee kiireellisissä tilanteissa saman päivän aikana ja kaiken kaikkiaan noin 81,5% asiakkaista pääsi hoitoon alle kolmessa kuukaudessa yhteydenotosta. Täysin kiireettömiksi katsottavat suun ja hampaiston tutkimusajat menevät tällä hetkellä noin 5-6 kuukauden päähän yhteydenotosta.

Teemme kaikkemme turvataksemme asiakkaiden oikea-aikaisen hoitoonpääsyn. Nykyisillä resursseilla emme kuitenkaan pysty tuottamaan kiireettömiä kokonaishoidollisia tutkimuksia ja niihin liittyviä hoitokäyntejä kaikkia neljän kuukauden sisään. Neljän kuukauden sisään myös kiireettömien suun ja hampaiston tutkimuskäyntien osalta hoitoon pääseminen vaatisi alueelle laskennallisesti 3 hammaslääkäri-hoitaja työparin työpanoksen lisäämisen (kustannus arviolta 300 000 euroa vuodessa).

Toimialajohtajan/ terveydenhuolto päättösesitys

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi
2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Käsittely

Keskustelun aikana Sirpa Ylikerälä teki Alpo Hirviojan ja Tapio Innamaan kannattamana seuraavan muutosesityksen lisäyksenä toimialajohtajan päätösesityksen alkuun:

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 27

22.04.2025

12.05.2025

"Kuten aloitteessa ja vastineessa todetaan, perustason palvelujen hoitoonpääsyn viivytykset lisäävät kasvavien kustannusten riskiä jatkossa. Lautakunta esittää kantanaan

- että kiireellisen ja kiireettömään hoitoon pääsyn aikoja seurataan edelleen tiiviisti perusterveydenhuollon palveluissa
- että kiireettömän hoitoonpääsyn 2 vkon ja suun terveydenhuollossa 4 kk:n määräajoista pidetään pääsääntöisesti kiinni
- että hoitoonpääsyä helpottavia toimintatapoja kehitetään ja mallinnetaan edelleen, että perustason tiimit ja henkilöstö otetaan mukaan tekemään ehdotuksia nopean hoitoonpääsyn turvaamiseksi."

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, teki puheenjohtaja seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat käsittelyn pohjana olevaa toimialajohtajan esitystä äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Sirpa Ylikerälän muutosesitystä, äänestävät EI. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toimitetaan nimenhuutona. Puheenjohtajan esitykset hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 1 JAA-ääni (Virtanen) ja 11 EI-ääntä (Olkinuora, Mäkilaine, Hirvioja, Innamaa, Kranni, Kortepohja, Räsänen, Saastamoinen, Wiisak, Ylikerälä, Ylitalo).

Puheenjohtaja totesi Sirpa Ylikerälän muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Päätös

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta päätti Sirpa Ylikerälän hyväksytyn muutosesityksen mukaisesti seuraavaa:

1. Kuten aloitteessa ja vastineessa todetaan, perustason palvelujen hoitoon pääsyn viivytykset lisäävät kasvavien kustannusten riskiä jatkossa. Lautakunta päätti esittää kantanaan

- että kiireellisen ja kiireettömään hoitoonpääsyn aikoja seurataan edelleen tiiviisti perusterveydenhuollon palveluissa
- että kiireettömän hoitoonpääsyn 2 vkon ja suun terveydenhuollossa 4 kk:n määräajoista pidetään pääsääntöisesti kiinni
- että hoitoonpääsyä helpottavia toimintatapoja kehitetään ja mallinnetaan edelleen, että perustason tiimit ja henkilöstö otetaan mukaan tekemään ehdotuksia nopean hoitoonpääsyn turvaamiseksi.

2. päätti hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen päätöskohdan 1 mukaisilla muutoksilla ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 27

22.04.2025

12.05.2025

3. totesi omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Maija Kranni poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta piti kokousta tänään
pykälän käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 12.05.2025
734/00.01.03.00/2025

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta on osaltaan antanut
vastauksen valtuustoaloitteeseen "Pidetään kiinni 14 päivän
hoitotakuusta".
(JL)

Hyvinvointialuejohtajan päättösesitys

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan
seuraavilla muutoksilla:

- kiireellisen ja kiireettömään hoitoonpääsyn aikoja seurataan edelleen
tiiviisti perusterveydenhuollon palveluissa
- kiireettömän hoitoonpääsyn 2 vkon ja suun terveydenhuollossa 4 kk:n
määräajoista pidetään pääsääntöisesti kiinni
- hoitoonpääsyä helpottavia toimintatapoja kehitetään ja mallinnetaan
edelleen, että perustason tiimit ja henkilöstö otetaan mukaan tekemään
ehdotuksia nopean hoitoonpääsyn turvaamiseksi.

2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun
vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aiheutta muihin kuin
vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty
loppuun.

Päätös

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

90

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 27

22.04.2025

12.05.2025

Täytäntöönpano

Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 25

22.04.2025

12.05.2025

167**Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien etädiagnostiikan pilotointia Kanta-Hämeen hyvinvointialueella**

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 22.04.2025 § 25

Aiempi käsittely

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 92

Aluevaltuusto 29.10.2024 § 92**Selostus**

Valtuuston 29.10.2024 kokouksessa on jätetty valtuustoaloite "Etädiagnostiikan pilotointi Kanta-Hämeen hyvinvointialueella". Aloitteen ovat allekirjoittaneet Riku Bitter, Juha Isosuo, Lotta Saarenmaa, Maija Kontturi, Päivi Vähämäki, Aino Närkki, Veli-Antti Silpola, Kalle Virtanen, Mika Penttilä, Pia Yli- Pirlä, Sari Rautio, Helena Lehkonen, Eija Aittola ja Antti Ahonen.

Valtuustoaloite:

"Esitämme aloitteen etädiagnostiikan pilotoinnista Kanta-Hämeen hyvinvointialueella etenkin perusterveydenhuollon kehittämistä ja tehostamista. Etädiagnostiikan käyttöönotto osana Oma-Hämeen palveluiden digitalisointia tukisi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen tavoitteita parantaa hoitopääsyä, lisätä palveluiden yhdenvertaisuutta ja saavuttaa kustannussäästöjä.

Perustelut:

1. Hoitoprosessien tehostaminen: Etädiagnostiikka mahdollistaa nopeamman diagnoosin ja potilasohjauksen, erityisesti niille, joille fyysinen pääsy terveydenhuollon palveluihin on haastavaa. NykYTEknologian avulla jopa 60-80 % perusterveydenhuollon käynneistä voitaisiin hoitaa etädiagnostiikan keinoin, mikä vähentäisi hoitojonoja ja parantaisi palveluiden saatavuutta.
2. Resurssien tehokkaampi käyttö: Pilottihankkeen avulla voisimme kehittää uusia työtapoja ja hyödyntää olemassa olevia resursseja tehokkaammin. Tämä tukisi hyvinvointialueen palveluiden yhteensovittamista ja mahdollistaisi kustannustehokkaan toiminnan, mikä on keskeistä alijäämän selättämisessä.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 25

22.04.2025

12.05.2025

3. Potilasturvallisuuden ja hoidon laadun parantaminen: Etädiagnostiikka voi lisätä potilasturvallisuutta ja vähentää diagnostiikkavirheitä, erityisesti perusterveydenhuollossa, jossa resurssit ovat usein rajalliset. Tämä edistää laadukasta hoitoa ja vahvistaa omavalvonnan roolia.
4. Yhteistyö alan toimijoiden kanssa: Suomessa on useita etädiagnostiikan alalla toimivia yrityksiä. Yhteistyö heidän kanssaan mahdollistaisi palvelun kehittämisen siten, että se vastaa hyvinvointialueemme tarpeita ja voidaan toteuttaa tulevaisuudessa järkevään hintaan.

Ehdotus:

Käynnistetään pienimuotoinen etädiagnostiikan pilottihanke Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. Pilotti toteutetaan yhteistyössä alan kotimaisten toimijoiden kanssa, ja sen tavoitteena on:

- Testata ja arvioida etädiagnostiikan teknistä toimivuutta ja toiminnallisia hyötyjä paikallisissa olosuhteissa sekä loppukäyttäjien (potilaiden) että hoitohenkilöstön näkökulmasta.
- Kehittää toimintamalleja, jotka tukevat etädiagnostiikan laajempaa käyttöönottoa tulevaisuudessa. Pilotin kuluessa selvitetäisiin mm. sitä, mille asiakasryhmälle tämä palvelumuoto soveltuu parhaiten.
- Kerätä tietoa ja kokemuksia, jotka auttavat päätöksenteossa ja palveluiden kehittämisessä. Tiedossamme on, että esimerkiksi kokemattomuus teknologian käytössä ja ikääntyminen vaikuttavat merkittävästi uusien digitaalisten palveluiden käyttöönotossa. Pilotin aikana voitaisiin etsiä keinoja, millä näitä asenteisiin liittyviä haasteita voidaan vähentää.

Lopuksi:

Etädiagnostiikan pilotointi on tärkeä askel kohti modernimpia ja tehokkaampia terveyspalveluita. Se tarjoaa mahdollisuuden parantaa palveluiden saatavuutta, laatua ja kustannustehokkuutta, mikä hyödyttää sekä potilaita että hyvinvointialuetta kokonaisuutena.

Pyydämme aluevaltuustoa ottamaan aloitteeni käsittelyyn ja ryhtymään toimenpiteisiin etädiagnostiikan pilotoinnin käynnistämiseksi."

Puheenjohtajan esitys

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päätösesityksen.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 25

22.04.2025

12.05.2025

Täytäntöönpano

päättöesitys / aluehallitus

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

--

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta 22.4.2025**Valmistelijat**

Tulosaluejohtaja, perusterveydenhuollon avopalvelut, Tiina Merivuori, 040 662 9033, tiina.merivuori@omahame.fi

Kehitys- ja ICT -johtaja Toni Suihko, puh. 040 703 5159, toni.suihko@omahame.fi

Selostus**Aloite**

Kanta-Hämeen hyvinvointialueet aluevaltuutetut Riku Bitter, Juha Isosuo, Lotta Saarenmaa, Maija Kontturi, Päivi Vähämäki, Aino Närkki, Veli-Antti Silpola, Kalle Virtanen, Mika Penttilä, Pia Yli-Pirilä, Sari Rautio, Helena Lehtonen, Eija Aittola ja Antti Ahonen ovat 29.10.2024 jättäneet valtuustoaloitteet etädiagnostiikan pilotoimisesta Kanta-Hämeen hyvinvointialueella.

Valtuustoaloitteessa sisältö kuuluu seuraavasti:

Esitämme aloitteen etädiagnostiikan pilotoinnista Kanta-Hämeen hyvinvointialueella etenkin perusterveydenhuollon kehittämistä ja tehostamista. Etädiagnostiikan käyttöönotto osana Oma-Hämeen palveluiden digitalisointia tukisi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen tavoitteita parantaa hoitopaikkaa, lisätä palveluiden yhdenvertaisuutta ja saavuttaa kustannussäästöjä.

Käynnistetään pienimuotoinen etädiagnostiikan pilottihanke Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. Pilotti toteutetaan yhteistyössä alan kotimaisten toimijoiden kanssa, ja sen tavoitteena on:

- Testata ja arvioida etädiagnostiikan teknistä toimivuutta ja toiminnallisia hyötyjä paikallisissa olosuhteissa sekä loppukäyttäjien (potilaiden) että hoitohenkilöstön näkökulmasta.
- Kehittää toimintamalleja, jotka tukevat etädiagnostiikan laajempaa käyttöönottoa tulevaisuudessa. Pilotin kuluessa selvitetäisiin mm. sitä, mille asiakasryhmälle tämä palvelumuoto soveltuu parhaiten.
- Kerätä tietoa ja kokemuksia, jotka auttavat päätöksenteossa ja palveluiden kehittämisessä. Tiedossamme on, että esimerkiksi

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 25

22.04.2025

12.05.2025

kokemattomuus teknologian käytössä ja ikääntyminen vaikuttavat merkittävästi uusien digitaalisten palveluiden käyttöönotossa. Pilotin aikana voitaisiin etsiä keinoja, millä näitä asenteisiin liittyviä haasteita voidaan vähentää.

Edelleen valtuustoaloitteessa on nostettu esille perusteluja etädiagnostiikan hyötyjä mm. hoitoprosessien tehostumisen, resurssien tehokkaamman käytön ja potilasturvallisuuden näkökulmasta

Vastaus

Valtuutettujen tekemä aloite on Kanta-Hämeen hyvinvointialueen strategian ja toimenpidesuunnitelmien mukainen. Hyvinvointialueen strategiassa ja toimenpidesuunnitelmissa pyritään löytämään keinoja palvelutuotannon uudistamiseen, teknologian tuomiseen ihmistyön tueksi ja hallittuun palveluiden keskittämiseen ja hajauttamiseen.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen perustamisen yhteydessä hyvinvointialueella laadittiin Digiohjelma vuosille 2023-2024. Digiohjelma tullaan päivittämään kevään aikana 2025 tuleville vuosille.

Digiohjelman keskeiset pääteemat ovat:

1. Digipalveluiden yhtenäisten toimintamallien ja ohjauksen rakentaminen
2. Ammattilaisen digitaalisen työympäristön sujuvoittaminen
3. Asukkaiden avaidigipalvelujen tunnistaminen ja kehittäminen
4. Ammattilaisten ja asukkaiden digiosaamisen kehittäminen ja varmistaminen

Valtuustoaloitteessa esille nostettu etädiagnostiikka voidaan nähdä sisältyvän joko ammattilaisten tai asukkaiden digitaalisiin palveluihin.

Kaupallisilla markkinoilla oleva etädiagnostiikka on tällä hetkellä hyvin varioivaa. Etädiagnosointi voi olla esimerkiksi asiakkaan vitaalien (pulsssi, verenpaine, happisaturaatio jne.) kokonaisvaltaista seurantaa tai yksittäisen suuren (esimerkiksi keuhkotilavuus) seurantaa. Markkinoilla on ammattilaisille suunnattuja laitteita, joilla voidaan toteuttaa vieridiagnostiikka (esim. ns. pika-CRP) mittaamisen sen sijaan, että erillinen verinäyte lähetettäisiin keskitettyyn laboratorioon analysoitavaksi. Verinäytteen ja vitaalien seurantaa liittyy myös tiettyjä laatuvaatimuksia, jotta ne voidaan katsoa laadullisesti riittäviksi terveydenhuollon ammattilaisten käyttöön. Etädiagnostiikkaa varten on olemassa myös tutkimusvälineitä (stetoskooppi, korvalamppu), joiden avulla asiakkaan terveydentilaa voidaan tutkia siten, että löydökset siirtyvät etänä olevalle lääkärille. Asiakas voi olla esimerkiksi kauempana olevalla terveysasemalla hoitajan vastaanotolla. Kuluttajamarkkinoilla olevat puettavat laitteet, erityisesti

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 25

22.04.2025

12.05.2025

älykellot ja sormukset, voivat kerätä monenlaista terveystietoa asiakkaista. Osassa on mm varsin luotettava sydänfilmin (EKG) rekisteröinti ja tiettyjen rytmihäiriöiden tunnistus (esimerkiksi eteisvärinä).

Yhtenä esimerkkinä voi nostaa esille MedicubeX eTerveysaseman, joka on suomalainen teknologinen ratkaisu. Ratkaisu perustuu fyysiseen liikuteltavaan ”koppiin”, jonka sisällä on mittauslaitteet mm. verenpaineen, happisaturaation, veren happipitoisuuden, rasvan, glukoosin jne. mittaamiseen) sekä tietokonenäytön, jolla voi täyttää esimerkiksi hyvinvointialueen sähköisiä kyselyitä. Käyttökohteet voivat liittyä terveydenhuollon esitietojen keräämiseen tai työterveydenhuolto tyypiseen terveyden edistämiseen.

Markkinoilla olevien ratkaisuiden kustannukset vaihtelevat myös merkittävästi. Erilaisten laitteiden vuosikustannukset voivat vaihdella vuositasoilla sadoista euroista useampiin kymmeniin tuhansiin euroihin. Edellä mainittujen yksittäisten MedicubeX mittauslaitteiden hinta on vuosittain useita kymmeniä tuhansia euroja. Toisessa ääripäässä esimerkiksi yksittäinen PEF-mittauslaite on kuukausitasolla noin parinkymmenen euron luokkaa.

Kanta-Hämeen alueen asukkaiden etäisyydet fyysisiin terveystaloihin ovat malitilliset, emmekä näe tällä hetkellä perusteltuina em. etätutkimuslaitteita (stetoskooppi, korvalamppu) lisäarvoa tuovina. Tilanne voi kehittyä kotiin tai kodinkaltaisiin ympäristöihin tai muhin toimipisteisiin vietävien liikkuvien palveluiden myötä.

Kanta-Hämeen alueella suunnitellaan tutkimusta, jossa hyödynnetään potilaiden itse keräämää terveysdataa eteisvärinän havaitsemiseksi Beat-to-Phone-sovelluksen ja EKG-rekisteröinnin avulla. Eteisvärinä on merkittävä aivoinfarktin riskitekijä, jonka riskiä lisäävät ikääntyminen, kohonnut verenpaine, sydämen vajaatoiminta, tupakointi, alkoholin käyttö, ylipaino, diabetes ja uniapnea. Eteisvärinän diagnosointi on haastavaa oireiden epämääräisyyden vuoksi, ja systemaattinen etsintä voisi vähentää aivoinfarkteista aiheutuvia terveydenhuollon kustannuksia. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää Beat2Phone-laitteen käytettävyyttä yli 65-vuotiailla potilailla ja toteuttaa pilottiluonteinen seulontatutkimus. Laitepaketteja on jo hankittu, ja tutkimusluvalle on haettava jatkoaika hankkeen jatkamiseksi.

Etähoitoon liittyen kotihoidon asiakkaille on tällä hetkellä toimitettu pääsääntöisesti sähköisiä lukkoja, lääkeannosteluautomaatteja sekä turvarannekkeita. Tulevaisuudessa tarvitseville kotihoidon asiakkaille tullaan kohdentamaan myös voinnin seurantaan (paino, verenpaine, liikkuminen jne.) liittyviä laitteita, joita voidaan hyödyntää kotihoidon tiimien tukena.

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 25

22.04.2025

12.05.2025

Yhteenveto

Valtuustoaloite on hyvinvointialueen strategian ja kehittämissuunnitelmien mukainen. Lähdemme edistämään hyvinvointialueella sopivaa pilottikohdetta perusterveydenhuollon tai soveltuvien osien muun terveydenhuollon tarpeisiin.

Toimialajohtajan/ terveydenhuolto päättösesitys

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta

1. päättää hyväksyä omalta osaltaan valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle hyväksyttäväksi
2. toteaa omalta osaltaan valtuustoaloitteen käsittelyn päättyneeksi.

Päätös

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta hyväksyi päättösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 12.05.2025
734/00.01.03.00/2025

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Terveiden ja toimintakyvyn edistämisen lautakunta on osaltaan antanut vastauksen valtuustoaloitteeseen koskien etädiagnostiikan pilotointia Kanta-Hämeen hyvinvointialueella.
(JL)

Hyvinvointialuejohtajan

Terveiden ja toimintakyvyn
edistämisen lautakunta
Aluehallitus

§ 25

22.04.2025

12.05.2025

päätösesitys

Aluehallitus

1. päättää hyväksyä valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen omalta osaltaan ja

2. esittää aluevaltuustolle, että se merkitsee valtuustoaloitteeseen saadun vastauksen tiedoksi ja toteaa lisäksi, ettei aloite anna aihetta muihin kuin vastauksessa mainittuihin toimenpiteisiin ja että valtuustoaloite on käsitelty loppuun.

Päätös

Täytäntöönpano

Päätösesitys / aluevaltuusto

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluevaltuusto
Aluehallitus

§ 23

29.04.2025
12.05.2025

168**Valtuustoaloite palliatiivisen hoidon ja saattohoidon kehittäminen**

Aluevaltuusto 29.04.2025 § 23

Valtuuston 29.4.2025 kokouksessa on jätetty valtuustoaloite palliatiivisen hoidon ja saattohoidon kehittämisestä.

Aloitteen on jättänyt Päivi Räsänen ja Hannele Saari ja sen ovat allekirjoittaneet Päivi Räsänen, Hannele Saari, Kristiina Ruuskanen, Heini Ristavaara, Mika Lartama, Vesa Mäkinen, Anne Eve, Tea Jaakkola, Petri Laine, Kirsi Mäkilaine, Pasi Niemi, Kylli Kylliäinen, Tiina Metsäranta, Alpo Hirvioja, Ranjith Kumar Prabhakaran ja Harri Aaltonen.

Valtuustoaloite:

”Jokaisen elämä on arvokas. Inhimillistä ja hyvää saattohoitoa on oltava kaikkien sitä tarvitsevien saatavilla asuinpaikasta tai sairaudesta riippumatta. Palliatiivinen hoito on parantumattomasta, etenevää sairautta sairastavan potilaan aktiivista kokonaisvaltaista hoitoa. Sen tavoitteena on vähentää kärsimystä ja vaalia elämänlaatua. Läheisten huomioiminen ja tukeminen kuuluvat palliatiiviseen hoitoon. Saattohoito on palliatiivisen hoidon viimeinen vaihe. Sen aika on viimeisinä elinviikkoina tai -päivinä. Palliatiivisessa hoidossa ja saattohoidossa keskeistä on kivun ja muiden oireiden lievitys sekä fyysisiin, psyykkisiin, sosiaalisiin ja henkisiin ja hengellisiin tarpeisiin vastaaminen (THL).

Palliatiivinen hoito ja saattohoito ovat merkittävästi kehittyneet viime vuosien aikana. Hoidon saatavuudessa ja laadussa on otettu isoja edistysaskelia. Hyvistä ohjeista ja suosituksista huolimatta osaavan saattohoidon saatavuudessa on Suomessa kuitenkin edelleen parannettavaa. Saattohoitoa on kehitettävä jatkuvasti, jotta jokainen voi viimeisinä päivinänsä saada parhaan hoivan ja kivunlievityksen ja jotta hoito ja elämän loppuvaiheen tuki ovat mahdollisimman inhimillistä ja yksilöllistä.

Laadukkaan saattohoidon saatavuutta voidaan parantaa muun muassa lisäämällä saattohoitoyksiköitä, kehittämällä kotisairaaloimintaa ja saattohoidon hoitoketjuja, panostamalla koulutukseen sekä lisäämällä muutoin henkilöstön osaamista. Palliatiivisen hoidon ja saattohoidon kansallinen laatusuositus on otettava käyttöön kaikissa niissä yksiköissä, joissa on kuolevia potilaita. Myös kotiin annettavaa saattohoitoa on kehitettävä. Kotisaattohoidon käytänteitä on yhdenmukaistettava ja potilaalla pitää aina tarpeen vaatiessa olla mahdollisuus siirtyä sopivaan hoitopaikkaan. Saattohoitoa ja palliatiivista hoitoa tulisi jatkossakin olla

Aluevaltuusto
Aluehallitus

§ 23

29.04.2025
12.05.2025

saatavilla potilaan asuinpaikan läheisyydessä, jolloin myös omaisten on helpompaa osallistua hoitoon.

Riittävä kivun ja muiden oireiden lievitys sekä riittävä läheisten ja hoitohenkilökunnan läsnäolo kuoleman lähestyessä on varmistettava niin, ettei potilas pelon ja yksinäisyyden kokemuksen vuoksi toivo kuoleman jouduttamista. On varmistettava, että omaisilla ja läheisillä on riittävästi tietoa palliatiivisen hoidon sekä saattohoidon mahdollisuuksista ja saatavuudesta.

Esitämme, että Kanta-Hämeen hyvinvointialueella selvitetään palliatiivisen hoidon ja saattohoidon saatavuus ja hoitokäytänteiden laatu sekä tehdään tarvittavat parannukset hyvän hoidon turvaamiseksi.

Hämeenlinnassa 29.4.2025”

Päivi Räsänen

Hannele Saari

**Puheenjohtajan
päättösesitys**

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kokouksessa jätetyn valtuustoaloitteen ja lähettää sen aluehallitukselle valmisteltavaksi.

Päätös

Aluevaltuusto hyväksyi päättösesityksen.

Täytäntöönpano

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus 12.05.2025
734/00.01.03.00/2025

Valmistelija(t)

hallintojohtaja Katja Tommiska, puh. 040 821 2396,
katja.tommiska@omahame.fi

Selostus

Aluevaltuuston 29.4.2025 kokouksessa on jätetty valtuustoaloite palliatiivisen hoidon ja saattohoidon kehittämiseksi.

**Hyvinvointialuejohtajan
päättösesitys**

Aluehallitus päättää merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen terveydenhuollon toimialalle valmisteltavaksi.

Päätös

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

100

Aluevaltuusto
Aluehallitus

§ 23

29.04.2025
12.05.2025

Täytäntöönpano

päätösote / toimialajohtaja Jarmo Lappalainen

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta

Aluehallitus

12.05.2025

169**Hyvinvointialueesta annetun lain 97 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset**

Aluehallitus 12.05.2025

Hyvinvointialueesta annetun lain 97 §:n mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja ja hallintosäännössä määrätty hyvinvointialueen viranhaltija voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hyvinvointialueen hallintosäännön 32 §:n mukaan asian ottamisesta aluehallituksen käsiteltäväksi voi päättää aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja ja hyvinvointialuejohtaja.

Hallintosäännön 33 §:n mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava aluehallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista aluehallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Toimielimien pöytäkirjat ovat katsottavissa hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa:

https://kantahameenhva.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meeting_frames

Viranhaltijoiden päätösluettelo on liitteenä. Päätösasiakirjat ovat nähtävillä hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa:

https://kantahameenhva.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=official_frames

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää, ettei se käytä otto-oikeutta edellä mainittuihin päätöksiin.

Päätös**Täytäntöönpano**

-

**Muutoksenhaku
Liitteet**

Ei muutoksenhakuoikeutta

Numero Otsikko

22 Päätösluettelo 5.5.2025

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Esityslista

12/2025

102

Aluehallitus

12.05.2025

170

Muut asiat

Aluehallitus 12.05.2025

Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle on saapunut seuraavat kirjeet:

- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 29.4.2025. Sosiaali- ja terveysministeriön asetus rokotuksista annetun asetuksen liitteen muuttamisesta. Lausunnot pyydetään antamaan 13.5.2025 klo 16.00 mennessä.
- Poliisihallituksen lausuntopyyntö 2.5.2025. Poliisihallituksen lausuntopyyntö uudesta putkamääräyksestä. Lausunnot pyydetään antamaan 6.6.2025 klo 16.15 mennessä.
- 2M-IT Oy:n varsinainen yhtiökokouskutsu
- Selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisesta saatavuudesta, Kanta-Hämeen hyvinvointialue.

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää merkitä muut asiat tiedoksi.

Päätös

Täytäntöönpano

-

Muutoksenhaku
Oheismateriaali

Ei muutoksenhakuoikeutta

Otsikko

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 29.4.2025

Poliisihallituksen lausuntopyyntö uudesta putkamääräyksestä 2.5.25

AVI selvitys 5.5.2025